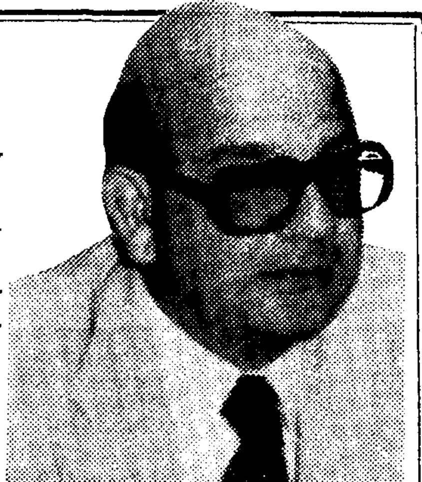
VANDAAG

MANSUR ...felicitatie...

106E JAARGANG — NO.: 73 ZATERDAG 1 APRIL 1989

AMIGOE

Prekè

De CDM heeft haar scheepjes op het droge

STAAKT-HET VUREN ZUIDAFRIKA, ANGOLA EN CUBA

Duizenden vieren 'historische dag'

Namibia op weg naar de onafhankelijkheid

WINDHOEK — In Namibia is vandaag officieel de overgangsperiode begonnen die moet leiden tot de onafhankelijkheid van deze door Zuidafrika bestuurde vroegere Duitse kolonie in Zuidwest-Afrika.

Duizenden mensen gingen de straat op om deze historische dag te vieren. Het gebied zal vandaag worden bezocht door de Britse premier Margaret Thatcher, zo werd van Britse zijde bevestigd.

Naar schatting vijftienhonderd zwarten, meest aanhangers van de Namibische afscheidingsbeweging SWAPO, kwamen vanochtend bijeen voor een massademonstratie in de zwarte woongemeenschapo Katutura, op vijf km afstand van het centrum van de hoofdstad Windhoek. De met traangas uitgeruste politie hield een oogje in het zeil, maar alhoewel de situatie gespannen was, hoefde zij niet in te grijpen.

Ongeveer tweeduizend zingende demonstranten marcheerden later op naar het centrum van Windhoek. Met geheven vuisten en traditionele oorlogskreten begroetten zij daar de winkelende blanken. Verder gedroegen de goedgehumeurde demonstranten zich nauwelijks agressief en bleef de politie op afstand.

THATCHER

Naar de Britse ambassade in Pretoria bekendmaakte, zal Thatcher een bezoek brengen aan de Britse troepen die deel uitmaken van de VN-vredesmacht (UNTAG) die toezicht zal houden op het onafhankelijkheids- proces. Thatcher zal, zo wordt verwacht, ook gesprekken voeren met de speciale VN- vertegenwoordiger voor Namibia Marti Ahtisaari, de Zuidafrikaanse minister van Buitenlandse zaken Roelof Botha en de commandant van de VN-troepen generaal Prem Chand. De premier is bezig aan een rondreis door zuidelijk Afrika.

Tegelijkertijd met het begin van de overgangsperiode trad vandaag een staakt-het-vuren in tussen de drie landen die vorig jaar het akkoord over Namibia sloten: Zuidafrika, Angola en Cuba. Die overeenkomst betrof niet alleen de onafhankelijkheid van Namibia, maar bevatte ook afspraken over de terugtrekking van de Cubaanse troepen uit Angola. Het nu van kracht geworden bestand geldt ook voor de door Angola gesteunde SWAPO-guerrilleros.

EENSGEZIND

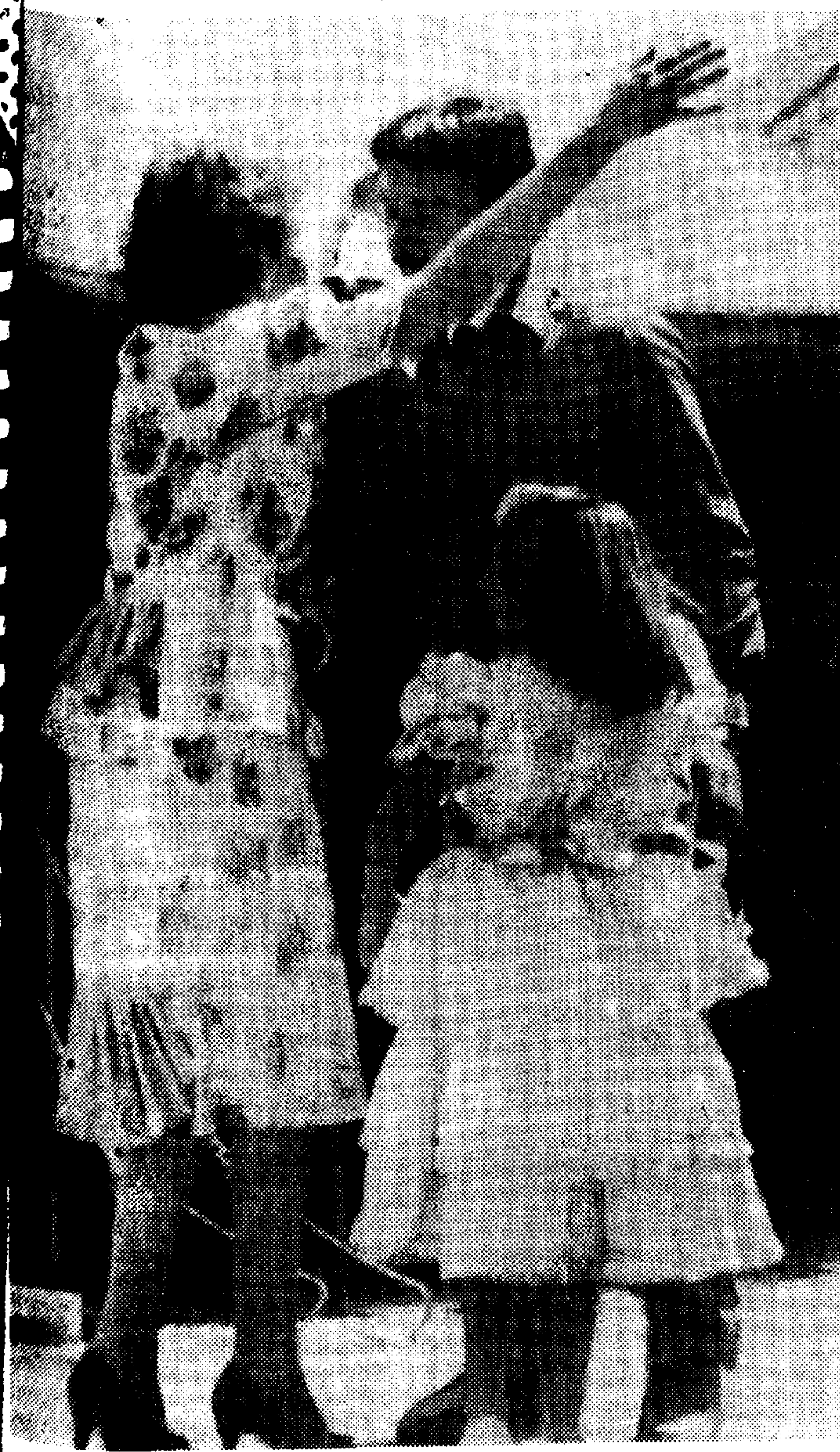
Dirk Mudge, de blanke leider van de Democratische Turnhalle Alliantie (DTA), onderstreepte in een reactie op de demonstraties van de zwarte Namibiërs dat het geen dag was voor politieke rivaliteit. "Dit is een dag voor de Namibiërs om zich eensgezind op te stellen. De mensen hebben tientallen jaren lang gewacht op dit moment. Het is geen verrassing dat zij het willen vieren".

De UNTAG markeerde vanochtend het officiële begin van haar werkzaamheden met een korte plechtigheid. "Wij maken vandaag een begin met onze historische taak, vastbesloten de opdracht uit te voeren die de internationale gemeenschap via de Verenigde Naties ons heeft gegeven", zo zei generaal Prem Chand tijdens het hijsen van de UNTAG-vlag. "Jullie opdracht bestaat uit niets minder dan het assisteren bij het oprichten van een nieuwe staat", zei de generaal tegen een detachement van met zijn blauwe baretten getooide manschappen.

WINDHOEK — De speciale vertegenwoordiger van de Verenigde Naties voor Namibia, de Fin Martti Ahtisaari (zie foto), kwam vrijdag in de Namibische hoofdstad Windhoek aan. Hij heeft de leiding over de vijfduizend man sterke vredesmacht van de VN die toezicht moet houden op de ordelijke overgang naar de onafhankelijkheid van Namibia dat jarenlang onrechtmatig door Pretoria werd bestuurd. Op 1 april begint de ontmanteling van de Zuidafrikaanse administratie in Namibia. De onafhankelijkheid van Namibia is een onderdeel van de overeenkomst die Angola, Cuba en Zuidafrika in december sloten na Amerikaanse bemiddeling. Daarbij werd de terugtrekking van de vijftigduizend Cubaanse soldaten uit Angola gekoppeld aan de overgang naar de onafhankelijkheid van Namibia.

(AFP/ satellietfoto)

RUACANA — Angola, Cuba en Zuidafrika hebben vrijdag hun laatste krijgs- gevangenen uitgewisseld. Dit gebeurde aan de vooravond van de overdracht ***van Namibia aan de V in het kader van een algeheel vredes-*** *plan van zuidelijk Afrika. Bij deze gevangenen- ruil liet Zuidafrika twaalf 12 Angolezen en 3 Cubanen vrij in ruil voor de enige krijgs- gevangen gemaakte Zuidafrikaanse soldaat Johan Papenfus (zie foto), die door zijn zus en nichtje verwelkomd werd in Ruacana in het grens- gebied tussen Namibia en Angola. Papenfus werd ruim een jaar lang gevangen gehouden in een Cubaanse gevangenis.*

(AFP/ satellietfoto)

Karel Koeijers toch niet vrij

WILLEMSTAD — Er schijnt opnieuw een kink in de kabel te zijn gekomen in de binnenkort verwachte vrijlating van Karel Koeijers die reeds jaren vast zit in de gevangenis van Caracas.

Uit welingelichte kringen in Caracas is vernomen dat de zaak Koeijers opnieuw terugverwezen is naar het Corte Superior, aldus voorzitter Charles Dorego van het Comité Mensenrechten. Dorego verklaarde tegenover de Amigoe dat het dossier medio maart verstuurd is naar het Corte Superior in Coro om bepaalde verbeteringen in het verbaal aan te laten brengen die verkeerd waren ingevuld. Hoogstwaarschijnlijk is het verbaal nu onderweg naar het Corte Supremo in Caracas.

Volgens de voorzitter houdt dit in dat nadat Corte Supremo de verbeterde versie ontvangen heeft, de normale procedure afgewikkeld moet worden. De officier van het Corte Superior heeft dan volgens de officiële regels vijftig aaneengesloten dagen tot zijn beschikking om de zaak te onderzoeken en tot een oordeel te komen.

Venezuela: forse vermindering van schulden

NEW YORK — De door de Verenigde Staten voorgestelde schulden- vermindering van twintig procent voor de Derde Wereldlanden is "volstrekt ontoereikend" en van weinig betekenis voor de Latijnsamerikaanse landen, zo heeft de Venezolaanse president, Carlos Andrés Pérez, gisteren verklaard.

De rentetarieven zijn internationaal zodanig gestegen dat een schulden- vermindering van dit kaliber praktisch niets uitmaakt voor de rentebetalingen, aldus de president.

"Naar onze opvatting, dat wil zeggen naar de opvatting van de Latijnsamerikaanse staten, zouden de schulden met minstens vijftig procent moeten worden verminderd", zei Pérez. Dat is volgens hem de enige effectieve manier om de problemen van Latijns-Amerika op te lossen en een voortzetting van de economische groei mogelijk te maken.

Venezuela heeft een schuld van 35 miljard dollar. Daarmee komt het land onder de schuldenlanden van het Latijnsamerikaanse continent op de derde plaats achter Brazilië met een schuld van 120 miljard dollar en Mexico met een schuld van 107 miljard dollar.

Minister oneens over ontmanteling van contra's

SAN JOSE — De ministers van Buitenlandse Zaken van vijf Middenamerikaanse landen hebben ingestemd met de komst van buitenlandse waarnemers. Zij konden het echter niet eens worden over een plan voor het demobiliseren van de Nicaraguaanse contras.

De ministers sloten vrijdag een tweedaagse bijeenkomst in de Costaricaanse hoofdstad San José af. Zij gingen akkoord met een verzoek aan secretaris- generaal Pérez de Cuellar van de Verenigde Naties om waarnemers te sturen naar Midden-Amerika.

De waarnemers uit Canada, Spanje, de Bondsrepubliek en een nog aan te wijzen Zuidamerikaans land zullen worden geposteerd aan de grenzen van de betrokken landen. De waarnemers zullen erop moeten toezien dat de guerrilla- bewegingen die actief zijn in verscheidene landen geen hulp meer van buitenaf krijgen. Ook moeten zij het verbod op grensoverschrijdende militaire acties controleren.

Senator en twee journalisten

Ontvoeringen in Colombia

BOGOTA — Een Colombiaanse Senator van de regerende liberale partij en twee journalisten zijn donderdagavond bij afzonderlijke incidenten ontvoerd in de oostelijke stad Cúcuta. Dit heeft de politie gisteren meegedeeld.

Een gewapende man en een vrouw van het pro-Cubaanse nationale bevrijdingsleger (ELN) ontvoerden volgens de politie donderdagavond laat de Senator, Felix Salcedo Baldión, uit zijn flat. Er is tot een losgeld uitgegeven.

Eveneens donderdagavond werden in Cúcuta twee journalisten ontvoerd. Het zijn Santiago Linán van het onafhankelijke dagblad El Espectador en Freddy Fernando Parada van het radiostation '900' in Cúcuta.

De politie beschikte niet over gegevens over de ontvoerders van beide journalisten en wist niet of de zaak verband houdt met de kidnapping van Salcedo Baldión. De motieven voor de ontvoeringen zijn niet bekend. In politiebronnen werden echter mogelijk financieel gewin of politieke motieven van het ELN genoemd.

Van de groep ELN, die ook bankovervallen heeft gepleegd, is bekend dat zij tegenstander is van de vredesvoorstellen die de liberale regering van president Virgilio Barco heeft gedaan. De president had een dialoog vastgesteld met de guerrillagroepen in Colombia om een eind te maken aan de 25 jaar strijd in het land. Het ELN was ook tegen pogingen van de regering vrede te sluiten met de guerrillagroep M-19. Het ELN is verantwoordelijk voor herhaalde aanvallen op de grootste oliepijpleiding in het land, die grote schade hebben aangericht.

Aan de laatste grote ontvoering in Colombia kwam vorig jaar juli een eind nadat guerrillastrijders na twee maanden de vroegere conservatieve presidents- kandidaat Alvaro Gómez Hurtado ongedeerd vrij lieten.

'Frontlijnstatus voor Namibia'

● NAMIBIA MOET minstens dezelfde status krijgen als de andere Frontlijnstaten. Dit heeft de voorzitter van de Partij van de Arbeid (PvdA), M. Sint, vandaag in Amsterdam gesteld tijdens de start van de door het Komité Zuidelijk Afrika georganiseerde campagne 'Weg met apartheid, vrijheid voor Namibia'.

Namibia verdient steun vanuit de Europese Gemeenschap. Westerse landen moeten meewerken aan de opbouw van een van apartheid bevrijd Namibia, zo bepleitte de PvdA-voorzitter. Zij stelde dat Nederland daaraan een eigen bijdrage moet leveren. In dat kader uitte zij kritiek op minister Bukman van Ontwikkelingssamenwerking, die weigert extra geld uit te trekken voor Namibia. Sint noemde dit "ronduit beschamend".

Bukman verschuilt zich volgens haar achter het argument dat daarvoor in zijn begroting geen middelen te vinden zijn. "Niemand kan mij wijs maken dat binnen een begroting van ettelijke miljarden niet pakweg vijftig miljoen gulden daarvoor is te vinden", aldus de Partij van de Arbeid-voorzitter. Volgens haar moet Bukman beseffen dat de onafhankelijkheid van Namibia van grote betekenis is voor de politieke verhoudingen binnen zuidelijk Afrika. Het gaat dan om de vraag of er nog een thuisland bijkomt of dat Namibia een nieuwe Frontlijnstaat wordt.

Waarnemend gezaghebber St. Eustatius

WILLEMSTAD — In de vergadering van de ministerraad is door de Raad besloten Dafnis Wladimir Omar Francisca, de huidige postcommandant van Sint Eustatius, te benoemen tot tweede waarnemend gezaghebber van Sint Eustatius.

Francisca is geboren op Curaçao op 7 mei 1950. Hij is landsbemiddelaar, rang hoofdagent van politie belast met de functie van postcommandant te Sint Eustatius. Hij heeft negentien dienstjaren in politiedienst.

Francisca is gehuwd; uit welk huwelijk één kind is geboren.

Met olie vervuilde dieren sterven na ramp Valdez

VALDEZ, ALASKA — In een provisorisch hulpcentrum in Valdez in Alaska werden gisteren de eerste dieren binnegebracht die het slachtoffer zijn van de olieramp na het lekslaan van de tanker 'Exxon Valdez'. Het betrof een onder de olie zittende otter en een paar vogels die zouden worden schoongemaakt in een gemeenschapcentrum. Maar elders sterven honderden vogels, of wachten op hun onvermijdelijke einde.

De meeste vogels sterven aan ondervoeding, het inslikken van olie en onderkoeling doordat hun beschermende verenpak door de olie is aangetast. Op Green Island in de Prins William Baai zag bioloog Everett Robinson Wilson tot rond duizend met olie besmeurde vogels. Honderden waren al dood en de anderen leken tot sterven gedoemd. Onder de olie zittende vogels klapperden hun met de zwarte smurrie bedekte vleugels en trachtten vergeefs te vliegen. "Wij zullen nooit precies weten hoeveel dode dieren er zijn", zei de bioloog. "Sommige zinken, andere drijven".

Naast de vogels zijn ook zee-otters en zeeleeuwen slachtoffer van de ernstige vervuiling van hun leefmilieu. Verder dreigt ook de adelaar, de bedreigde roofvogel die een symbool is van Amerika, te worden getroffen. Een getuige zei een adelaar te hebben zien eten van een met olie besmeurde karkas. "Op sommige vogels stap je voor je ze, lopend door de olie, ziet", zei hij.

SMIT BLIJFT

Bergers van het Rotterdamse bergingsbedrijf Smit Tak blijven in Alaska zo lang als nodig is. Dat zei een woordvoerster van het bedrijf vanmorgen.

Gisteravond laat maakte een woordvoerder van Exxon USA bekend, dat het Amerikaanse bergingsbedrijf J.H. Leitz de leiding over de bergingsoperatie van de 'Exxon Valdez" heeft. Smit was er tot dat moment van uitgegaan dat de berging uitgevoerd zou worden door het Nederlandse bedrijf.

...een met olie besmeurde otter wordt behandeld in een centrum, dat speciaal is ingericht na de ramp bij Valdez...

(AFP-satelliet/ foto)

Brief met handtekeningen naar BC

Meer veiligheid voetgangers op kruispunt bij kerk van Janwe

WILLEMSTAD — Pastoor A. Engelen van de kerk van Janwe is een handtekeningen-actie begonnen voor een betere verkeersveiligheid op het kruispunt waaraan de kerk gelegen is. Binnen acht maanden tijd zijn twee parochiegangers om het leven gekomen bij verkeersongevallen op deze kruising. De brief die bij de handtekeningen gevoegd wordt, pleit voor betere verlichting, het plaatsen van verkeerslichten, een snelheidsbeperking en een inhaalverbod. De brief ligt binnenkort op het bureau van de gezaghebber en het bestuurscollege.

Een kruisje met daarop de naam en de overlijdensdatum, markeren de plaats waar enkele weken geleden het laatste slachtoffer viel. In juli vorig jaar overleed een andere vrouw door een verkeersongeval. Beide ongelukken deden zich in de avonduren voor, na afloop van de mis.

Er is wel een zebrapad over de Caracasbaai weg die voetgangers kunnen gebruiken om van de kerk over te steken naar de wijk Domingitu, maar de auto's rijden in een flinke vaart vanaf de stad de heuvel op en meer dan eens stoppen ze niet voor het zebrapad.

DOW

Bij de Dienst Openbare Werken zijn er plannen om op de Caracasbaai weg stoplichten te plaatsen bij de splitsing Guyabaweg en de afslag Seru Lora Weg. Volgens pastoor Engelen komt DOW volgende week praten over de verkeerssituatie op het kruispunt bij de kerk. Het is Engelen niet bekend of het verkeersongeluk van enkele weken geleden de directe aanleiding daartoe is. Volgens de plannen voor het kruispunt zou de rotonde ook verdwijnen, waardoor de gehele verkeerssituatie zou veranderen. Maar Engelen heeft er een hard hoofd over dat de veiligheid voor voetgangers daardoor ook meteen verbeterd wordt. Als er eenmaal groen licht is, blijft men toch gewoon doorrijden over de Caracasbaai weg en stopt men niet voor overstekende voetgangers die gebruik maken van het zebrapad, voorspelt Engelen.

Familie van de twee verkeersslachtoffers is in samenwerking met de pastoor en andere parochieleden bezig handtekeningen in te zamelen voor vergaande maatregelen. De parochie van Janwe telt ongeveer 9500 leden. Naar schatting bezoeken ongeveer 1200 mensen wekelijks de kerk.

Over voorstellen van DOW om toegangswegen tot het kerkplein af te sluiten om de overzichtelijkheid op het kruispunt te vergroten is de pastoor niet enthousiast. De toegangsweg die daar over zou blijven is te smal voor de grote toe- en afvoer van auto's, aldus Engelen.

Cursus van Isocco

TAMBU GRANDI, conga, benta, jenuhe, flanta, wiri, triangel..... Dit zijn zo de diverse slag- instrumenten die veelal stammen uit de slaventijd en die door Grupo Isocco aan de vergetelheid zijn ontrukt. Te dien einde wordt door Javier Córdoba, lid van de groep, een cursus georganiseerd, waarin het bespelen van deze instrumenten zal worden onderwezen.

Het wordt een cursus van drie maanden; zowel beginners als gevorderden kunnen hieraan meedoen.

De techniek van de diverse slaginstrumenten wordt behandeld, waar uiteraard de Afro-Caribische ritmes uitgebreid aan bod komen.

Voor het actief meewerken aan de cursus is een eigen slaginstrument nodig, hoewel ook aandacht besteed zal worden aan het zelf vervaardigen van instrumenten.

De lessen worden gegeven door Javier Córdoba, terwijl Richard Doest als gastdocent zijn medewerking geeft in het behandelen van de traditionele Afrikaanse muziek en de invloeden daarvan in het Caribisch gebied.

De leden van de groep zijn: Rudsel Isidora, Russel Soliana, Javier Córdoba, Sigfrid Supriana en Mingelito Pietersz.

Met veel succes voert Grupo Isocco hun 'muziek di zombi' uit; muziekuitingen ten tijde van de slaventijd. De groep bestaat nu zes jaar. Dit jaar wordt het verschijnen van hun derde LP verwacht.

De lessen worden gegeven in het gebouw van de Asosiashon di Musiko (bij de kerk van Santa Famia). Het lesgeld bedraagt veertig gulden per maand voor twee uur per week les, benevens tien gulden inschrijfgeld. Men verwacht omstreeks veertig à vijftig cursisten.

De cursus op zaterdag (van vier tot zes uur 's middags) is bedoeld voor beginners, terwijl op zondag (dezelfde tijden) de gevorderden aan bod komen.

Opgeven voor deze interessante cursus kan geschieden bij Kathleen Prins (tel.: 54572).

Wie geïnteresseerd is de groep te laten optreden, kan contact opnemen met Rudsel Isidora (618928).

Cursus PR

WILLEMSTAD — De stichting COMOSER organiseert voor de vijfde maal de cursus: Public Relations. De cursus zal gegeven worden door Aimee van der Roest en Mavis de Lannoy. De cursus omvat alle aspecten die voor een goede Public Relation nodig zijn.

Geïnteresseerden kunnen zich melden bij COMOSER aan de Kaya Toni Kunchi 51 M. De lessen beginnen op 2 mei en worden elke maandag en woensdag van 19.30 u - 21.30 u gegeven op hetzelfde adres.

Voor meer inlichtingen kan men zich wenden tot Aimee van der Roest (tel: 616875) of bij Mavis de Lannoy (tel: 54165, na 18.00 u).

WILEMSTAD — Het peukje wegwerpen mocht niet baten: twee jongens van vijftien en 21 jaar zijn in de Breedestraat te Otrobanda betrapt op het roken van een marihuana- sigaretje en door oplettende agenten in de kraag gegrepen. Het pakje met marihuanakruid dat de rokers op de grond hadden gegooid, deed hen de das om. Beide jongens zijn overgebracht naar het politiebureau. De minderjarige L.S. is na verhoor naar huis gebracht.

Asperge-festijn in restaurant Zeelandia

WILLEMSTAD — Evenals vorig jaar organiseert restaurant Landhuis Zeelandia in mei wederom een aspergefestival met verse Limburgse slierasperges.

Dit jaar zal dit festival voorafgegaan worden door de uitverkiezing van de 'Asperge-wijn' van het jaar 1989 op 26 april.

Het panel bestaat uit: Lies van Leeuwen (Etc Gifts), Peter Muntinga (restaurant La Savour), Henry van der Kwast (SEL Maduro & Sons), Van Arkel (wijnliefhebster), Pim Timmerman (restaurant Larousse), Jean-Luc Bonneau (Hotel Curaçao Plaza), Deanne Chemaly (Robeco Antillen nv), Gregory Elias (Holland Intertrust nv), Rinus Kuipers (Pierson, Heldring & Pierson), Lando Julian (Architektenbureau Julian nv), Ingrid de Maayer (Uitgeverij Amigoe nv), Catherine Meindersma (Beurs en Nieuwsberichten).

Gekozen wordt uit zeven wijnen via een "blinde" proeverij, onder begeleiding van chef de restaurant Zeeland, Earl MacDonald.

"Wij vinden dat deze luxe groente, "het witte goud" zoals ze in Nederland zeggen, een goede wijn verdient als begeleider. Vandaar ook deze uitverkiezing die feestelijk wordt afgesloten met een exclusief diner in onze terrastuin voor de panelleden en genodigden", aldus een persbericht.

Zeelandia meldt verder: Asperges, ook wel de "koningin der groenten" genoemd, zijn in Nederland een traditionele groente, die van begin mei tot 24 juni van de volle grond gestoken wordt. Dit is de uiterste datum dat verse 'Limburgse slierasperges' van de volle grond gestoken mogen worden. Dit is ook weer zo'n traditie, maar tevens een bescherming voor de kwetsbare asperge-planten, en de kwaliteit van de asperges.

Vanaf 10 mei staat het volledige menu van restaurant Zeelandia in het teken van de deze Koningin der Groenten, gecombineerd met diverse andere specialiteiten.

Nieuwe lp Zjozjoli

Zwarte schijf voor pa en ma

WILLEMSTAD — Kin koor Zjozjoli verwacht dit weekeinde haar vi LP uitkomt. Het Telefie programma van Tante I zal gewijd zijn aan d langspeler die de naam Mami i Papi" draagt plaat zal binnenkort te k zijn.

Op de zwarte schijf twaalf composities terecht komen. Acht daarvan zijn de hand van Enid Hollan Merkies, twee teksten zijn Elis Juliana, één van Tant ma van der Biest en één Clifford Goilo.

Arrangeur is Anthony lander, de oudste zoon van Hollander. Hij zorgde ook de instrumentale begeleid De opnamen vonden plaat Raimy's Sound Record Studio.

Op de 'Mami-zijde' staan liedjes die door evenzo Zjozjoli- moeders met kinderen op de hoes wor uitgebeeld. Voor de foto is interieur van de Maduro & riel's Bank te Scharloo bruikt.

De foto op de 'Papi-zijde' de zes Zjozjoli-vaders met kinderen is genomen aan baai te Kenapa. Ook zij beel het thema van zes liedjes ui

Stichting Zjozjoli heeft het ontwerpen van plaat, h en tekst ervoor gezorgd jeugdige luisteraars veel zier kunnen beleven, zo laat stichting weten. De hoes telt het kleine kind veel over inhoud van de liedjes. schoolgaande kind dat al k lezen, vindt de teksten op binnenhoes en kan zich z gend bij het Zjozjoli-koorgel voegen.

Muziek op UNA-patio

WILLEMSTAD — H Arnhems Interscholair Orke dat momenteel Curaçao b zoekt in het kader van een c turele uitwisseling tussen N derland en de Nederlandse A tillen geeft op dinsdag 4 ap een patioconcert op de Unive siteit van de Nederlandse A tillen. De muziekuitvoeri duurt van 19.30 tot 21.30 u Formele kleding is niet vereis 'Sportief' is ook goed, aldus aankondiging.

Consumentenstichting geld

WILLEMSTAD — Gistermiddag is de financierings- overeenkomst getekend tussen Sede Antia en Fundashon Pa Konsumidó voor het uitbreiden van de consumentenvoorlichting en opzet van een waren- en kwaliteitsonderzoek op Curaçao. Voor de eerste twee jaar is hier een bedrag mee gemoeid van bijna 370.000 gulden.

Met medewerking van de overheid, het landslaboratorium en andere controlerende instanties zal spoedig een bevoegd instituut in leven geroepen worden dat onderzoek zal doen naar de samenstelling en kwaliteit van produkten die geïmporteerd worden of lokaal gefabriceerd worden. Gelden voor dit onderzoek zijn beschikbaar gesteld door de Nederlandse overheid. Sede Antia die sinds januari van dit jaar de bemiddelingstaak van de Nederlandse vertegenwoordiger van ontwikkelings- samenwerking heeft overgenomen voor wat betreft sociaal- educatieve projecten, zal de benodigde financiën leveren voor de op stapel staande projecten van de Curaçaose consumenten- organisatie van Ana Alcantara.

De financierings- overeenkomst heeft betrekking op het projectdossier dat eerder ingediend was bij Sede Antia. Uit diverse klachten van de consument en uit onderzoeken van de Fundashon Pa Konsumidó (FPK) en andere instanties waaronder Konsumenten Kontakt in Nederland, is komen vast te staan dat de behoefte aan intensievere voorlichting aan de consument en onderzoek zeer noodzakelijk zijn. Het plan dat directrice Alcantara van FPK indiende in samenwerking met onder andere het Sociaal Economisch Planbureau omvat dan ook de volgende vier onderdelen.

Ten eerste: het op geregelde tijd uitbrengen van een consumentenkrant.

Ten tweede: het automatiseren van de administratie.

Ten derde: het continueren en uitbreiden van de informatie-programma's via radio en televisie.

En ten vierde: het verrichten van warenonderzoek.

WARENONDERZOEK

Het is gebleken dat de kwaliteit van met name voedingswaren die aan de Curaçaosche consument worden aangeboden, veel te wensen overlaat. Regelmatig gebeurt het dat produkten nadat de uiterste verkoopdatum vervallen is, nog te koop worden aangeboden. Het komt vaak voor dat de houdbaarheidsperiode niet wordt aangegeven op de verpakking. Ook is het bekend dat bestanddelen van de voedingsprodukten niet aangegeven zijn op de verpakking en niet altijd worden de waren volgens voorgeschreven recept gemaakt, aldus het pro ectdossier van de FPK. Grote moeilijkheid is ook dat de controle op geïmporteerde voedingsprodukten niet preventief is. Onduidelijkheid bestaat verder over de schadelijkheid van bepaalde voedingswaren en over de aanwending van chemische stoffen in onder andere vleeswaren. Het is daarom, dat de FKP heeft aangedrongen op een controle-instrument.

WAGENINGEN

Met de financiën die gisteren formeel beschikbaar zijn gesteld aan de FKP zal een laborant / analist aangetrokken worden die samen met een keurmeester bijgeschoold zullen worden. Van het Rijks Kwaliteits Instituut voor Land- en Tuinbouwprodukten (RIKILT) te Wageningen is de toezegging verkregen dat deze personen gedurende een periode van zes maanden stage kunnen lopen bij het instituut, om op Curaçao zelfstandig het waren- en kwaliteitsonderzoek te kunnen leiden.

LABORATORIUM

De laborant / analist zal in dienst zijn van de FPK en zal ter beschikking worden gesteld aan het Landslaboratorium, waar de onderzoeken kunnen plaatsvinden. Het Landslaboratorium beschikt reeds over enige faciliteiten, doch deze zullen vanwege het specifieke onderzoek met speciale apparatuur, in overleg met het RIKILT, uitgebreid moeten worden.

De keurmeester is in dienst bij de GGD, van waaruit controle- werkzaamheden op naleving van de hygiëne plaats vinden.

In het ingediende projectdossier is voor het waren- en kwaliteitsonderzoek voor de komende twee jaar 220.000 gulden uitgetrokken. De reis en verblijfskosten voor de twee stagelopende personen zijn voor zes maanden gesteld op 60.000 gulden.

Apparatuur voor 'atomic absortion', een spectro- flurometer en een spectro- fotometer zullen aangeschaft worden. Na afloop van de periode van financiering vanuit Nederland garandeert de eilandelijke overheid de salariskosten van de analist voor haar rekening te nemen, die voorlopig op jaarijks 30.000 gulden worden geschat.

KRANT

Een tweede plan dat de consumentenstichting heeft ingediend ter financiering is het uitbrengen van een consumentenkrant.

In het verleden heeft de stichting diverse pogingen ondernomen een periodiek uit te brengen. Door het tekort aan middelen, het gemis van een professionele redacteur en het aangewezen zijn op vrijwilligers, kon de continuiteit van de publicatie van het blad niet altijd verzekerd zijn. Momenteel verschijnt de consumentenkrant eenmaal per kwartaal, hetgeen als te weinig wordt beschouwd.

De stichting is nu van plan de opzet van een consumentenkrant professioneel aan te pakken. FPK streeft ernaar het bureau op korte termijn te bemannen met een full time redactrice die met de samenstelling van de krant belast zal zijn. Eveneens zal een free lance journalist aangetrokken worden.

In het eerste jaar zal het blad eens in de twee maanden verschijnen en afhankelijk van de resultaten van een marktonderzoek zal over worden gegaan op een maandeli kse publikatie. De Fundashon P Konsumidó hoopt dat d opbrengsten uit de verkoop va het blad voldoende zullen zi om na twee jaar de kosten kunnen dekken.

AUTOMATISERING

Voor de redactione werkzaamheden voor de cons mentenkrant en voor de ove ge schriftelijke werkzaamh den van het bureau van d stichting zoals prijsonderzoe klachtenregistratie, raportag en de financiële administrat is het gebruik van computerap paratuur noodzakelijk. Vo het onderdeel automatiseri in het projectdossier is een be drag van ruim 17.000 gulde gereserveerd. Tot op heden zij er geen computers in gebrui bij de consumentenstichting al het werk geschied handmatig.

Als vierde onderdeel ve meldt het dossier voorlichtin via radio en tv. Momenteel vin den er wekelijks uitzendinge plaats. Het bestuur van d stichting is echter van menin dat deze uitzendingen freque ter moeten plaats vinden. E wordt ook geld gereserveerd voor een viertal korte program ma's, of voorlichtingsspot voor tv die regelmatig her haald zullen worden. Konsu menten Kontakt Nederland heeft de toezegging gedaan de kosten van één programma voor zijn rekening te nemen. Voor tv- en radio-uitzendingen is 20.000 per jaar uitgetrokken voor de twee jaar waarvoor de financierings- overeenkomst getekend is.

In tegenstelling tot wat gebruikelijk is (25 procent eigen financiering, 75 procent Nederlandse steun) zal Nederland via ontwikkelingsgelden dit project voor de volle honderd procent financieren. Het bestuurscollege neemt na 1990 de exploitatietekorten op zich en betaald de aangetrokken onderzoeker.

WILLEMSTAD — Gouverneur dr Reñe Römer is gisteren voor privé- en dienst- aangelegenheden naar Nederland vertrokken. Hij is van plan dinsdag 18 april in de Nederlandse Antillen terug te keren.

EVERTSZ

Voorstellingen Akademia di Arte

WILLEMSTAD — De derdejaarsstudenten van de Akademia di Arte sluiten hun leergangstudie aan de akademie af met een oeuvre van de Curaçaose schrijver Guillermo Rosario, 'Amor di novèmber'.

De voorstellingen vinden plaats in het auditorium van het Cultureel Centrum aan de Koninginnelaan z/n op 6, 7 en 8 april. Entreekaarten zijn verkrijgbaar bij de studenten op de akademie in de morgenuren tussen negen en twaalf uur. Dinsdag, woensdag en donderdag ook in de avonduren tussen half acht en half tien.

Het betreft een interessant toneelstuk met medewerking van de actrice Irene van Grieken en de acteur Gati Martina onder regie van Ronnie Sillé. Het worden intieme voorstellingen van hooguit honderd man publiek. Resterende entreekaarten zullen aan de ingang verkrijgbaar zijn. Voorstellingen beginnen precies om half negen 's avonds.

Deze voorstellingen zijn alleen voor volwassenen.

WILLEMSTAD — Op 5, 6 11 en 12 april draait Marlies Vonk een workshop tekenen /schilderen op de Akademia di Arte di Kòrsou. In verband hiermee is er dinsdag 4 april een voorlichtingsavond. Deze begint om half acht 's avonds; de toegang is gratis.

EXTRA UITKERING VAN 295 GULDEN

Gedeputeerde geeft fiat aan scheepsagentschap

CDM verwacht dit jaar meer winst

WILLEMSTAD — De winst van een half miljoen gulden die de Curaçaosche Dok Maatschappij (CDM) vorig jaar behaald heeft, betekent een definitief keerpunt voor de maatschappij. Deze winst zal gebruikt worden om een reserve te kweken voor eventuele slechte tijden, aldus president-commisssaris Ricardo Isebia. Voor dit jaar ziet het ernaar uit dat de resultaten die van 1988 zelfs nog zullen overtreffen.

De gedeputeerde zei verder dat de regering zich er van bewust is dat de CDM een commercieel beleid moet voeren wil de maatschappij kunnen concurreren op de onstabiele markt van scheepsreparaties. Het Bestuurscollege heeft dan ook het groen licht gegeven aan de oprichting van de Curaçao Shipshandling n.v. Via dit scheepsagentschap zal de CDM zelf schepen voor reparatie werkzaamheden gaan zoeken.

Gisteren werd in de kantine van de CDM een bijeenkomst gehouden ter viering van het goede resultaat van het afgelopen jaar. De lange periode van verlies voor de werf lijkt hiermee een halt te zijn toegeroepen. Vanaf 1983 ging het bergafwaarts in de scheepsreparatie industrie en saneringen op grote schaal bij de CDM waren dan ook onvermijdelijk, wilde het bedrijf nog enige vorm van bestaanszekerheid veilig stellen. In dat jaar leed de maatschappij het astronomische verlies van 38 miljoen gulden welk verlies door de overheid gedekt werd. De regering heeft vanaf 1986 echter bepaald dat eventuele verliezen van de CDM niet meer gesubsidieerd worden.

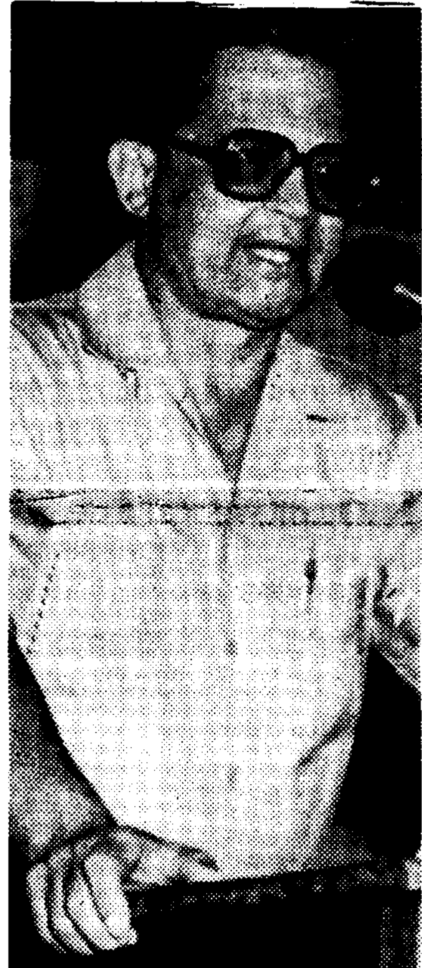
HALF MILJOEN

Directeur ir Mario R. Evertsz uitte in zijn toespraak zijn voldoening over het feit dat in 1988 566.000 gulden winst is behaald. De werknemers die in de afgelopen jaren aanzienlijk hebben moeten inleveren, krijgen dan ook een extra winstdeling van 295 gulden uitgekeerd. Dit bedrag komt boven op de 500 gulden die in december vorig jaar reeds is uitgekeerd.

"Het jaar 1988 heeft zich min of meer ontwikkeld volgens de doelstellingen die wij uitgestippeld hebben, te weten een break-even resultaat, zo zei de directeur. "Samen met de werknemers heeft de maatschappij uiterst moeilijke tijden doorgemaakt. De werknemers hebben echter doorzettingsvermogen getoond waarvan we nu de vruchten kunnen plukken".

"Aan de andere kant heeft de regering vertrouwen getoond in de toekomst van de CDM en de beslissing genomen de maatschappij over te nemen, met alle risico's van dien en alle desbetreffende gedeputeerden van het Bestuurscollege hebben in de afgelopen jaren hun steun betuigd", aldus de directeur.

Voor 1989 wordt wederom een break-even resultaat verwacht. Naar aanleiding van het aantal uren reparaties die in het afgelopen kwartaal verkocht zijn, laat het zich aanzien dat dit jaar de produktie de theoretische capaciteit van de CDM echter zal overtreffen. "Met andere woorden, dit jaar zal een topjaar worden, als de huidige trend zich gedurende het hele jaar voortzet. Dan zal ook voor de werknemers iets terug gedaan kunnen worden die in de afgelopen vijf jaar heel wat achter de rug hebben en die het mogelijk hebben gemaakt de deuren van de werf open te houden", zei de directeur.

ISEBIA

VERSTEVIGD

Van een structureel herstel van de markt voor scheepsreparaties kan evenwel nog niet gesproken worden. De directeur was echter van mening dat de strijd om te overleven achter de rug is en dat nu de fase is aangebroken waarin de basis van de CDM op lange termijn verstevigd kan worden. Het commerciële beleid is daarop gericht. Daarnaast moeten investeringen in faciliteiten en de uitrusting worden gedaan. Gedacht wordt ondermeer aan de verplaatsing van het drijvende dok C om meer ruimte voor reparaties te krijgen. Ook zal het scholingsprogramma dat vorig jaar gestart is, voortgezet worden. Verder moeten reserves gekweekt worden voor de slechte tijden die - gezien het type werk - onvermijdelijk ook zullen voorkomen.

De directie is vastbesloten de basis van de maatschappij te verstevigen om haar voortbestaan alsmede de werkgelegenheid en het genereren van deviezen voor de samenleving op de lange duur veilig te stellen. De CDM moet daartoe de ruimte krijgen om alle soorten commerciële activiteiten uit te oefenen. Directeur Evertsz doelde ondermeer op de oprichting van een eigen scheepsagentschap, welk initiatief bij de lokale agenten veel verzet heeft opgeroepen. Zij waren van mening dat een overheids n.v. geen commerciële activiteiten diende te ontwikkelen. Dat zou aan partikuliere maatschappijen moeten worden overgelaten. Evertsz verklaarde desgevraagd dat de oprichting van de n.v. al in handen van een notaris is gegeven en dat de Curaçao Shipshandling n.v. reeds operationeel is.

Tenslotte verklaarde hij dat de benoeming van de personeels directeur Piet Sampson als tijdelijk directeur van de Curaçao Tourism Development Foundation (CTDF) veel discussies heeft doen ontstaan. "Het verzoek om Sampson voor een periode tussen de drie en zes maanden aan de stichting af te staan, is van de kant van het stichtingsbestuur, niet van gedeputeerde Page, gekomen. Er is geen enkele druk door het Bestuurscollege uitgeoefend om onze medewerking te geven", aldus Evertsz.

"De directie heeft toegestemd wetende dat Sampson een directielid van gewicht is. Aan de andere kant is het een algemeen geaccepteerd feit dat de ontwikkeling van het toerisme prioriteit nummer één is en dat de stichting voor dit doel instrumenteel is. Vandaar dat Sampson tijdelijk aan de CTDF is afgestaan". Tot zover directeur Mario Evertsz.

...de werknemers van de CDM luisterden aandachtig naar de toespraken...

WILLEMSTAD — De Antilliaanse regering heeft een trofee beschikbaar gesteld voor de winnaar van het drielanden voetbal toernooi dat momenteel op Curaçao plaatsvindt. Trinidad en Aruba zijn te gast bij het Antilliaanse elftal.

Bij monde van de minister van Sportzaken, mr Stanley Inderson, sprak de overheid haar waardering uit op de wijze waarop de NAVU een nieuwe inpuls aan de sport in het algemeen en het voetballen in het bijzonder tracht te geven.

De minister wenste alle deelnemers succes en hoopte dat de wedstrijden in een vriendschappelijke en sportieve sfeer, met voetbal van goed niveau zouden verlopen.

OVERLEG DE KONING OVER SOLIDARITEITSFONDS

Tijdens periodiek overleg gezaghebbers

Burgers mede verantwoordelijk voor bestrijding criminaliteit

WILLEMSTAD — Op 5 april zal de Centrale regering samen met minister De Koning en regerings- vertegenwoordigers uit St. Eustatius en Bonaire besprekingen voeren over de financiële problemen van de kleine eilanden. Deze problemen zijn structureel van aard en leiden tot grote liquiditeits- tekorten. De oorzaak moet gezocht worden in de hoogte van de solidariteitsfonds. Volgens gezaghebber W. Smith van Saba is de verdeelsleutel per eiland niet goed vastgesteld en moet het fonds verhoogd worden. Op de agenda staan ondermeer de structurele problematiek, de liquiditeitstekorten, begrotingssteun, hoogte van de solidariteitsbijdrage, decentralisatie, herstructurering en technische bijstand voor Saba en St. Eustatius.

Op 4 april zal de Centrale Commissie eerst met de Raad van Ministers overleg voeren over de komende bijeenkomst. Gezaghebber Smith verwacht niet meteen concrete resultaten van deze ontmoeting. "Wij willen de zaak eerst goed uitleggen aan minister De Koning. Daarna moet consensus bereikt worden tussen de Centrale regering, Aruba en de Antillen en moet beslist worden over verhoging van het fonds", aldus gezaghebber Smith.

Gisteren vond het periodiek overleg van de gezaghebbers van de vijf eilanden plaats. Hierbij waren aanwezig gezaghebber W. Smith (Saba), G. Soliana (Bonaire), R.R.H. Richardson (St. Maarten), secretaris Fr. Goedgedrag van het Eilandgebied Bonaire en secretaris E.A. Vlieg van het Eilandgebied Curaçao. Het eiland St. Eustatius was niet vertegenwoordigd. De volgende gezaghebbersbijeenkomst is gepland in augustus te St. Eustatius.

WETSONTWERP

Op de agenda stond ondermeer de landsverordening over de toelating en uitzetting van buitenlanders. Gezaghebber drs Wilsoe deelde mee dat het wetsontwerp in juni door de Staten behandeld zal worden. Via deze wet zal ondermeer een versoepeling van het beleid met betrekking tot de afgifte van een werk- en verblijfsvergunning voor Nederlanders tot stand komen. In deze landsverordening is ook een onderdeel gewijd aan verhoging van de boete voor werkgevers die illegalen te werk stellen, vastgelegd. Zoals bekend is dit met name in St. Maarten waar veel illegalen zijn, een probleem. Dit onderdeel van het wetsontwerp is al door de Staten behandeld. Op 6 juni zal de algehele wet aan de orde komen.

Verder werd gesproken over de plaats van de gezaghebber als hoofd van het politiekorps. "Het hoofd heeft een bepaalde autoriteit om te opereren binnen het politie- apparaat per eiland. De wet is in dit opzicht heel vaag", zo zei gezaghebber Wilsoe. "De procureur- generaal is belast met het justitiële gedeelte. Gesproken is over vastlegging van de taakstelling van de verschillende instellingen. De moeilijkheid die zich daarbij voordoet is dat elk eiland zijn specifieke problemen heeft", aldus de gezaghebber.

CRIMINALITEIT

Daarnaast is ruime aandacht besteed aan de bestrijding van de criminaliteit. Er zijn momenteel veel discussies over dit onderwerp aan de gang. Met name het toenemende geweld op alle eilanden vormt een bron van bezorgdheid. Gezaghebber Wilsoe was van oordeel dat criminaliteit en de bestrijding daarvan een zaak is die niet alleen de overheid aangaat. "De samenleving kan niet alle verantwoordelijkheid op de politie en regering afschuiven. Men kan niet alleen het eigen huis en erf veilig stellen en het gezicht afwenden van het hetgeen bij de buurman plaatsvindt. Als er dan iets gebeurt, dan reageert men met verbazing en shock. Bestrijding van de criminaliteit is een zaak die de hele samenleving aangaat. De bezorgdheid hierover moet voortdurend bestaan en niet alleen af en toe optreden", zo zei Wilsoe.

Hij voegde hieraan toe dat een enkele samenleving gevrijwaard is van criminaliteit. Dit is niet alleen een zaak van de politie, elke burger moet zijn eigen verantwoordelijkheid dragen. Een belangrijk punt hierbij is de opvoeding van kinderen. Zij moeten al vroeg bepaalde normen aangeleerd worden. In dat opzicht zei de gezaghebber dat het toenemend vandalisme van de scholen een zaak is die vooral de ouders van de kinderen en buurtbewoners aangaat. Indirect gaf Wilsoe te kennen dat de vernieling van scholen hoogstwaarschijnlijk in veel gevallen door de kinderen van de school zelf werd aangericht. Het aanstellen van een permanente bewaking wees hij dan ook resoluut van de hand. "De ouders moeten zelf het heft in handen nemen en hun kinderen leren hoe met openbare eigendommen om te gaan", zo sprak de gezaghebber.

ORANJESTAD — De meisjes van de St Michaelschool zijn kampioen geworden van het zaalvoetbal- toernooi voor basisscholen.

Foto: het kampioensteam samen met schoolhoofd Don Quant en Jerry Gomez en Rudy Leysner van IDEFRE.

Olieprijzen hoger

LONDEN — De olieprijzen op de internationale markt zijn gisteren weer verder gestegen. De prijs van de toonaangevende oliesoort Brent uit het gelijknamige Noordzee-veld, voor directe levering, bedroeg per vat (159 liter) 20,45 dollar tegen 20,00 dollar tegen het slot van de handel donderdag.

De belangrijke Amerikaanse oliesoort West Texas Intermediate, voor levering in mei, ging met dertig dollarcent in prijs omhoog tot 21,30 dollar per vat. De prijs van de meest bekende oliesoort uit het Midden-Oosten, Dubai, ook voor levering in mei, steeg met veertig dollarcent tot 17,35 dollar.

BELGRADO — Het officiele Joegoslavische pers- bureau Tanjug beschuldigde de Franse pers van een poging tot inmenging in de binnenlandse zaken nav het gebeuren in Kosovo. Er is volgens Tanjug sprake van een anti- Joegoslavisch klimaat dat het bezoek omgeeft van de Joegoslavische minister van Binnenlandse zaken Malile aan Parijs.

*****

PERU ACHTERSTALLIG MET BETALINGEN

Minister Ruding: beslaglegging niet mogelijk

Nederlandse schatkist voor miljoenen in schip met Grau

DEN HAAG — De Nederlandse schatkist lijkt voorlopig voor vele miljoenen in het schip te zijn gegaan bij de verbouwing van het Peruaanse marine- schip Almirante Grau. Peru verzekert echter bereid te zijn de aangegane verplichtingen na te komen. Dit scheeps- reparatie- project was meteen bedoeld voor het in standhouden van een aantal arbeidsplaatsen van de bankroet gegane Amsterdamse droogdok- maatschappij (ADM).

Dit miljoenen- project kost de Nederlandse belasting- betaler zoveel geld omdat de Nederlandse crediet- verzekerings- maatschappij (NCM) als verzekeraar bij de Nederlandse staat aanklopte welke als herverzekeraar optrad. Dit gebeurt conform de regel dat negentig procent van de vordering van de NCM van 105 miljoen gulden, die door de AMRO aan de NCM is overgedragen, verhaald mag worden op de schatkist.

RUIM 156 MILJOEN

Het totale bedrag aan achterstallige betalingen van Peru wegens de verbouwing van dit schip dat eerder als De Ruyter bij de Koninklijke Marine diende beliep op 1 maart 1989 ruim 156 miljoen gulden. Zo meldt minister Onno Ruding van Financien op vragen van de Kamer- commmissie voor Financien. Het werk werd uitgevoerd bij de vroegere ADM- werf.

In totaal stond op 1 maart uit hoofde van de verzekerde Amro- lening 441 miljoen gulden uit: de hoofdsom 332 miljoen, rente van negentig miljoen en achterstalligheids- rente van achttien miljoen gulden. Die lening moet worden afbetaald in veertien gelijke halfjaarlijkse termijnen van bijna 24 miljoen per termijn, waarvan de eerste vervalt op 22 juli 1989.

AANZIENLIJK MINDER

In het begeleidende pers- bericht bij de antwoorden wordt benadrukt dat de verzekerings- schade voor de overheid tot dusver met bijna 95 miljoen gulden bij lange na niet de eerder door politici genoemde vier- tot zeshonderd miljoen beloopt. De aankoop- prijs van de Almirante Grau is in tegenstelling tot andere berichten volgens het overeengekomen schema volledig betaald.

Voor de overige negen door Nederland aan Peru geleverde oorlogs- schepen is een betalings- regeling getroffen. Het ging om een bedrag, inclusief rente, van 192 miljoen gulden, waarvan 109 miljoen door Peru is betaald. Op 1 maart was van het openstaande bedrag van 83 miljoen gulden bijna 63 miljoen achterstallig.

HERSTRUCTURERING

Minister Ruding zal zijn Peruaanse collega Tantalean op korte termijn voorstellen doen om te komen tot een herstructurering van de lening voor de Almirante Grau. De Peruaanse minister heeft op 18 maart 1989 in Amsterdam te kennen gegeven dat Peru bereid is de verplichtingen uit hoofde van de lenings- overeenkomst na te komen. Hij was toen in Nederland in verband met de vergadering van de Interamerikaanse Ontwikkelings- bank.

RISICO ERKEND

Naast de Nederlandse kredieten voor oorlogs- schepen staat Peru nog voor 92,6 miljoen gulden in het krijt in Nederland. Daarvan is 60,7 miljoen al vervallen maar nog niet afgelost. Aan ontwikkelings- hulp die moet worden terugbetaald aan Nederland stond Peru op 1 januari 1989 voor ruim 35 miljoen in het rood wegens achterstalligheid. Minister Ruding laat weten dat hij mikt op een bilaterale regeling op basis van een "herstructurering" van de uitstaande schulden en bijbehorende afbetalings- regelingen.

Volgens minister Ruding was het indertijd niet mogelijk om tussentijds de verzekerings- overeenkomst met de ADM- werf had opgezegd en evenmin met het aan de ketting leggen van de Almirante Grau toen Peru in gebreke bleef met zijn betalings- verplichtingen. Het risico, zo erkent de bewindsman, was weliswaar groot maar Peru kwam aanvankelijk zijn contractuele verplichtingen na. Beeindiging van de verzekering in een vroeg stadium had geleid tot een schade- claim op de NCM van rond 125 miljoen gulden, te verhogen met zeventig miljoen aan een door Peru te bedingen boet. Het aan de ketting leggen van een oorlogsschip van een vreemde mogenheid is gewoonweg niet mogelijk volgens het internationale recht.

*****

NEW YORK — De aandelenkoersen op de effectenbeurs in New York zijn vrijdag gestegen. De DOW Jones-index van 30 industriële fondsen is met 12,28 punten omhoog gegaan tot 2.293,62 punten. De omzet was met 169 miljoen bescheiden, maar nog altijd hoger dan de 161 miljoen aandelen van donderdag. Er sloten 922 fondsen hoger en 481 lager. De dollar is op de wisselmarkt van New York gestegen. Tegen het slot van de handel noteerde de munteenheid 2,1395 gulden, drie tiende cent hoger dan de slotkoers van 2,1365 gulden in Amsterdam en een cent hoger dan de slotkoers van 2,1295 gulden donderdag in New York. De oorzaak van de hogere notering ligt volgens handelaren in de forse dollaraankopen vrijdag in Japan, waar 31 maart de laatste dag van het fiscale boekjaar is.

*****

LONDEN — Een Boeing 747 van British Airways heeft wekenlang met explosieven aan boord rond- gevlogen zonder dat de springstof is ontdekt. Zo bevestigde de Britse politie. Deze waren bij een oefening aan boord gebracht maar konden niet exploderen. Zij waren niet voorzien van een ontsteking.

ÑAPA
AMIGOE
Weekend Bijlage
ZATERDAG 1 APRIL 1989
PAGINA 5

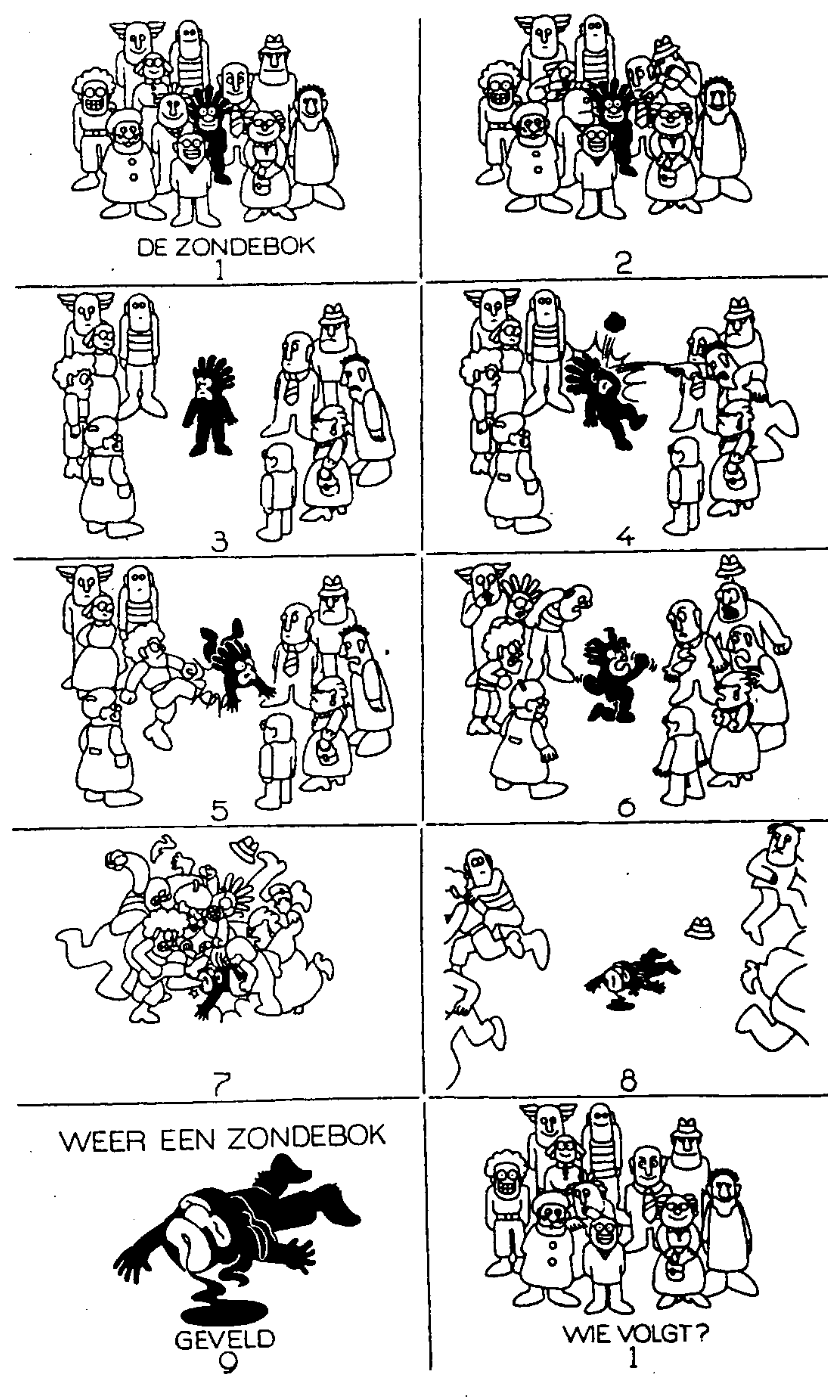

De blanke kapper in Nikkerland
Heeft van knippen veel verstand.

Negrofilia en de strijd tegen de stereotypen

— door Ruud Wenting —

WITTE AUTOCHTONEN reageren fel als gekleurde allochtonen wijzen op het nog steeds toenemend racisme in de westerse samenleving. Ook bij mensen die geen moeite hebben met de buitenlanders in Nederland, ontstaat irritatie. Sommigen ervaren de beschuldigingen van racisme als een vorm van morele chantage of hebben het over de overgevoeligheid en het onterechte minderwaardigheids- complex. Beeldend kunstenaar en regisseur Felix de Rooy wil aan de hand van zijn negrofilia laten zien dat de hardnekkige vooroordelen over de neger (m/v) berusten op diepere, vaak onbewuste factoren die een lange traditie hebben.

Dichtbij de yuppie- bolwerken Richter en Oblomov in Amsterdam, waar de lokale reclamewereld zich vermaakt, heeft Felix de Rooy zijn negrofilia ondergebracht in een klein pandje aan de Sint Jorisstraat. In het achter steigers en plastic verscholen huisje bevindt zich een absurde verzameling curiosa, gebruiks- voorwerpen, geschriften en grafische kunst, die allen één ding gemeen hebben: het stereotiepe negerbeeld. Objecten uit de hele wereld scheppen een stereotiep beeld van de dienende, amuserende en domme neger, zoals dat in de westerse samenleving tot op de dag van vandaag heerst.

UNIEK

Bij het betreden van het pandje valt mijn mond open van verbazing. Wanden, kasten en planken vol negrofilia. Het hoofd van Louis Armstrong als asbak, met diens tong als sigarettehouder, talloze koffie- en theeblikken waarop negers staan afgebeeld als een soort waarmerk, evenals tandpasta met een negerhoofd vol spierwitte tanden, Darky Toothpaste genaamd. Door het hele pand verspreid liggen mappen vol spotprenten en schoolplaten. Sjors en Sjimmie's, Kuifje's en andere lectuur staan in de schappen. De unieke collectie bevat niet alleen oude en historische attributen. Ook recente stereotiepe uitingen, zoals advertenties waarin de neger(in) als sexobject wordt gebruikt, hangen aan de wand. De aanblik van deze schaamteloze door witte mensen gecreëerde vooroordelen geeft een onbehaaglijk gevoel.

OORSPRONG

Felix de Rooy legt uit dat de vooroordelen van de witte mensen over de neger hun oorsprong vinden in de tijd van het Europees kolonialisme. "Europa is groot geworden omdat het in de naam van de economische groei de filosofie van de slavernij hanteerde. In de zestiende en zeventiende eeuw leeft in Europa het beeld van de neger als een wilde die de schakel tussen mens en dier vormt. De industriële revolutie en het veranderde westerse denken leidden uiteindelijk tot afschaffing van de slavernij maar aan de positie van de neger als goedkope arbeidskracht veranderde niets.

Naast deze dienende functie krijgt de zwarte mens in de jaren twintig ook nog het stempel van entertainer opgedrukt, dansend en zingend voor de witte burgerij. Hoewel in de jaren zestig het negerbeeld enigszins verandert door de strijd voor gelijke rechten is anno 1989 nog steeds het effect te zien van deze traditionele stereotypen.

FELIX DE ROOY voor zijn verzameling.

De Rooy vervolgt zijn betoog. "Het veelal negatieve beeld van de neger is door de massaproduktie van consumptieve goederen en door de massacommunicatie gepopulariseerd, bevestigd en in stand gehouden". Hij springt op van zijn stoel om wat voorbeelden te laten zien. "Kijk hier eens naar.

Dit is toch verschrikkelijk!" Hij laat een advertentie zien uit een recent tijdschrift. Een gezin, waarvan de vrouw en het zoontje wit zijn en de man en het dochtertje zwart, staan voor een nauwelijks zichtbare auto tevreden te grijnzen. Met grote letters staat onder de foto 'Je ziet ze steeds vaker'.

"Wat zie je steeds vaker?" vraagt De Rooy. "Een zwarte man met een witte vrouw?" En inderdaad kan deze voor menige Nederlander als bedreigend beschouwende associatie het eerste zijn dat opkomt als je de advertentie ziet. Pas nadat je in een kolom ernaast de kleine lettertjes hebt gelezen realiseer je je dat het hier om een automerk gaat.

FILM

Het is even stil. Eindelijk krijg ik de kans om tussen zijn verontwaardigde woordenvloed te vragen naar zijn achtergronden. Zesendertig jaar geleden werd Felix de Rooy in Suriname geboren uit een koloniaal orgasme, zoals hij dat noemt. Zijn grootvader, een gewoon huis, tuin en keuken Hollander, vertrok naar Caraïben en is daar met een mulatres getrouwd. Na zijn jeugd op de Nederlandse Antillen gaat Felix de Rooy naar de kunstacademie in Den Haag. Hij studeert af als beeldend kunstenaar en vertrekt naar de Antillen om te doceren in grafiek en schilderkunst. Na zes jaar houdt hij dit werk voor gezien en besluit om in New York de filmacademie te volgen. Begin jaren tachtig vestigt hij zich in Amsterdam om daar Cosmic Illusion Productions, een theater- en filmmaatschappij, op te zetten.

Inmiddels heeft hij enkele bekende films zoals Desireé en Almacita di Desolato op zijn naam staan, waarin de zwarte mens een centrale rol speelt.

POSITIE

De Rooy vergelijkt de positie van de neger in de maatschappij met die van de westerse vrouw: "De man heeft in deze maatschappij in feite de wettelijke en morele macht. Hij maakt [illegible] uit. Als de man zijn vrouw slaat, kan de vrouw weggaan en haar toevlucht zoeken in bijvoorbeeld 'blijf van mijn lijf' huizen. Deze door de overheid gefinancierde instellingen zijn te vergelijken met subsidies voor etnische minderheden". Iedereen weet dat een opvangtehuis maar een tijdelijke oplossing biedt. Als de vrouw is bijgekomen moet ze weer naar huis. De Rooy geeft aan dat het probleem structureel moet worden aangepakt.

"Zolang de man niet in therapie is geweest zal er niets veranderen. Pas als hij inziet dat hij zijn vrouw niet mag mishandelen maar als zijn gelijke moet zien, dan pas is er sprake van verbetering". "De man die hier slaat is in dit voorbeeld de westerse maatschappij. De witte maatschappij moet nog veel waarheden verwerken. De fundamenten waarop de samenleving steunt zijn valse fundamenten die hun oorsprong vinden in het patriarchale het heterodenken, toegespitst op vrouwen".

Zijn opvattingen hebben veel weg van een filosofie. De Rooy noemt Ghandi als zijn grote voorbeeld. "Met mijn verzameling wil ik de mensen de heersende stereotiepe beeldvorming over de zwarte mens laten zien". De Rooy wil Nederlanders leren inzien hoe hun vooroordelen over negers tot stand zijn gekomen. Steeds vaker reageren witte mensen allergisch als gekleurden vaststellen dat de samenleving nog steeds vol racisme zit.

"Vooral mensen die zich ooit hebben ingezet tegen het racisme vinden dat we niet zo moeten zeuren maar het racisme zit zo sterk verankerd in de maatschappij dat alleen door hier onophoudelijk op te wi zen een mentaliteits- verandering op kan treden. Ik probeer het innerlijke van de mens te veranderen".

HAIFA

Tijdens een Israëlisch filmfestival in Haifa, waar de filmer zijn laatste productie Almacita di Desolato promoot, krijgt hij het aan de stok met Werner Herzog, een eigenzinnige Duitse regisseur. Het gesprek gaat over Herzog's nieuwste film 'Cobra Verde' waarin Klaus Kinsky de rol vertolkt van slavenhandelaar. "Ik vraag aan Herzog wanneer hij eens een film gaat maken vanuit het standpunt van de neger. Hierop antwoordt hij dat men zoiets niet kan verwachten van een blanke. Ik word ontzettend kwaad en zeg tegen hem dat hij juist om die woorden een racist is want zo maak je iemands positie afhankelijk van de kleur. Je ziet diegene niet als mens!" De Rooy maakt er zo'n stampij van dat het alle Israëlische kranten haalt. "Na een slapeloze nacht en ruzie met zijn vrouw komt Herzog de volgende dag zijn excuus aanbieden. Achteraf ben ik misschien wel iets te hard van stapel gelopen want hij wilde natuurlijk zijn film in bescherming nemen".

TOETSEN

Ooit is de verzameling begonnen door collega Rufus Collins die zijn zwarte acteurs ervoor wilde waarschuwen dat ze alleen voor stereotiepe rollen in aanmerking zouden komen. Collins heeft de collectie overgedaan aan De Rooy toen het ongeveer driehonderd stukken telde. Inmiddels is de collectie uitgegroeid tot drieduizend stukken. De Rooy noemt zijn verzameling negrofilia, wat negerliefde betekent. "Misschien een tegenstrijdige naam voor een verzameling waarin de neger alleen maar als stereotiep wordt afgeschilderd, maar dat heb ik bewust gedaan", zegt De Rooy. "Ik ben van de verzameling gaan houden omdat het deel uitmaakt van mijn strijd tegen de stereotiepe beeldvorming van zwarten".

Om een groter publiek zijn negrofilia te laten zien exposeert hij in december in het Amsterdamse Tropenmuseum. Voordat hij toestemming kreeg moest de collectie eerst wetenschappelijk getoetst worden door medewerkers van het museum. Ze wilden er zich van overtuigen dat de collectie verantwoord zou zijn en dat het hier niet alleen maar om een emotionele man zou gaan met een of andere boodschap. "Het museum wilde zo voorkomen dat het niet onbewust medewerking zou verlenen aan mijn stri d tegen het stereotiepe negerbeeld", zegt de regisseur.

REKLAME

Opnieuw veert De Rooy van zijn stoel op en haalt een map tevoorschijn om alledaagse voorbeelden van de stereotiepe neger te laten zien. Welgevormde lichtbruine lichamen in een tropische entourage hebben de overhand. Koffie kan niet meer gepresenteerd worden zonder zwoele donkere vrouwen en Chiquita laat haar bananen aanprijzen door een negerin in een bananenrokje en halve kokosnoten op de borsten. Het lijkt erop alsof alles weer geoorloofd is in de reclame.

De Rooy noemt de invloed van de massamedia en met name de reclame, van essentieel belang voor instandhouding van stereotypen. "In het praatprogramma Bij Lobith van de VPRO zei iemand van de reclameraad dat de makers dit doelbewust doen. Waarom gebruiken ze dan geen neger als bankdirecteur, computer- deskundige of advocaat in de reclame?", vraagt De Rooy zich af. Het antwoord heeft hij zelf. "Moet je eens opletten welke reacties dat op zou leveren!"

De Rooy geeft toe dat negerclichees niet altijd met kwade bedoelingen worden gebruikt, maar waar ligt de grens? Volgens hem heeft het cynisch bedoelde kaartje van De Zondebok niet het beoogde effect. "Wat heeft het voor zin om het stereotiep dat je kapot maakt, te gebruiken om je vrij te maken?", vraagt hij zich af. "Witman denkt dat hij solidair is maar wat zou jij denken als je zwart zou zijn? Denk je: hier wordt voor mijn recht opgekomen?

Tot slot geeft De Rooy te kennen dat hij best een keer in het programma 'De ver van mijn bed show', wil praten over zijn collectie en filosofie. De show is een televisie- programma waarin vooral aandacht wordt besteed aan de problematiek van ontwikkelingslanden en racisme. Hij stelt echter één voorwaarde: "Het programma moet 'De kòm in mijn bed show' gaan heten. Dat noem ik pas integratie!"

EEN VERHAAL VAN KEES VAN KOOTEN OVER BONAIRE

Bon Bini!

KEES VAN KOOTEN, die enkele maanden geleden op Curaçao zijn vakantie doorbracht, gaf aan de Amigoe speciale toestemming om zijn verhaal over Bonaire, 'Bon Bini!', te publiceren. Dat gebeurde toen Amigoe-medewerkster Nel Casimiri hem interviewde. Van Kooten beloofde tijdens dat vraaggesprek dat hij ook een verhaal over Curaçao zou schrijven.

'BON BINI!' verscheen in 1986 in de verhalenbundel 'Meer Modernismen' bij De Bezige Bij in Amsterdam (ISBN 90 234 2335 6 CIP NUGI 300).

DE AMIGOE is de auteur dankbaar voor zijn toestemming.

Van alle Nederlandse Antillen, wilde ik altijd al het liefste naar Bonaire.

Bonaire! Die naam leek te zweven in het rijtje Aruba- Bonaire- Curaçao, op school al.

Wanneer je hem hardop moest zeggen, hield je hem langer aan dan nodig was: Bonaiaiaire.

En nu was ik er, voor het eerst, met mijn gezin, en het was er precies zo luchtig en prachtig als het al die jaren had geklonken — de fameuze Flamingo's staan er als rose vraagtekens in de diepblauwe meren en zoutpannen; de chibi-chibi, een geel, regaes fluitend neefje van de kolobrie, vliegt de als feestmutsen bloeiende Hibiscusbloemen in en uit en hartelijke, zwartelijke mensen spreken een vriendelijk en verzorgd Nederlands, met stemmen die net zo warm zijn als het weer. Veertig graden, maar omdat ze de Benedenwindse Eilanden heten staat er altijd net een lekker briesje.

— Heb je ooit zoiets moois gezien? vroegen wij elkaar om het uur. Nee: niemand van ons vieren was ooit eerder op zo'n paradijselijke plek geweest en voor het eerst sinds jaren moesten wij de thuis bestudeerde folder na aankomst op onze vakantie- bestemming gelijk geven: 'Van de Benedenwindse Eilanden biedt Bonaire de toerist, die zich volkomen vrij wil ontspannen, de meeste rust. De vakantiegangers hebben er zich nog niet meester van gemaakt en om deel te nemen aan het gezelschaps- en amusementsleven moet men er beslist niet naar toe gaan. Het zal echter niet lang meer duren of ook dit wel als Assepoester van de Benedenwindse Eilanden beschouwde gebied zal door de dollarprins met de gouden koets naar de toeristenwelvaart worden geleid! Wanneer bv. prominenten als de Amerikaanse negerzanger Harry Belafonte geld steken in een bungalow- project, is dit wel een aanwijzing in die richting. Thans gaat het leven er echter nog zeer rustig zijn gang.

Bon bini! zeggen de bewoners van Bonaire — wees welkom op ons mooie eiland!'

Bonaire maar 288 vierkante kilometer en behalve het hoofddorp Kralendijk zijn er nog vier kleinere nederzettingen. Kralendijk heeft nog geen duizend inwoners en is gebouwd op een rif van koraalkalk.

Veel huizen in de karakteristieke Oudhollandse koloniale stijl. Een fort met kanonnen uit de Napoleontische tijd. In het amper boven de zeespiegel uitstekende zuiden staan de beruchte Slavenhuisjes; de hondehokkige verblijfplaatsen van de vroeger in de zoutpannen werkende slaven. In enkele Boca's (inhammen in de koraalkust) vallen Indiaanse rotstekeningen te zien en op de zuidpunt van het eiland verrijst een Obelisk, die dienst deed als oriëntatiepunt voor de zoutschepen.

Dit zijn, de Divi- Divibomen en haar bewoners buiten beschouwing gelaten, de enige bezienswaardigheden die Bonaire bovengronds te bieden heeft.

Bonaire heeft twee laagbouwhotels en wij zaten in het mooiste, met een kamer direct aan de Caribische Zee. Ik zou hem graag willen kunnen beschrijven, die zee, maar er is geen beginnen aan. Zij gaat mij te hoog. Van boven is zij vlak en aan het eind heeft zij een horizon, maar voor de rest lijkt zij in niets op enige andere mij bekende zee. Ook doet zij niet aan eb en vloed.

— Hebben jullie ooit zulk helder water gezien? riepen wij zwemmend naar elkaar. Nee, niemand had ooit zo mooi gezwommen in zijn leven; we werden hier voorgoed verpest op zeegebied.

De Visa van Bonaire is nog sprookjesachtiger dan haar Flora en Fauna te zamen. Je kunt ze niet verzinnen, de vissen die je ziet. Hun model misschien nog wel, met behulp van een Spirograaf, maar op die kleurencombinaties komen wij niet, als Hollanders.

— Hebben jullie je ooit ergens zo snel thuis gevoeld? wilde ik weten aan het einde van de eerste dag. Nee, niemand van ons vieren had zich ooit zo fantastisch gezond, verwend en op zijn gemak gevoeld.

Binnen een beschermde zoveelmijlszone mag er rond Bonaire niet gevist worden, zodat de vissen er uit je hand eten. Sommige types zijn al zo verwend en brutaal (de Doktervis, de Stoplicht Papegaaivis en vooral Dikke Koffervisjes), dat ze voor gewoon brood hun neus ophalen, maar in het paalrestaurant kregen we tevens cake bij het ontbijt en daar namen we dan een paar extra plakken van mee, in zee.

Je zwemt daar rond in een tropisch aquarium en e raakt er, met een duikbril op, niet in uitgekeken; elke dag ben je bezig met het sparen van nieuwe exemplaren voor je ogenverzameling en opgewonden wijzend en Oerm! Oerm! roepend door onze Snorkels, stootten wij elkaar, onder water, de hele dag aan. Daar: de Verlegen Hamlet! Het Oranje Tabaksvisje! En daar bij het koraal, die school paarse kleintjes, met die sprieten! Mijn God: het zijn er miljarden! En bij iedere golfbeweging draaiden ze zich syndroom honderdtachtig graden om, alsof ze onderling verbonden zijn. Op bevel en uit naam van wie? Op het droge geloof ik niet in God, maar daar onder water onvoorwaardelijk aan Neptunus!

Nu moet u weten dat mijn vrouw absoluut niet bang is uitgevallen en van alles durft, maar niet met haar hoofd onder water. Ik legde dus mijn duikbril plat op de Caribische Zee en dan liet ik haar er van bovenaf doorheen kijken; de eerste dagen nog alleen naar kleine vissen, omdat zij bang was dat de grote vissen kleine haaien waren, later ook naar Puddingvissen, Snappers en Margaten. En Koralen!

Op Bonaire is gelukkig al Koraal waar je nog kunt staan, want dat is de voorwaarde waaronder zij wil zwemmen: zij moet onmiddellijk kunnen gaan staan. Het doet denken aan vrouwen die, bij het naderen van een druk kruispunt, snel van hun fiets afspringen. Je zwemt in een beeldentuin tussen de koralen, en het overweldigende zit hem, behalve in het duikbril- verblindende palet van nooit gedroomde kleuren, vooral in de Ontelbaarheid van symmetrische vormen, zich herhalende patronen en tweehonderd miljoen jaar oude poliepen- motieven — als je je door de Sirenen- aanblik van een Hersenkoraal liet verleiden om te proberen je samen uit zijn doolhof te kijken, vanaf een punt dat een van ons tweeën aanwees met een luie grote teen, dan was je zonder het te merken, al snel een half uurtje van de wereld. De Zee is immers net zo goed een binnenste der aarde.

— Doe hem nou op, zei ik, en kom dan met je hoofd mee onder water; want na een week hield mijn vrouw haar duikbril nog altijd als een loep boven het water. Maar nee hoor, dat deed ze niet. Nog een beetje eng; misschien over een paar dagen.

Wij zouden drie weken op Bonaire blijven.

Wanneer we niet in het water dreven, lagen we op een van de verlaten Bounty- strandjes of in ons Airco-bed. Of we zaten aan tafel met een flesje Amstel Bier; op Curaçao met zeewater gebrouwen en dientengevolge tweemaal sneller anheiterend dan in Nederland.

— Heb je ooit zulk lekker bier geproefd? vroeg ik mijn vrouw. Nee, zulk lekker bier had ze nog nooit gedronken. Om kort te gaan: als mij zou worden gevraagd een paradijs te ontwerpen, dan zou ik niets beters weten te schetsen dan Bonaire.

Of we huurden een jeep en reden rond het eiland. We picknickten aan het Gotomeer, met zicht op duizend flamingo's. We ontdekten in het Washington-park — een cactussen — en vogelreservaat op de noordpunt van het eiland — nieuwe, verlaten baaitjes die je alleen vanuit zee kon bereiken, na een snorkeltocht tussen de koralen door. Mijn vrouw bleef bij de auto achter en voerde cake aan de leguanen.

De baas van een cafeetje in Rincon (de Amstel Bar) liet ons foto's van zijn in Wageningen studerende kinderen zien en wees glunderend de plek waar Koningin Juliana, daar, onder die Divi-Diviboom, bij haar laatste bezoek aan de Nederlandse Antillen nog had geroepen dat dit hier het mooiste plekje van Nederland was en dat we altijd vrienden zouden blijven. Wilde hij dan niet los van Nederland? Nee, alstublieft niet. Hij moest er niet aan denken. Want dan kwamen onmiddellijk de Venezolanen en die zouden de zaak hier overnemen. Olie meneer; die gaan boren. Boren is slecht voor de zee.

Ook maakten wij kennis met een stuk of wat Nederlanders die zich hier hadden gevestigd en bevreesd de dag van de Antilliaanse Onafhankelijkheid tegemoet zagen. Surinaamse toestanden jongen, dan krijgen we Surinaamse toestanden hier! Ze merkten het nu al, bij de benzinepomp, dat de blanken gediscrimineerd werden en als laatste werden geholpen. Macamba, zeiden sommige Bonairianen tegen je, steeds vaker; allemaal zenuwen vanwege straks die zelfstandigheid, want negentiende wil helemaal niet los van Nederland. Alleen een klein groepje dat zijn kans ruikt en dat het eiland zal verkwanselen. Nee, wij zagen alleen de buitenkant, maar je moest hier eerst maar eens een tijdje wonen.

— Zullen we hier blijven wonen, jongens? had ik nog de vorige avond gevraagd, na mijn derde Amsteltje.

— Ja! had mijn gezin in koor geroepen.

Het was te veel allemaal en te warm en ik werd hier ook nog jarig. Het kon niet op en daardoor moest er natuurlijk wel iets verkeerd gaan.

Ik herinnerde mij een verjaardag van dertig jaar terug, toen ik twaalf werd. Wij stonden met onze ouders op een Camping in Zuid-Frankrijk, vlakbij Menton. De hele dag op het strand. Wanneer, aan het einde van de middag, de meeste vakantiegangers naar hun camping waren teruggedruppeld om de knakworsten op het butagas te zetten, kwam zij.

Ik kwam te voorschijn uit het geheimzinnige huis in de heuvels en dan daalde zij, een donkerblauw luchtbed in haar armen wiegend, de in de rotsen uitgehouwen privétrap naar ons kiezelstrandje af.

Zij was wat toentertijd 'een hert van een meid' heette en achteraf verdenk ik mi n vader ervan dat hij, bij het verzamelen van onze strandspullen, met opzet treuzelde tot zij was verschenen: een melk- chocoladebruine Française in een bikini van een kleur groen die ik nadien nooit meer heb gezien, zelfs hier op Bonaire onder water niet.

Vaak deinde zij op minder dan tien meter afstand langs ons heen de zee in, waar zij zich met luchtbed en al voorover liet vallen, om met soepel malende armen weg te peddelen tot zij zich buiten oogbereik van de toeristen wist. Mijn moeder en mijn zusje sloften al vooruit op hun touwschoen, op weg naar de tent, maar ik vond nog net een heel mooi steentje en mijn vader kreeg de gesp van zijn sandaal maar niet goed. En dan gebeurde het: wanneer zij dertig, vijfendertig meter uit de kust was, deed zij het bovenstuk van haar bikini af!

Zij kon natuurli k niet rechtop gaan zitten, want dan zou ze van haar luchtbed afrollen. Ze bleef dus plat op haar buik liggen en dan moest ze, om haar bustehouder achterwaarts te kunnen loshaken, haar bovenlichaam een beetje ophoepelen, waardoor e, als je scherpe ogen had, even duidelijk haar beide borsten kon zien! Ze glommen van de zonnebrandolie.

Haar borsten. De borsten van een Française! Misschien een seconde of tien, kon je ze zien; dan ging ze weer liggen. Zij deed dit om van boven helemaal bruin te worden, begreep ik.

— hè, hijgde mijn vader, die rotgesp! Ik moet morgen in Menton een tangetje zien te vinden.

— Mag ik dan een duikbril met een luchtpijp?

Ik wist dat hij ze al gekocht had, maar ik moest wachten tot mijn verjaardag, daar was hij streng in.

— Wacht maar af, zei mijn vader; er is hier straks ook nog iemand jarig als ik me niet vergis.

Zo kreeg ik op 10 augustus 1953, 's ochtends om zes uur, in onze tent: het boek Nou Wij Boys van Ir. Ad van Emmenes, een plak Franse melkchocolade (Nestlé met, tussen het zilverpapier en de wikkel een kleurenplaatje van een Flamingo uit een nergens beginnende of eindigende reeks die Les Mirages de la Nature heette) en een duikbril met een snorkelpijp. De bril was blauw, van rubber, en hij had twee glazen, zoals bij de vroegere vliegeniers- brillen. En die pijp: was die niet rood?

— Als ik in Holland voor twee kwartjes elektriciteitsbuis koop, zaag ik daar zo tien van die snorkels uit, zei mijn vader, die de gewoonte had om van ieder buitenlands artikel te berekenen hoe hij dit in Holland tweemaal zo goedkoop zou kunnen fabriceren om het hier, met miljoenen francs winst, voor iets meer dan de helft van de plaatselijke prijs op de markt te gooien. Nee; hij was geel. En hij had nog niet zo'n rubberen kooitje waar een pingpong-bal in dobbert tegen het binnenkrijgen van zeewater. Ik geloof dat die eerste snorkel nog niet meer behelsde dan een dertig centimeter lange pijp, die je als een omgekeerd wandelstokje tussen je hoofd en de rubberen band van je duikbril moest wurmen, waarna je het nog niet van een rubberen bit voorziene mondstuk uit alle macht tussen je lippen klemde en zee koos, wat ik op die verjaardag tientallen malen deed. Ik kwam alleen aan land om af en toe een bladzij uit mijn nieuwe boek te lezen. De plak chocola had ik meteen opgegeten, tegen het smelten.

Binnen een uur had ik het snorkelen met los pijp e onder de kin. Van Franse mannen keek ik af hoe je het binnenstromende zeewater, rustig doorzwemmend, kon terugfonteinen. Ik zag ook hoe ze even flink in hun bril spuugden voor ze hem opzetten, tegen het beslaan van de glazen. Ik spotte die eerste dag vier vissen (waarvan driemaal dezelfde), een oude sandaal en het vijftig meter van de kust in zee uitmondende riool van Menton.

We aten op het strand. De lunch bestond uit van thuis meegenomen knakworsten, die mijn vader in een 's ochtends aan de campingwinkel gekocht, gevierendeeld stokbrood propte. Ik ben blij dat hij, het wereldsucces van de hot-dog niet meer heeft hoeven meemaken, want hij zou zijn verteerd door verongelijktheid om de miljoenen die er dagelijks werden verdiend aan wat goedbeschouwd zijn uitvinding was.

Tijdens de lunch rijpte er een duivels plan in mijn twaalfjarige hoofd en naarmate de dag vorderde, groeide mijn geheime opwinding. Toen ik om half vijf voor de twintigste maal ging zwemmen, had ik koorts van de zenuwen. Voor de vorm wierp ik nu en dan een blik naar beneden, in een onderwater- wereld waar niets te beleven viel, maar mijn werkelijke aandacht richtte zich op de kust en de bergen erachter.

Ze zou toch wel komen vandaag? Ik had bedongen dat ik, als jarige, tot minstens zes uur mocht blijven zwemmen.

Kwam ze daar? Daar kwam ze! Daar golfde haar donkerblauwe luchtbed de trap af. Ik dook. Nu was het een kwestie van niet in paniek raken en steeds zo lang mogelijk onderblijven.

Wij waren de enige twee baders in de hele Mediterranee: zij op haar luchtbed en ik met mijn nieuwe duikbril op.

Voorzichtig tilde ik af en toe mijn hoofd op, om over de rand van het watergordijn te zien waar zij bleef. Zij kwam recht op mij af gepeddeld; ik verbeeldde mij dat ik haar ademhaling kon horen en ik zag hoe het luchtbed wellustig tegen haar bewegingen in dobberde.

Zij zag mij niet. Door het bovenste kwart van mijn brilleglazen spiekend zag ik, op tien meter afstand, hoe ze haar armen naar achteren bracht. Even leken ze op grote, bruine krekelpoten. O God het ging gebeuren!

Gehypnotiseerd als een konijn in de koplampen van een auto, hing ik te watertrappelen; mijn ogen puilend gericht op het bolle kussen van haar luchtbed, waarachter zometeen haar ontblote bovenlijf zou oprijzen. En dat deed het! En de zon, bezig onder te gaan, bedacht zich, en kwam weer op! En ik zag de eerste twee vreemde borsten van mijn leven. En toen zag ze me en ze lachte! Betrapt keek ze, maar niet boos. Want ze tuitte haar mond en ze maakte zeven, zogenaamd afkeurende klakgeluidjes. Ik kon van de emotie geen vin meer verroeren en hing verstijfd in het water. Toen ging ze weer liggen, plat op haar buik, en ze spetterde een handje water van ga weg jij in mijn richting. Dat verbrak de betovering en gehoorzaam, begon ik te snorkelen; terug, in de richting van het strand, waar mijn vader stond te zwaaien dat ik komen moest.

— Stik maar, dacht ik; en ik vertel het je nooit. Had ze nou zes of zeven keer zo met haar mond gedaan, van dat soppende klakken? Ze was ook veel overeinder gekomen dan nodig was. Ik durfde, niet meer om te kijken, en morgen gingen we hier weg!

Het was niet alleen deze belevenis die mij, dertig jaar later, daar op Bonaire plotsklaps weer tintelend helder voor de geest zweefde, och heden nee!

Gedurende de week na mijn verjaardag werd ik, in onze op advies van dokter Abraham uit Kralendijk verduisterde hotelkamer op bed liggend, bereden door de wildste herinneringen, ongemeen erotische fantasieën, tropische waanvoorstellingen en megalomane hervormings- plannen.

Wat was er gebeurd?

Bonaire is een Duikersparadijs, dat voornamelijk wordt bezocht door Amerikanen met Texashoeden die rechtstreeks vanuit Dallas naar Kralendijk vliegen. In ons Hotel was een Dive-shop waar je diepzeeduiken kon leren; met zuurstof- cilinders, compressoren, onderwater- kompassen, hogedrukbrillen en nog veel meer mannenspeelgoed.

Geslaagde fat boys liepen de hele dag rond met enorme, rond hun roodverbrande kuiten gegespte antihaaienmessen. Ze zaten er zelfs mee aan tafel. De laatste haai werd hier, veertig mijl uit de kust, gesignaleerd in 1842. Aan de wanden van de Diveshop hingen op stukken juthout geschilderde visitekaartjes van de Scuba-gekken die hier allemaal al hadden gedoken: The Houston Hell Divers, The Caribbean Daredevils, Oregon Divers do it deeper, The Gorgeous Gauges, Scuba Dooba Denver, enzovoort. 'It gives you a kind of Greenpeace feeling', had een in zijn wetsuit blubberende bright young lawyer tegen ons geroepen toen hij, bepakt met dieptemeterklokken, ballastriemen, messen, cilinders en slangen, op zijn supersonische zwemvliezen langs het steigertje kwam gekletst waar de kinderen en ik elke morgen vanaf sprongen alleen maar met brillen en snorkels.

De Duiksport. Scuba! Ze jagen hier niet onder water, spearfishen is verboden, maar ze laten zich om acht uur 's ochtends op een duikersboot vervoeren naar het tegenover gelegen, onbewoonde Klein Bonaire, waar de mooiste koralen en de grootste vissen huizen.

Daar gaan ze dan met hun hele uitrusting te water en daar maken ze op dertig, veertig meter diepte (een afstand die door het kristalheldere water ook van bovenaf valt te overzien met een enkele duikbril) met speciale camera's honderden diepzee- dia's, die 's middags achter de Dive-shop worden ontwikkeld en die ze 's avonds — ik heb geen zin om de goeden niet te na te spreken — met veel kinderachtig gejoel en gefluit aan elkaar vertonen op de witte muur van het dakterras achter de openlucht-bar.

— Now this beautiful triggerfish we called him Henry and Henry was quite a funny fellow who was quite fond of us and he used to swim up to us so that we could pass Henry around in our hands all along our bunch of divers and we could make these truly unbelieveble slides. Next one please! Applaus, meer whisky.

Als ze tegen tienen dronken waren gingen ze Nachtduiken met onderwater- schijnwerpers. Over de rand van ons balkon hangend zagen wij ze passeren, want in het donker durfden de meesten niet te ver bij het hotel vandaan te zwemmen. Ter identificatie van bovenaf door vliegtuigen deden ze een groenig licht verspreidende slang van polyethyleen op hun cilinder, die je 's avonds zag drijven; als ze waren uitgewerkt, gooiden ze ze weg.

— Je doet het niet hoor, zei mijn vrouw. Ik had, nooit tevreden, al een paar dagen lopen jengelen dat ik ook Duiken wilde leren. En dan nog zweefvliegen, parachutespringen, hanggliding, windsurfen en motorrijden. En dan dood natuurlijk, maar alles eerst wel tenminste een keer gedaan hebben.

Ik was jarig. Ik stond ruim voor de anderen op en ik ging naar de Dive-shop.

— Dag grote, aardige neger, kan ik duiken leren?

— Dat zou ik wel denken meneer.

— En wat kost dat, Duiken leren?

— Dat staat daar op die bord meneer.

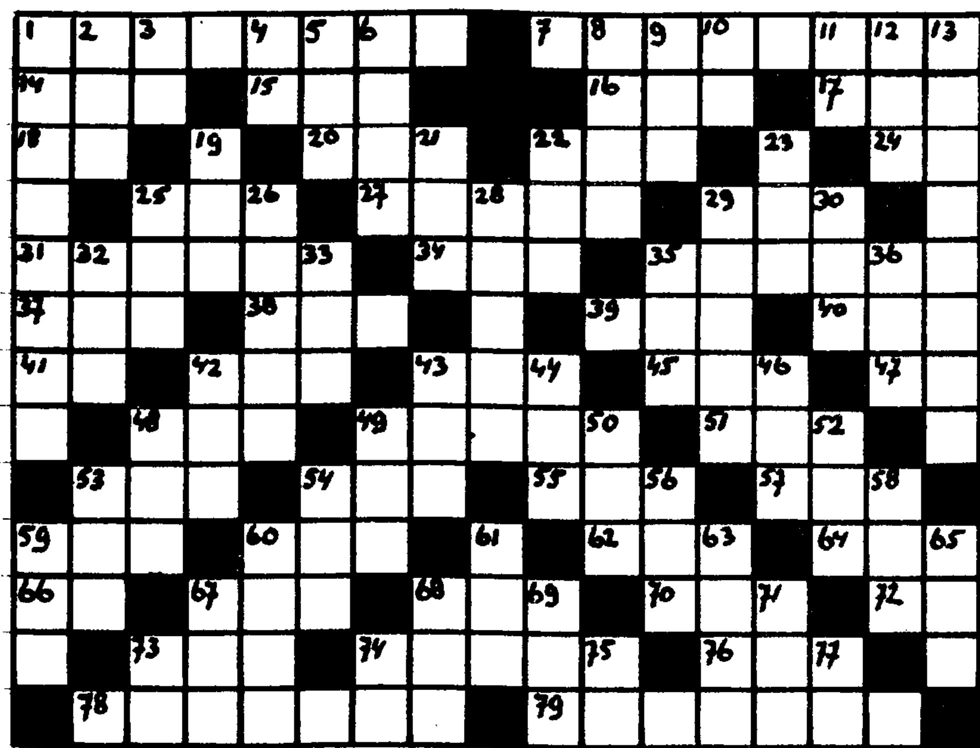
Nu is Bonaire waanzinnig duur. Nederlanders komen er nauwelijks. Bonaire moet het dus van de Amerikanen hebben en ons hotel, schakel in een Amerikaanse keten, berekende alles in dollars. Die stond net weer eens heel ongunstig. Vanaf de tweede week ontbijten wij dan ook met zijn drieën, om niet voor vier te hoeven betalen. Dan smokkelde ik in mijn zwembroek wat broodjes mee naar de kamer voor degene die daar, bij toerbeurt, met zogenaamde hoofdpijn op bed was blijven liggen.

Ik bereken wat het mij zou kosten om te leren Duiken. Hier was geen denken aan, want dan kwamen wij nooit uit. Leren Duiken kwam, omgerekend, op vierhonderd gulden!

In het kinderzwembad naast de Dive-shop kreeg het de dag tevoren binnengevlogen groepje Amerikaanse heren zijn eerste duikles. Ze hadden nog geen cilinders op hun rug, alleen maar zwemvliezen aan en daarmee moesten ze, terwijl ze hun verbrande neuzen dichtknepen, plat op het water springen, rechtstandig vanaf de kant. Ze sprongen om beurten, op commando van een glanzende Antilliaanse Adon-

Vervolg op pag.7

KRUISWOORDPUZZEL

HORIZONTAAL: 1. Grondbeschrijving; 7. Inderhaast; 14. Behoeftig; 15. Boom; 16. Bijbelse figuur; 17. Rund; 18. Neon; 20. Voordat; 22. Deel van een hengelsnoer; 24. Vreemde munt; 25. Voegwoord; 27. Nieuwfeit; 29. Oppervlaktemaat; 31. Bijwoord; 34. Hoeveelheid; 35. Aldoor; 37. Meisjesnaam; 38. Voorzetsel; 39. Jongensnaam; 40. Delfstof; 41. Filmfiguur; 42. Soort brood; 43. Deel van een veer; 45. Insekt; 47. Selenium; 48. Keukengerei; 49. Allerlei; 51. Kerkdienst; 53. Oogholte; 54. Europeaan; 55. Groente; 57. Doorgang; 59. Lichte klap; 60. Kern; 62. Tam; 64. Gebogen been; 66. Reeds; 67. Roofdier; 68. Vrouwelijk dier; 70. Weg; 72. Rivier in Italië; 73. Internationale schrijvers- organisatie; 74. Strijdperk; 76. Bloeiwijze; 78. Ondergeschikte; 79. Knellen.

VERTIKAAL: 1. Omkeren; 2. Oppervlaktemaat; 3. Lengtemaat; 4. Muzieknoot; 5. Afslagplaats bij golf; 6. Plaats in Limburg; 8. Rustoord; 9. Vertrager; 10. Bergruimte; 11. In orde; 12. Duw; 13. Tijdvlak; 19. Biersoort; 21. Bedorven; 22. Sukkel; 23. Vreemde munt; 25. Turkse titel; 26. Bek; 28. Familielid; 29. Deel van een molecuul; 30. Europese instelling; 32. Tocht; 33. Haargroei; 35. Bijbelse figuur; 36. Tafel; 42. Plantje; 43. Schaakterm; 44. Muurholte; 46. Wenk; 48. Kostuum; 49. Weldoorvoed; 50. Bergweide; 52. Plaaggeest; 53. Koud; 54. Plant; 56. Zoogdier; 58. Beteuterd; 59. Deel van een boom; 60. Gewicht; 61. Amerikaanse schrijver; 63. Wijnvlies; 65. Stomp; 67. Meertje; 68. Vreemde munt; 69. Deel van een fuik; 71. Waterkering; 73. Onmeetbaar getal; 74. Slee; 75. Reeds; 77. Muzieknoot.

UIT HET GROTE aantal inzendingen van deze Amigoe-kruiswoordpuzzel van verleden week is jammer genoeg **geen winnaar** uit de bus gekomen.

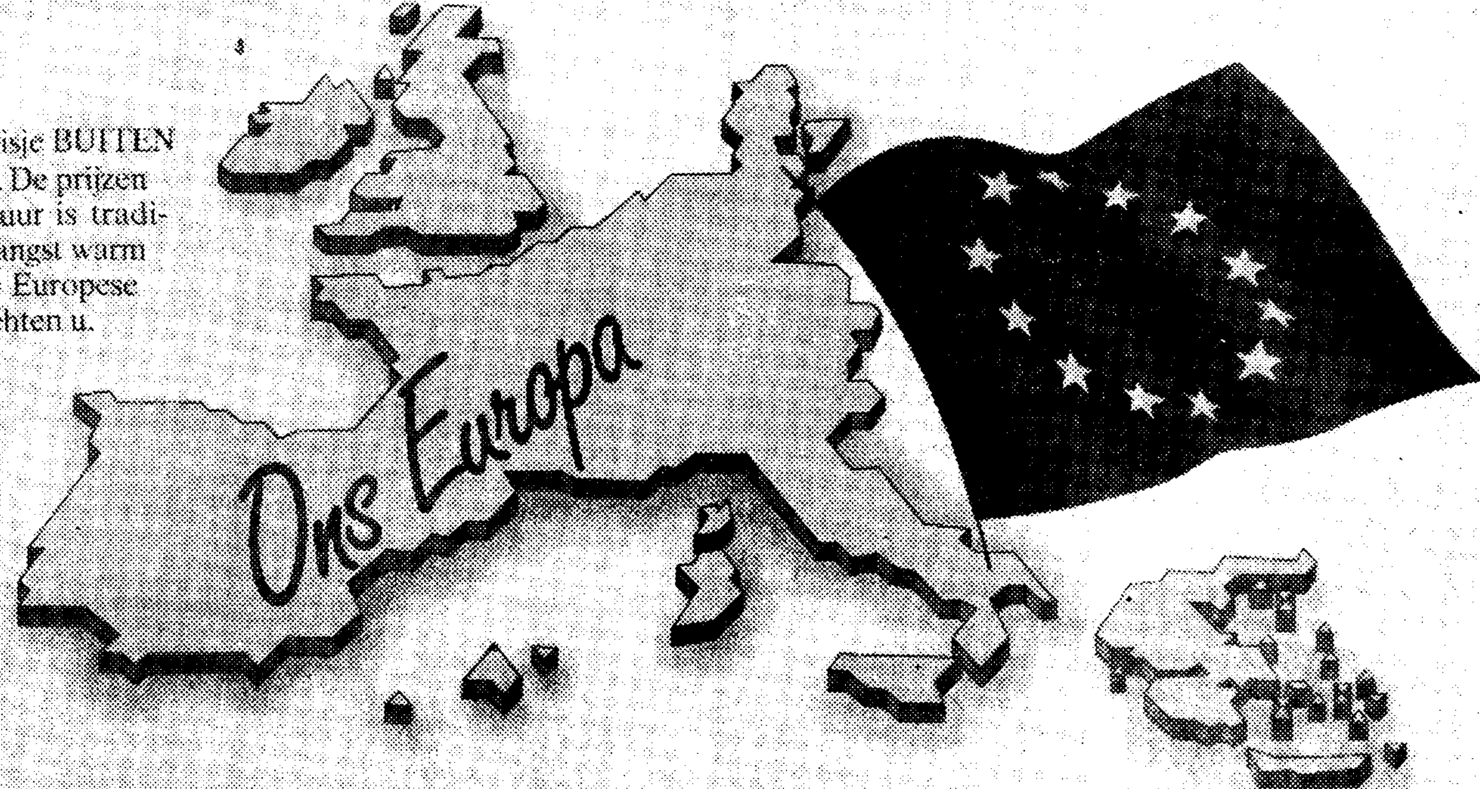
Oplossingen moeten ingediend zijn op Curaçao vóór donderdagmorgen tien uur en op Aruba vóór woensdagmiddag vijf uur en duidelijk op de envelope vermelden: KRUISWOORDPUZZEL.

Curaçao - P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110 en Bonaire - Kaya Gobernador Debrot 154, t.n.v. de heer Hubert Linkels.

DE GOEDE inzending had er aldus uit moeten zien:

HORIZONTAAL: 1. Boekanier; 7. Brigantijn; 14. Mode; 15. Emoe; 16. N.P.; 18. Ketter; 20. Gervel; 21. De; 22. Ark; 24. Me; 25. Leges; 27. En; 28. Ham; 29. Rood; 31. Lat; 33. Tal; 35. Loge; 36. Pek; 38. Elf; 40. Kip; 41. Kanonneerboot; 43. Den; 44. Eed; 45. Pen; 48. Toon; 50. Nel; 52. Oma; 54. Rome; 56. Rok; 57. Fa; 58. Leder; 61. Gr.; 63. Pad; 64. Om; 65. Kabaai; 66. Gitaar; 68. Ka; 69. Trio; 70. Vaan; 72. Motorboot; 73. Onderdaan.

VERTICAAL: 1. Benard; 2. Em.; 3. Kok; 4. Adem; 5. Netel; 6. Emelt; 8. Roest; 9. Gevel; 10. Amen; 11. Nol; 12. Te; 13. Noemer; 17. Pro; 19. Re; 20. Ge; 21. Dag; 23. Kop; 26. Geleerd; 28. Hop; 30. Deken; 32. Anode; 34. Album; 35. Liter; 37. Kan; 38. Ene; 39. Fed.; 40. Kop; 42. Stroom; 43. Dok; 46. Nop; 47. Gedaan; 49. Oom; 50. Nabob; 51. Llano; 52. Orion; 53. Agave; 55. Mak; 57. Fair; 59. Ei; 60. Eg; 62. Raar; 65. Kro; 67. Rad; 69. TT; 71. Na.

Europa al in de slag voor 'na 1992'

WILLEMSTAD — Europa bereidt zich nu al op allerlei gebieden voor op 1992, wanneer de grenzen zullen wegvallen. Ook op het gebied van het toerisme.

Onlangs verscheen deze boodschap in de pers van alle EEG-landen op initiatief van de Toeristische Dienst van de Europese Commissie: "Maak 'ns een reisje buiten het seizoen. De prijzen zijn laag, de kultuur is traditioneel, de ontvangst warm en hartelijk. Uw uropese vrienden verwachten u".

Het wachten is op een 'Caribische eenheid'. Dan zou er wellicht een bijna gelijkluidende campagne gevoerd kunnen worden om toeristen naar ons gebied te trekken; samen ben je immers sterker dan alleen!

BUDAPEST — In Hongarije is een onafhankelijke beweging van RK priesters opgericht welke zich beschouwt als een alternatief voor de officiele priester- beweging Opus Pacis, die het regerings- beleid steunt. De nieuwe beweging streeft naar volkomen vrijheid van godsdienst.

KIESKEURIG

Dienstverlening

DE OPLEIDING Sociaal Juridische Dienstverlening is een HBO- opleiding die wetskennis en agogische vaardigheden combineert. De huidige maatschappij kenmerkt zich door een toenemende complexiteit, waarin het individu steeds meer in gedrang dreigt te komen. Voor de individuele burger wordt het steeds moeilijker rechten en plichten te onderkennen en om zijn recht te halen.

De opleiding SJD leidt op tot deskundigen die een nauwkeurige kennis hebben van de wetgeving die de verhouding tussen burgers en overheid en tussen burgers onderling regelt. Daar komt bij dat zij deze kennis ook op de juiste wijze moeten kunnen interpreteren.

Zoals met zo veel andere nieuwe studierichtingen (waarvan er elke maand wel weer een paar bijkomen) is niet precies aan te geven waar afgestudeerden na de studie terecht komen. Er zijn natuurlijk wel gebieden aan te geven waar mogelijkheden liggen, zoals sociale diensten, bedrijfsverenigingen, wetswinkels, maatschappelijk werk, voogdijraad, consumenten- voorlichtingsdiensten en vakbonden.

De opleiding is opgebouwd volgens het modulair systeem. Dat wil zeggen dat er gewerkt wordt met afgebakende leerstofgebieden. Elke module wordt afgesloten met een schriftelijk tentamen. De omvang van elke module wordt uitgedrukt in een aantal studiebelastinguren, dat is de totale tijd (lesuren, voorbereiding, tentamen) die een student geacht wordt aan de studie te besteden.

De totale belasting van de opleiding bedraagt 6880 uren, waarin zowel het theoretische als het praktische gedeelte zijn opgenomen. In dit systeem werkt men verder met studiepunten. 40 Studiebelastinguren vormen een studiepunt. Het totaal aantal studiepunten kan in vier jaar bereikt worden.

De studie bestaat voor ongeveer de helft uit juridische vakken, 30% van de lesuren wordt besteed aan sociaal- agogische vakken, terwijl de rest van de lesuren besteed wordt aan algemeen vormende vakken.

Toelating is mogelijk met een diploma MBO, HAVO of VWO. Voldoe je niet aan die eis, en ben je ouder dan 21 jaar is een toelatings- examen mogelijk. Aspirant studenten krijgen op basis van hun aanmeldings- formulier een uitnodiging voor een intakegesprek. Intake is de verzamelnaam voor de procedures waarmee de afdeling kennis maakt met de aspirant student. Deze intake vindt plaats tijdens een informatiedag. De opleiding kan zich een beeld vormen van de student, en de student krijgt een beeld van de opleiding.

Volgens de Hogeschool Midden Nederland is deze intake verplicht. Voor Arubanen en Antillianen een vervelende zaak, immers je moet er voor naar Nederland reizen met de kans niet toegelaten te worden. Maar misschien is daar wel een mouw aan te passen. Het aantal studenten in Nederland begint terug te lopen. Iedere geplaatste student levert overheidsgeld op. Voor Antilliaanse en Arubaanse studenten is dat bedrag zelfs hoger, vandaar.

Voor meer inlichtingen: Hogeschool Midden Nederland, Postbus 131, 4100 AC Culemborg.

P. CASIMIRI

Vervolg van pag.6

EEN VERHAAL VAN KEES VAN KOOTEN OVER BONAIRE

is, en ze gaven er cowboykreten bij. Wanneer ze via het trapje terugklommen op de rand van het bassin, trokken ze elkaars grote geruite zwembroeken naar beneden.

Ik besloot niet te leren Duiken. Om dit besluit te vieren zou ik een fles champagne gaan kopen, in Kralendijk.

Dat is een half uur lopen, heen en terug. Onderweg is nergens schaduw. Ik herinner me nog heel goed de supermarket met al die helmen van krulspelden dragende Bonairiaanse vrouwen en ook dat ik terugliep langs Zeezicht, waar ik iemand op het terras herkende en groette, die mij toen een Amstel aanbood en ik hem eentje terug, omdat ik dus jarig was. En dat we later, tegen elven zal dat geweest zijn, de kinderen om ijsblokjes uit de ijsmachine hebben gestuurd en dat we de champagne hebben gekoeld in de prullenmand, die ging lekken.

En toen kreeg ik van mijn dochter een nieuwe zwembroek, van mijn zoon een paar sokken met Marilyn Monroe erop, en van mijn vrouw het in de Kralendijkse Kantoorboekhandel gekochte 'Belastingwetgeving op de Antillen'; een grapje. Ik weet nog dat we daar erg om moesten lachen.

Toen schijnt mijn vrouw te hebben gezegd dat ze, omdat ik maar een keer in het jaar jarig was, voor mijn plezier nu dan een keer met een duikbril op en haar hoofd onder water zou zwemmen.

Ze zeggen dat ik toen mijn nieuwe zwembroek heb aangetrokken en dat we, Lang zal die Leven zingend, naar het houten piertje zijn gelopen. De normale weg, zoals elke dag.

De kinderen sprongen erin en mijn vrouw ging via het trapje en ik zie nog hoe ze haar mijn duikbril helpen opzetten en dat zij toen langzaam voorover boog, haar hoofd onder water, en dat ik toen dacht: zal ik een grapje uithalen en dat ik toen gedoken ben. Heb. Gedoken heb. Maar vanaf dat moment weet ik niets meer.

— Ik ben nog nooit zo verschrikkelijk geschrokken, zei mijn vrouw nog weken later. En dan kreeg ze weer bruin kippevel.

— Wat gebeurde er dan?

— Ik kijk voor het eerst van mijn leven onder water en ik zie jou, zo, als een plank, recht met je kop op de grond duiken! En godzijdank net waar het zand was. Tien centimeter naar rechts en je was op het koraal gedoken.

— Ik moet een blackout hebben gehad. We doken daar nooit, we sprongen altijd. Het was veel te ondiep om te duiken.

— Jij dook. Als een gek. Je had dood kunnen zijn.

— Hoe ben ik eruit gekomen?

— Je dreef eerst even, kreunend, en toen stond je op, wankelend; je waggelde en e had je ogen dicht.

— Had ik bloed?

— Nee, niks. Ook geen bult. Je dook recht op je kop, recht op je schedeldak.

— En toen hebben jullie me naar bed gebracht?

— Ja. En je riep maar steeds dat je jarig was en waar de mensen bleven.

— Wat zei die dokter?

— Hersenschudding. Week blijven liggen, daarna een hoed op. En dat je God op je blote knieën mag danken dat het zo is afgelopen.

— Heb ik verder nog rare dingen gezegd?

— Je hebt drie dagen en nachten aan een stuk door liggen ijlen. Hadden we het maar op kunnen nemen. Je had de gekste plannen.

— Plannen waarvoor?

— Voor Bonaire en hoe dat verder moest met de Antillen. Dat Bonaire in elk geval Nederlands moest blijven, want dat de Amerikanen het anders helemaal over zouden nemen. Yankee go Home! riep je die eerste nacht maar steeds. En Johnson Moordenaar, zelfs nog. Kun je nagaan hoe ver je weg was.

— Ik weet er niets meer van.

— En ik moest een telegram sturen aan Wijnie Jabaay, dat ze onmiddellijk over moest komen voor het te laat was en je wist ook wat die Indiaanse rotstekeningen voorstelden; dat was een CIA-boodschap in code.

— Het is niet waar.

— Nou en of. En alle Flamingo's van Bonaire moesten geringd worden, dat we konden nagaan waar ze zaten in Venezuela en wat daar de plannen van de bouwmaatschappijen waren, voor Bonaire. Harry Belafonte, die moest ik ook een telex sturen. Dayooh, dayday-daydayooo. Weet je wel? Dat zong je de tweede nacht. En wij zouden vast hier blijven wonen om alles te regelen en dan zou je een videotheek openen waar we jullie videocassettes zouden verhuren. Daar zouden we dan van leven. Zolang je in bed lag ging het nog wel, maar toen je na een week weer op mocht werd je echt lastig.

— Hoezo?

— Je wou alsmaar naar de Notaris, in Kralendijk, om een Stichting op te richten.

— Een Stichting?

— De Stichting Behoud Bonaire, moest hij heten. Zou geld verzamelen om Bonaire gewoon te kopen. Freddy Heineken moest in het bestuur, vanwege Amstel, en Pierre Janssen en Dokter Portieltje. En je had het maar over het grote geld, het grote geld en dat Bonaire anders een doorvoerhaven zou worden van de Boliviaanse Cocaïnemafia. We moesten een foto van je maken bij de zoutbergen, jij in je T-shirt met I love Cocaïne, en die moest ik naar alle kranten in Nederland sturen, als waarschuwing, om ze wakker te schudden, weet ik wat allemaal. En de laatste dagen ging je 's middags naar het postkantoor, om allemaal telegrammen te verzenden dat je eraan kwam en dat je ze zo snel mogelijk moest spreken. Dokter van Egeraat, Frits Bom, Prins Bernhard, Rien Poortvliet — weet ik wie allemaal nog meer. Maar ik had de mensen van het loket ingelicht, dus ze lieten je rustig schrijven en dan verscheurden ze ze, die telegrammen, zodra je de deur uit was.

Op de terugvlucht van Bonaire naar Nederland, gedroeg ik mij alweer redelijk normaal. Alleen op de luchthaven van Willemstad; daar wou ik per se een tax-free Edammer Kaasje kopen. En toen de stewardess het zuurstofmasker demonstreerde, wilde ik mijn duikbril opzetten schijnt het. Die moest mee in mijn handbagage.

— En nu? vroeg ik mijn vrouw onlangs. Merk je nu af en toe nog iets vreemds aan me?

— Nou eigenlijk altijd, zei ze. Helemaal normaal ben je nog niet geweest, sinds die dodenduik.

— Maar het zou toch moeten kunnen?

— Wat zou moeten kunnen?

— Bonaire behouden! En dan roept iedereen van dat is je reinste neo- kolonialisme maar dat zou toch ten bate van Bonaire en de mensen daar zelf zijn?

— Dat bedoel ik nou. Daar ga je weer.

— En dan verbieden dat er gedoken wordt. Er mag alleen gesnorkeld worden, meer niet! Als Nederland gewoon zijn scheur opentrekt dan gebeurt dat! Nu kan het nog!

— Hoor je het zelf nou niet? Dat is allemaal sinds je verjaardag, dat je zo bezig bent.

— De mensen moeten eens een beetje wilder leren denken! riep ik.

— Precies! zei ze; maar denk aan wat de dokter heeft gezegd. Nu moet je maar weer even je bed in duiken.

De Divi-diviboom

MIDDEN IN DE mondi stond een grote Divi-divi- boom. Hij was al heel oud en had al heel wat meegemaakt. Bijna alle dieren uit de mondi hadden wel eens bij hem in de schaduw gezeten om uit te rusten en elkaar de laatste nieuwtjes te vertellen. Maar de laatste tijd gebeurde dat niet zo veel meer. De dieren zaten liever in de boom bij het kaboutershuisje, waaronder ze gezellig met de kaboutertjes konden babbelen. De oude Divi-divi- boom begreep het best, maar hij verlangde wel vaak naar vroeger.

Hij voelde zich zo eenzaam, daar midden in de mondi.

"Misschien komen de dieren wel weer bi me terug, als ik het hen vraag", bedacht hij op een dag. En toen hij een troepiaal langs zag komen, riep hij hem met zijn oude krakende stem zo vriendelijk als hij maar kon: "Ai, kom eens gezellig op een van mijn takken zitten. Ik wil zo graag een praatje maken".

Dat wilde de troepiaal best. Maar toen hij eenmaal zat, vielen zijn oogjes langzaam dicht. "Het spijt me hoor", zei hij nog, "Maar ik heb een lange reis achter de rug en ik ben doodmoe". En voor de Diviboom nog iets kon zeggen, sliep hij als een roosje. Daar had de boom ook niet veel aan.

"Hé zeg", riep hij een paar parkietjes, "Willen jullie me soms een poosje gezelschap houden?" De parkietjes kwamen dadelijk. Maar ach, ze kwetterden en schreeuwden samen zo luid, dat de boom niet eens de kans kreeg iets terug te zeggen. Met een

geitje ging het al niet veel beter. Het knabbelde aan één stuk door op blaadjes en grassprietjes. En op alles, wat de oude boom zei, antwoordde het: "Mmm, mmm". Want met een volle bek vol blaadjes kon het natuurlijk niet praten. De Dividiviboom moest er diep van zuchten.

En dat hoorde kabouter Brr, die net langs kwam. "Wat is er met jou aan de hand?" vroeg het kaboutertje vriendelijk. En toen de dividiviboom verteld had, hoe eenzaam hij zich voelde, ging kabouter Brr dadelijk in zijn schaduw zitten om een babbeltje te maken.

Vrolijk schudde de oude boom zijn scheef gegroeide takken. Eindelijk iemand om mee te praten! En hij vertelde zó gezellig over de tijd, dat hij nog een jong boompje was, dat het kaboutertje ademloos bleef luisteren en alles om zich heen vergat. Intussen zaten Poetsje en Pinkie thuis op kabouter Brr te wachten. Maar wie er ook kwam, géén kabouter Brr. "Pinkie, ga jij eens kijken, waar papa blijft", zei Poetsje. Pinkie rende de mondi in en had kabouter Brr al gauw gevonden. De boom was juist een heel spannend verhaal aan het vertellen... En dat wilde Pinkie natuurlijk ook horen. Hij ging naast kabouter Brr zitten en vergat alles om zich heen.

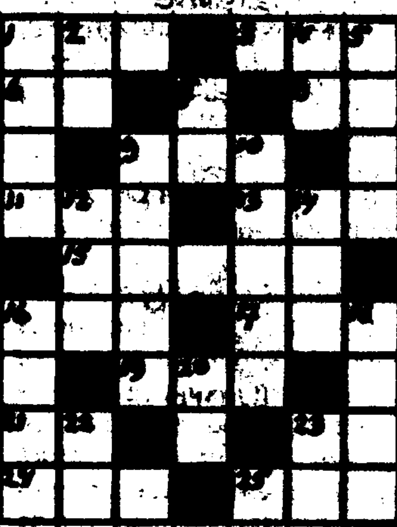
En Poetsje maar wachten! "Ik zal zelf maar eens gaan kijken", zuchtte ze. En het duurde niet lang, of ze ontdekte de twee kaboutertjes onder de oude boom. "Wel heb ik van mijn leven!" riep ze. "Daar zitten ze naar een oude boom te luisteren en vergeten mij helemaal!" Maar toen ze hoorde, wat een mooie verhalen de Dividiviboom vertelde, ging ze gezellig bij de twee anderen zitten en luisterde al even hard mee.

En zo spannend vonden de drie kaboutertjes de verhalen van de oude boom, dat ze voortaan elke dag terug kwamen. Was dat niet fijn voor die oude, krakende Dividivi-boom?

NEL BASILIO

Puzzel van de week

HORIZONTAAL: 1. Jong van een geit; 3. [illegible] geit; 6. Vervoeging van zijn; 8. Vader; 9. Beroep; 11. Zorgt ervoor, dat je het niet zo warm hebt; 13. Krijg je op school; 15. Bandiet; 16. Jongensnaam; 17. Bewoner van Ierland; 19. Schrijfgerei; 21. Achter; 23. Middelbaar Onderwijs (afkorting); 24. Spoedig; 25. Zeedier.

VERTIKAAL: 1. Aardig; 2. Overblijfsel van vuur; 4. Voorzetsel; 5. Broodbeleg; 7. Muzieknoot; 9. Heb je nodig om een bloes dicht te doen; 10. Niet groot; 12. Oppervlaktemaat; 14. Eer; 16. Deel van een werelddeel; 18. Bloem; 20. Tegenovergestelde van vloed; 22. Slee; 23. Muzieknoot.

ZIE VOOR oplossing en de winnaar de Kinderkrant over twee weken. Stuur je oplossing vóór 13 april 1989 naar de Amigoe (Scherpenheuvel z/n of P.O.Box 577; Aruba - Nassaustraat 160; Bonaire - de heer Linkels, P.O.Box 122, Bonaire) en zet op de enveloppe: KINDERPUZZEL.

Winnares van de week is:
Justine Heyden,
Kaja Brassavola 4,
Sta. Catarina, Curaçao

Zij ontvangt een waardebon van ƒ.15,- van Augustinus Boekhandel.

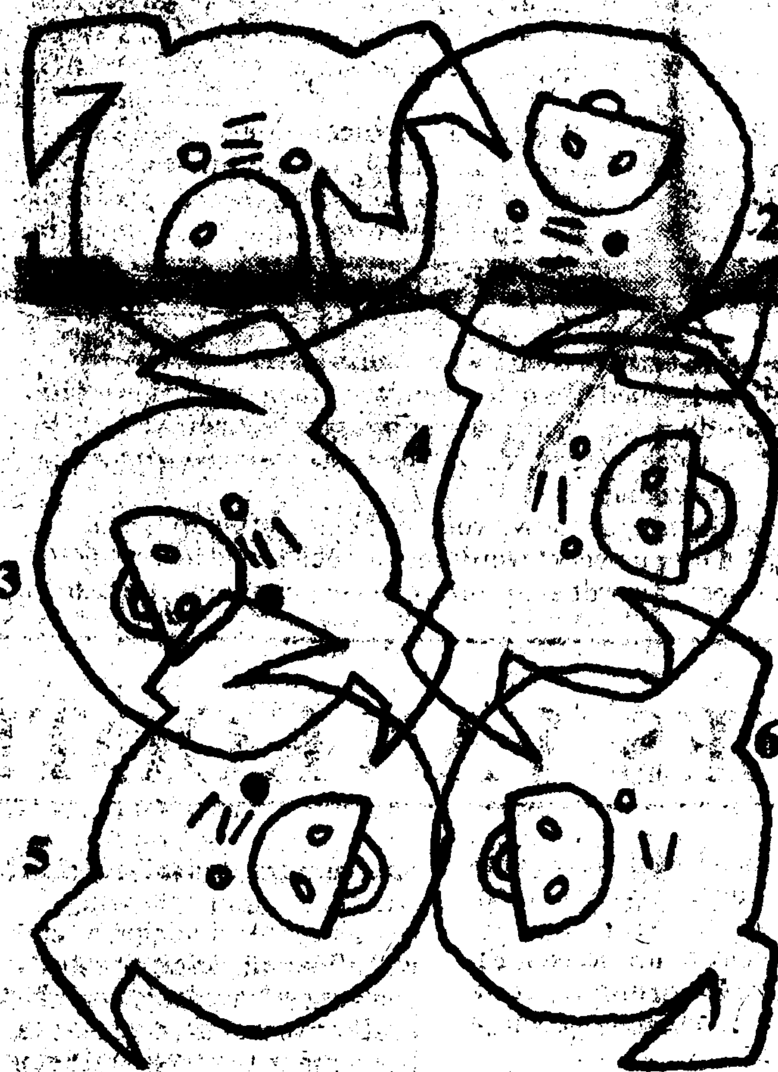
OPLOSSING VORIGE KEER

HORIZONTAAL: 1. Wond; 4. Lies; 7. Rover; 9. As; 11. Rel; 12. Bij; 13. Sla; 14. Laf; 15. Alg; 18. Spar; 19. Auto; 20. Als; 22. Wel; 23. Ruw; 25. Er; 26. Bal; 28. Ra; 29. Motor; 31. Kaak; 32. Raar.

VERTIKAAL: 1. Waar; 2. Nr.; 3. Dor; 4. Lel; 5. Ir.; 6. Stijf; 8. Veel; 10. Slipper; 12. Bestuur; 15. Ara; 16. Gas; 21. Laat; 22. Week; 24. Waar; 26. Bok; 27. Lor; 29. Ma; 30. Ra.

Na de begrafenis verlaten de mensen langzaam het kerkhof. Een oude man blijft bij het graf achter en steekt op zijn gemak een sigaartje op. Wanneer de doodgraver komt om het graf dicht te metselen, zegt de oude man tegen hem: Weet je hoe oud ik ben? De doodgraver weet het niet.
De oude man: 98 jaar!
Doodgraver: Ja, dan is het ook niet meer de moeite om nog naar huis te gaan.

ZES VARKENSSNUITEN

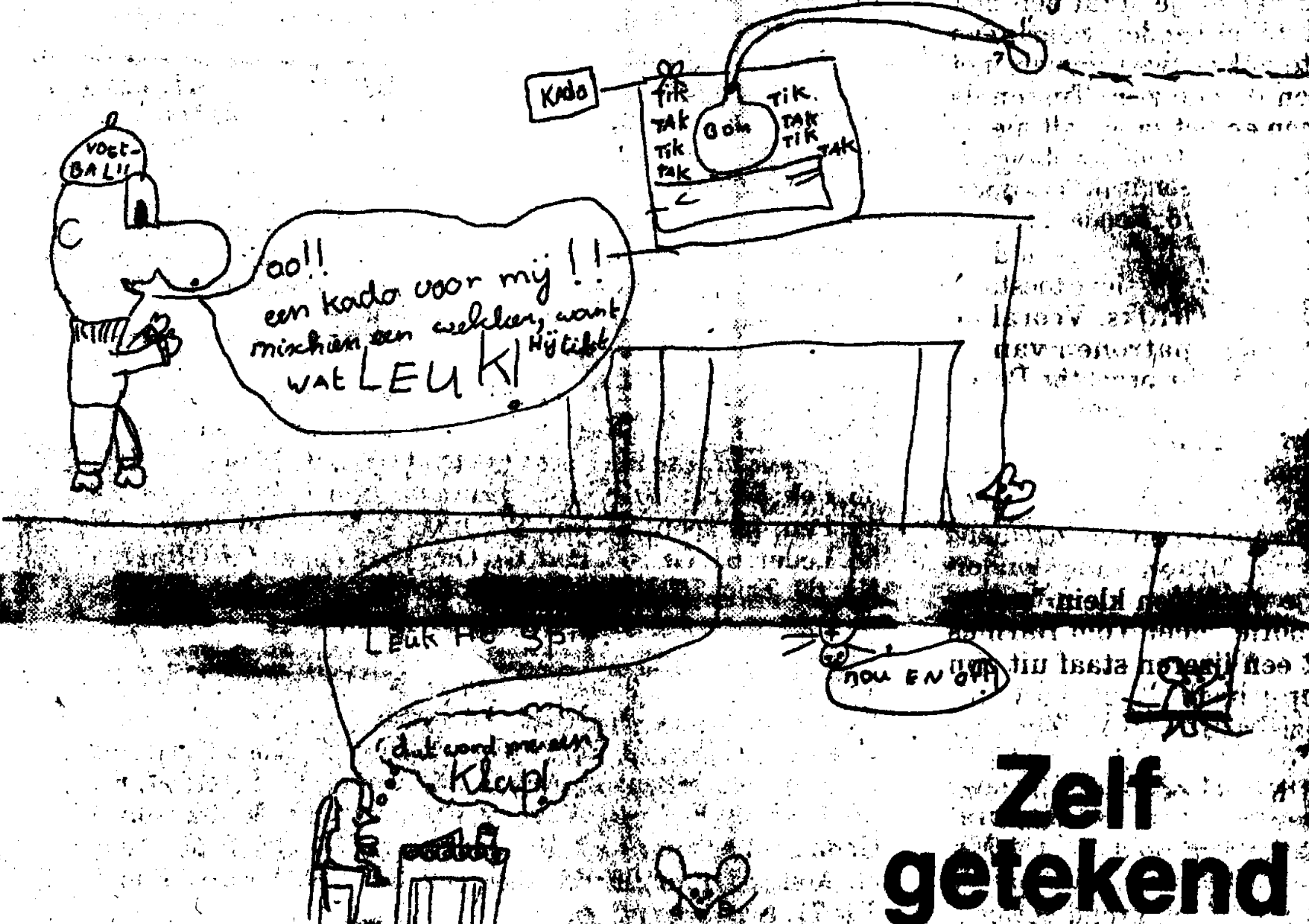

Twee varkenssnuiten zijn precies hetzelfde. Zie jij welke?

Oplossing varkenssnuiten: 3 en 5

*****

Zelf getekend

Wist je dat?

50.000 Jaar geleden kwam er een nieuw soort mens Europa binnen, die de veel primitievere Neanderthalers heeft verdrongen. Dit was de Homo Sapiens, [illegible] Mens) waar wij zelf van afstammen. Hoe dit ras [illegible] is, weten we niet. De geleerden vermoeden [illegible] Zuid Siberië. Het enige, dat we weten is, dat de[illegible] 40.000 jaar geleden in Frankrijk verschenen [illegible] Neanderthalers uitroeiden. De Neanderthalers [illegible] minder intelligent en minder ontwikkeld en [illegible] daarom niet tegen hen op.

******

Je weet het: een kat kan zelfs in het donker [illegible] op verre afstand. Maar het katte-oog heeft [illegible]. Voorwerpen, die een paar centimeters [illegible] verwijderd zijn, kan hij maar met moeite [illegible]. [illegible] vóór een katteneus is een stilstaande [illegible] veilig. Zolang hij maar niet begint te lopen. [illegible] of hij zo dapper zal zijn!!

******

Vers geplukte theeblaadjes zijn nog niet geschikt om er thee van te zetten. In de fabriek worden ze eerst verwelkt door ze 18 tot 24 uur op rekken uit te spreiden. Daardoor wordt het blad lichter en soepeler en breekt het minder snel. Daarna worden de bladeren een half uur tussen twee draaiende vlakken gerold, waarbij er sappen vrij komen. Die sappen werken op elkaar in, terwijl de bladeren op grote tafels in een warme en vochtige ruimte tweeëneenhalf tot drie uur uitgespreid liggen. Hierna is het blad bruin van kleur en heeft het de typische theegeur. Tot slot worden de bladeren nog zo'n 20 minuten gedroogd bij een zeer hoge temperatuur en worden ze zwart. De thee zoals wij het kennen.

******

Oplossing verborgen plaatsen: 1. Peru; 2. Rio; 3. Aruba; 4. Lima; 5. Nikiboko; 6. Paradijs; 7. Kanga; 8. Saba; 9. Willemstad; 10. Hato.

Drie-raadsel

IN ELK cirkeltje van deze 3 vul je één letter in. [illegible] krijg je van [illegible] telkens een woord te lezen. Hier volgen de betekenissen van die woorden. Het gaat dus net als met kruiswoordpuzzels.

1 - 4. Ander woord voor [illegible]
2 - 4. [illegible]
3 - 10. Ander woord voor meester
3 - [illegible]
6 - 10. Deel van een klok
7 - 10. Meteen
8 - 11. Grafsteen
9 - 12. Uitspringend [illegible]
10 - 13. Rooms Katholiek (afkorting)
11 - 14. Kleine rode vruchten
12 - 14. Voegwoord.

Oplossing drie-raadsel: 1-4. Grond; 2-4. Rond; 3-[illegible] 0. Onderwijzer; 3-6. [illegible] 8-10. [illegible] 10-13. RK; 11-14. [illegible] 13-14. En.

Versjes van vroeger

Klompertje en zijn wijfje
Die gingen vroeg opstaan,
Om [illegible] en
eiertjes [illegible]
Al naar de markt te gaan.
Ze w[illegible]
Al h[illegible]
To[illegible]
En h[illegible]
slijk[illegible]
Het [illegible]
eier[illegible]
M[illegible]
Di[illegible]
had[illegible]
Van [illegible] beste
brui[illegible]

Reuzenwoord

HIERONDER zie je een reuzenwoord, waar je 20 andere woorden uit kan halen. Kun je ze vinden?

ADERHATOLIEPOLLEKSTER
[illegible]RGALMOBELKATVAKBEN

Oplossing reuzenwoord: 1. [illegible] Olie; 6. Iep; 7. Pol; 8. Lek; 9. [illegible] Erg; 13. Gal; 14. Al; 15. [illegible] 19. Vak; 20. Ben.

PIET KOMT binnen met twee horloges aan zijn pols.
Jan: Zeg, waarom draag je twee horloges?
Piet: Dat komt, omdat ik van het ene horloge de grote wijzer kwijt ben en van het andere de kleine.

***

Verborgen plaatsen

ZOEK IN de zinnen hieronder de namen van landen, steden, eilanden en buurten hier in Midden en Zuid Amerika.

1. Meneer Jasper, U vergeet uw tas.
2. [illegible] vind je in rielen.
3. Waar U bakt en kookt, daar is de keuken.
4. [illegible] water met siroop heet li, maar dat wist je [illegible] al.
5. Niki Bok, een bokje, is mijn lievelingsdier.
6. Weet je dat in Europa radijs veel gegeten wordt?
7. Hij kan gaan en staan, waar hij wil.
8. Waarom is Lisa bang voor muizen?
9. Willem sta daar niet zo dom te kijken.
10. Fah, at onze hond die viezigheid op!

De ratelslangen van Aruba

— door Eef Hermers —

WIE DENKT DAT alleen het Wereldnatuurfonds en Prins Bernhard zich inzetten voor de beschermende diersoorten heeft het mis. Ook op Aruba wordt hard gewerkt aan de verbetering van de natuur. De 28-jarige Amerikaan Matthew Goode zet zich op zijn beurt in. Echter niet voor coala- beertjes, walvissen of zeehonden, maar voor de giftige slangen die Dushi Terra "rijk" is.

Goode reageert geïrriteerd op de vraag waarom iemand zich in hemelsnaam zo fanatiek in kan zetten voor gevaarlijke slangen. Het eeuwige vooroordeel dat slangen mensen aanvallen bestrijdt hij ten zeerste. "De Arubaanse ratelslang is uniek, rustig en verlegen," legt hij uit. "Een slang heeft nu eenmaal giftanden gekregen om een prooi te kunnen vangen, niet om mensen aan te vallen. Kijk, een half jaar geleden gooide een Arubaanse man stenen naar een cascabel (ratel). Dat moet je natuurlijk nooit doen. Hij wilde het beest doden omdat er nog steeds het bijgeloof heerst dat de slang geluk brengt. De cascabel verdedigde zich en beet in de linkerarm van de man, die tot op de dag van vandaag nog steeds verlamd is", vertelt Goode met een stiekeme blik in zijn ogen van "net goed".

STALEN HOK

In het hutje staat een hok met stalen wanden, waarin een grote stok en twee emmers met gaten te zien zijn. Tussen de stenen en het zand valt me na enig gezoek de eerste slang op. Automatisch twee stappen achteruit; stel je voor...

Het beest ligt opgerold en heeft in deze passieve toestand toch iets sierlijks. Vooral de kleurrijke patronen van de schubhuid zijn prachtig. De associatie van slangenleren tassen en- schoenen doet me plotseling walgen. Ik ontdek ondertussen nog drie grote soortgenoten en een kleinere uitgave. In een ander glazen bakje wordt een klein "santanerootje" door Tom Barmes met een ijzeren staaf uit zijn slaap gehaald. Krullend draait het zich om de staaf. "Zijn hier al foto's van gemaakt?" Matthew Goode knikt instemmend. "OK. Dan geven we dit schatje de vrijheid". Met verbazing kijk ik hoe het ijzer de slang richting grond beweegt en het beestje sierlijk zijn weg in de bebossing baant. "Bye honey". De twee natuurliefhebbers kijken het slangetje na alsof het hun eigen kind is dat Landbouw- proefstation in Santa Rosa. Vóór deze periode heeft hij vier jaar soortgelijke onderzoeken gedaan in Wyoming, Verenigde Staten. In totaal is "Matt" al acht jaar bezig de slangen te bestuderen. Kosten in Amerika: maar liefst honderdduizend dollar.
wordt gedragen door zes ijzeren palen, op het gammele houten

voor het eerst een verre vliegreis gaat maken.

Goode pakt de mooiste en grootste ratelslang achter zijn kop alsof het een stuk touw is en gaat nieuwsgierig op zoek naar de giftanden. "Kijk", zegt hij geamuseerd, "je kunt duidelijk zien dat deze er maar één heeft. Maar na drie weken is er alweer een nieuwe tand aangegroeid. Vandaar mijn waarschuwing aan de Arubanen die thuis een slang hebben en voor alle zekerheid de tanden eruit halen. Realiseert u dat ze gewoon weer aangroeien!"

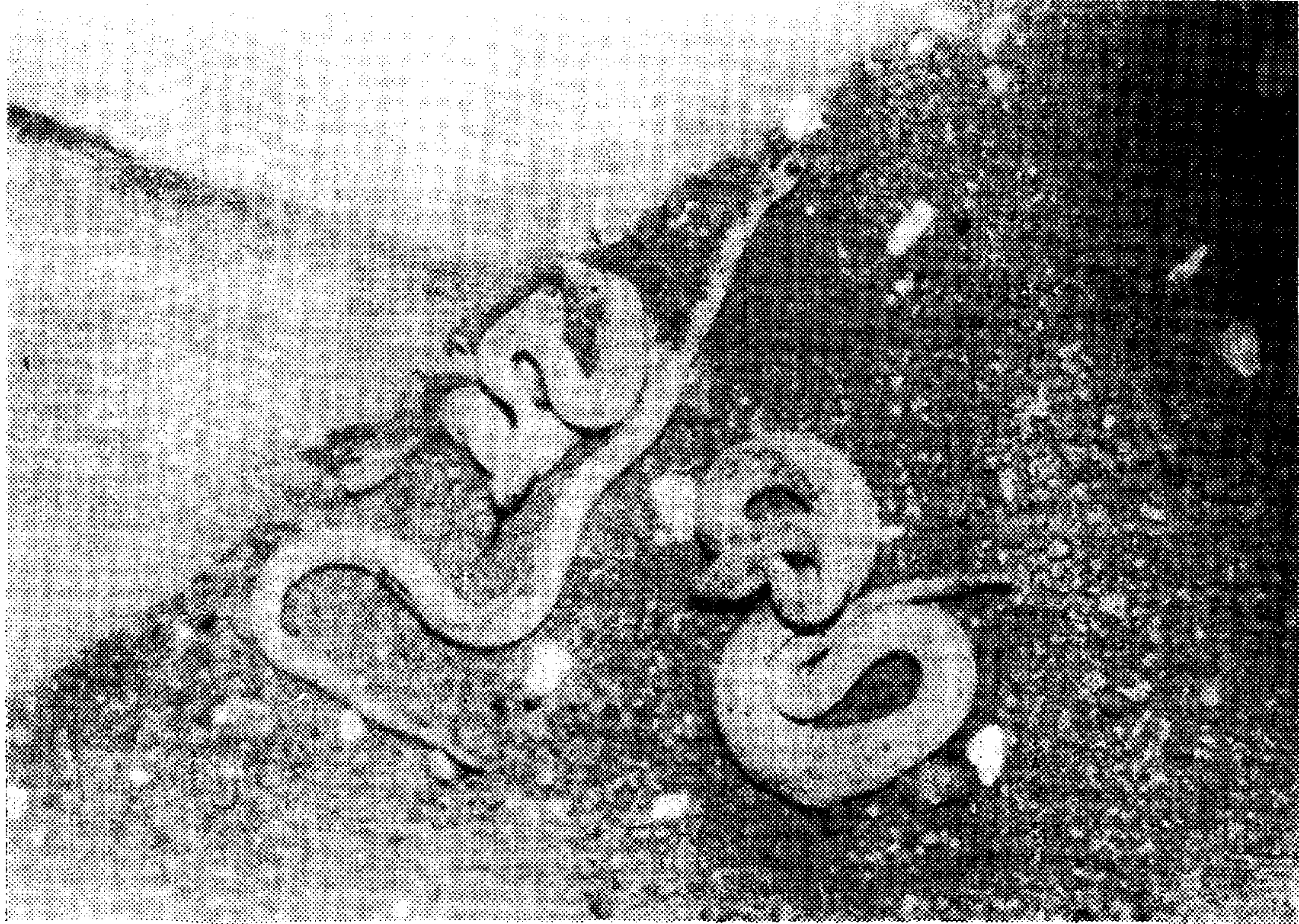
ONDERZOEKEN

Vanaf 12 oktober 1988 is de Amerikaan werkzaam bij het

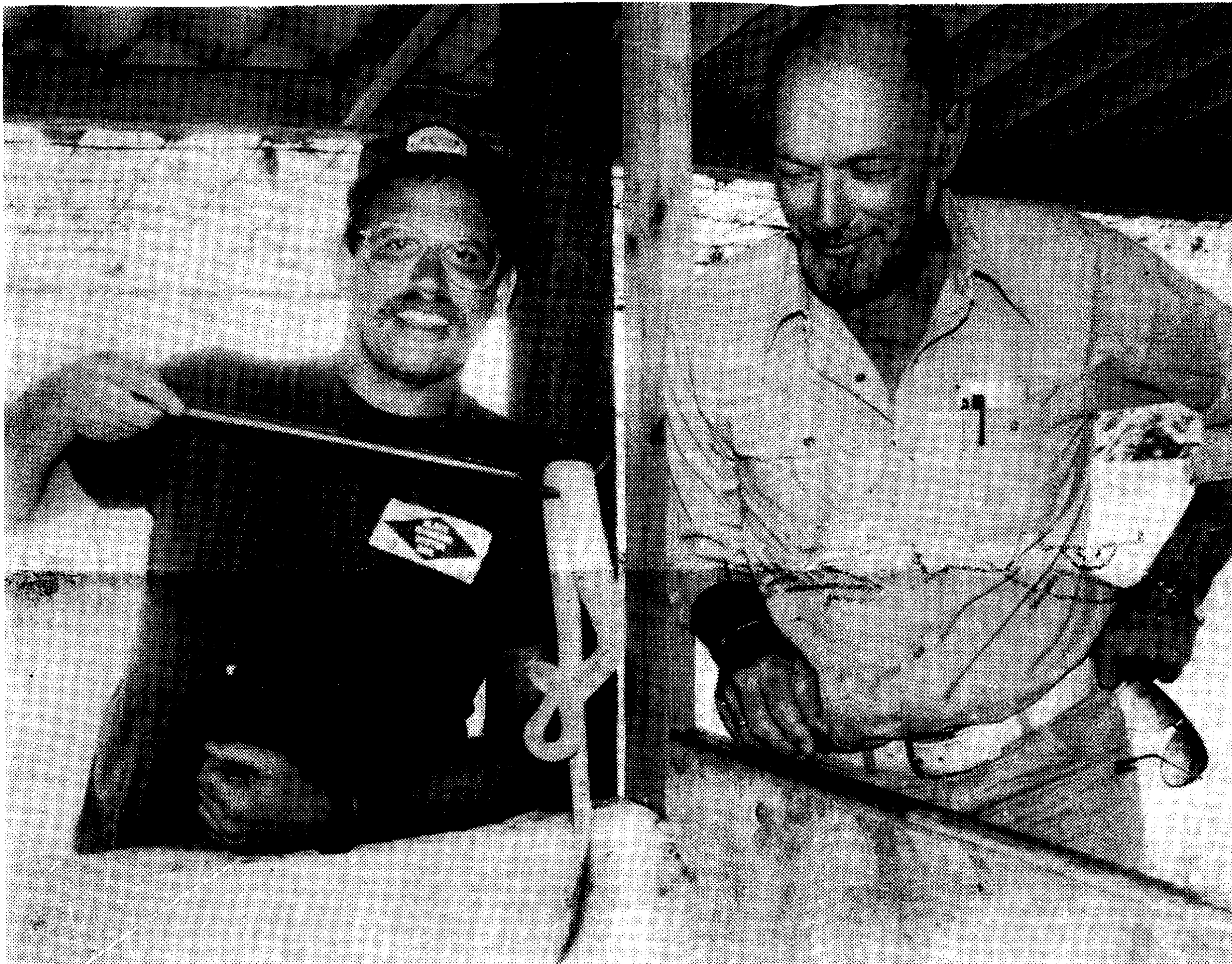
In december 1988 plaatst hij samen met collega en coördinator Tom Barmes, Andy Odum en Joseph Flanagan radiotransmitters in de reptielen. De implantatie- operaties zijn een succes als blijkt dat geconstateerd kan worden wat voor een afstand de slangen per dag afleggen, op welke tijden ze nu precies actief zijn en wat voor een leven ze leiden. De kosten van het onderzoek worden grotendeels gefinancierd door Amerikaanse dierentuinen. Het Arubaanse gouvernement draagt ook een steentje bij door het verlenen van onderdak en jeep voor de Amerikaanse onderzoeker.

VERBODEN

Het wordt tijd eens te gaan kijken naar de ratelslangen. Achter het kantoor van het Landbouw- proefstation huizen geiten, schapen en varkens. Na een meter of vijftig lopen is een hutje zichtbaar, het ligt vrijwel aan de voet van de Hooiberg. Het golfkarton

** Enkele ratelslangen van Aruba.*

** MATTHEW GOODE (links) en TOM BARNES.*

deurtje staat met zwarte letters "ENTRADA PROHIBI" geschreven. Het is me al meteen duidelijk dat dit de tijdelijke verblijfplaats van de santaneros en de cascabels is.

Na het bestuderen van de giftand zegt Goode lachend "raakt u hem maar eens aan". Na veel aarzeling en een korte flashback van de gebeten Arubaan probeer ik het dan toch voorzichtig. De schubben voelen hard aan. Na drie keer twee centimeter te hebben geaaid lacht Goode: "Go ahead, I think he likes you!" Giegelend en toch wel met enige trots van overwinning loop ik met de twee biologen terug naar het kantoor.

Aldaar brandt toch de vraag wat al die onderzoeken, die immers veel geld kosten ($25.000), nou eigenlijk voor nut hebben. "Tja", antwoordt Goode, "ik vind dat je dat breed moet zien. Er zijn al plaatsen op de wereld waar geen of nauwelijks dieren meer leven. Het milieuvraagstuk wordt steeds ingewikkelder en de kranten staan vol over de aangetaste ozon-laag. We kunnen ons natuurlijk nergens iets van aantrekken, en doorgaan met de vervuiling en het doden van dieren. Daar zullen wij nog geen last van hebben en onze kinderen waarschijnlijk ook nog niet. Maar wat daarna? We moeten houden van de natuur. Ieder op zijn eigen manier. En laat dat bij mij de slangen zijn".

RATTEN

Weet u trouwens dat slangen erg nuttige beesten zijn? Goode: "Ik ben ervan overtuigd dat het aantal ratten veel groter zou zijn als er geen slangen op Aruba waren. En ratten zijn zeer gevaarlijk omdat ze de meest verschrikkelijke ziektes met zich mee dragen en over kunnen brengen op de mens. Menig Arubaan mag blij zijn dat kakkerlakken, muizen en ratten een favoriete maaltijd voor de slang zijn, want zijn tuin zou er anders zeker niet mooier op worden met al die beesten".

"Wat ik met mijn onderzoeken vooral wil bereiken is een ander beeld van de slang, een positiever beeld uiteraard. De Arubanen moeten zich realiseren dat de slang een zeer nuttig beest is en niemand kwaad zal doen, tenzij men het dier aanvalt. Meer informatie en interviews als deze brengen meer mensen op de hoogte van het juiste beeld. Dat is in principe al een vooruitgang en een stimulans om door te gaan met het project", zo besluit de bioloog tevreden.

MATTHEW GOODE en Tom Barmes willen graag alle Arubanen bedanken die het afgelopen half jaar hun medewerking aan het onderzoek hebben verleend. Ze waarderen het zeer dat veel mensen hen verder konden helpen met de informatie die zij hadden. Mochten er mensen zijn die nieuws of bijzonderheden over de unieke Arubaanse ratelslangen hebben, dan kunnen ze contact opnemen met Tom Barmes. Hij is elke dag tot 16.00 uur te bereiken op het telefoonnummer 28102 of 26473. Bij voorbaat dank!

Georgische verering voor een dictatoriale zoon

IN GORI LEEFT STALIN VOORT

— door Alexander Münninghoff —

HET STANDBEELD van Stalin in Gori, de Georgische stad, is een torenhoog monument, geplaatst op een plein dat ook al naar hem is genoemd. Het standbeeld draagt geen naam. Iedereen weet wie hier staat afgebeeld en kennelijk gaat men er vanuit dat ook de komende generaties die kennis voor altijd met zich mee zullen dragen. Een wonderlijk fenomeen. Keizers en koningen hebben op hun sokkel uitvoerige verklarende teksten ingebeiteld staan, maar hier in Gori vond men het kernachtige 'Stalin' kennelijk al overbodig. Zoals je voor God ook een naamloos standbeeld zou maken.

Nu is Gori Stalins geboorteplaats, dat scheelt. In de Georgische hoofdstad Tblisi zijn standbeelden voor deze dictatoriale zoon van het volk inmiddels al lang verdwenen, al heet een belangrijke verkeersader daar nog steeds keihard Stalinkade. En dat is een tijd waarin vanuit Moskou de ene gruwelijke onthulling over het verwerpelijke Stalisme na de andere officiële erkenning van Stalins misdaden tegen het volk worden bekend gemaakt.

De stad Brezjnev is weer omgedoopt in het oude Naberezjnoe Tsjelny, de stad Zjdanov heet weer Mariopol, de naam van Soeslov is van de gevel van een Moskous instituut verwijderd. En Stalingrad, inderdaad, heet weer Volgograd. Maar die stad ligt in Rusland. Hier, in Georgië is de verering voor de schoenmakerszoon Jozef Vissarionovitsj Djoegasjvili nog zo groot en algemeen, dat men het in Moskou niet waagt voorlopig om aan zijn glorie openlijk afbreuk te doen. Aan de voet van het monument staan verse anjers in een goud geverfd mandje. Want 5 maart was, 36 jaar geleden, Stalins sterfdag en al wordt zijn geboortedag op 21 december uitbundiger herdacht in het Georgische land, ook zijn verscheiden is gisteren in menige huiskamer alhier met een plechtige toast gememoreerd.

In 1956, zo herinnert zich een wat oudere bewoner, probeerde men het standbeeld weg te halen. Mislukt, omdat de studenten van het pedagogisch instituut van Gori zich daartegen massaal verzetten. Dat waren dus de jongens en meisjes die nu les staan te geven. Of zij de huidige ontmaskerings- campagne over Stalin correct aan hun leerlingen doorgeven?

EINDE

Toch zal er eens een eind moeten komen aan de verering voor deze man. Gorbatsjovs perestrojka- strategie voorziet nu juist in een herwaardering van de Sovjet- geschiedenis en uit de veelheid van geschriften die hierover worden gepubliceerd blijkt, dat Stalin er voortaan in de geschiedschrijving bekaaid vanaf zou komen. De aandacht geldt nu, eindelijk, de ontelbare slachtoffers van het terreurregime. Daarvoor zullen in Moskou en andere steden monumenten worden opgericht, zo heeft Gorbatsjov zelf vorig jaar aangekondigd. Hoe die ooit te rijmen vallen met het standbeeld in Gori of met het graf van Stalin aan de Kremlinmuur in Moskou is onduidelijk. Er zal dus nog wat ingrijpends moeten gebeuren.

Het Stalin- museum in Gori — een fraai gebouw dat oogt als een Florentijnse loggia — is gesloten. 'Tijdelijk wegens re- expositie- werkzaamheden', zo luidt de wat raadselachtige tekst van een briefje op de deur. In de buurt van het gebouw zitten zes oude mannen op een bankje, in het park aan de Stalinprospect van Gori. Zij doen aanvankelijk afwerend en mompelen onder hun forse snorren ontwijkende antwoorden op de gestelde vragen.

Pas als een meegekomen grijsaard introducerende teksten heeft uitgesproken komt men wat los. Holland? Daar heeft toch in de oorlog een heldhaftige opstand van Georgiërs plaatsgevonden? Als bevestigend de naam 'Texel' is genoemd, is het ijs gemakkelijk gebroken. Nee, over kameraad Stalin wil men op dat bankje in de uitbundige Georgische lentezon geen kwaad woord horen. Men somt op, puntsgewijs met dikke, zwaar beringde vingers: hij heeft de oorlog tegen het fascistenzwijn Hitler gewonnen, niet soms? Hij heeft het land geïndustrialiseerd, niet soms?

Onder zijn bewind heerste er discipline, of niet? Wat ze nu in Moskou allemaal beweren over al die slachtoffers, is zwaar overdreven. Stalin, die was tegen de koelakken en hij was onvermurmbaar tegen de vijanden van het volk, maar voor de gewone man was hij een vriend en een beschermer.

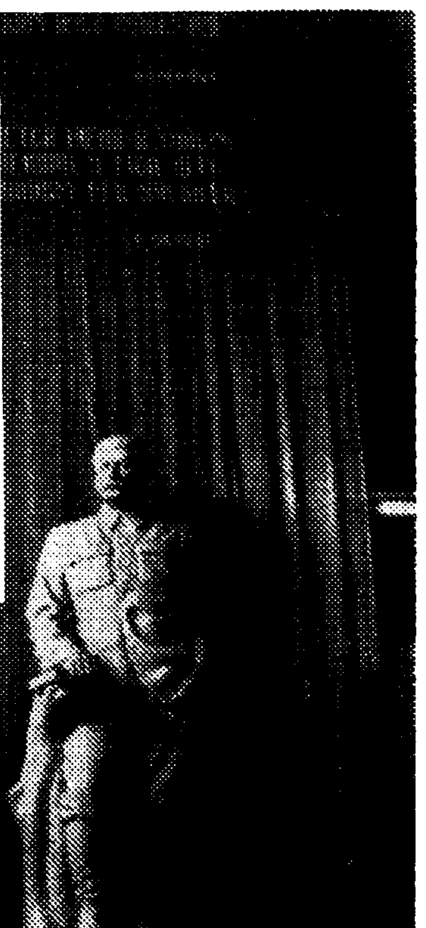
Als een bewijs van zijn aanhankelijkheid knoopt een vierkante vijftiger zijn hemd los en laat de tatoeage op zijn linkerborsthelft zien: Stalin, met daarachter het kalende hoofd van Lenin. "Dit heb ik in 1954, kort na Stalins dood, laten aanbrengen", zegt de man, "en ik heb er nooit spijt van gehad. Integendeel, ik ben er trots op". Het blijkt een oud- worstelkampioen te zijn en is thans trainer van de Georgische jeugd in deze alhier zo populaire sport.

"Jazeker, mijn pupillen zien deze tatoeage dagelijks", zegt hij, "en ook zij hebben een positieve mening over Stalin. Ze begrijpen volkomen dat ik hem mijn hele leven op mijn hart draag".

Toch ziet het er naar uit dat de heropening van het museum nog wel even op zich kan laten wachten. De 're- expositie' zal, wat Gorbatsjov betreft, ongetwijfeld minder rooskleurig voor Stalin uitpakken en dat zal in Gori waarschijnlijk niet goed vallen.

Meer dan waar ook ziet men hier nog Stalin- vereerders die er vast van overtuigd zijn dat Moskou leugens over hun landgenoot rondstrooit. Zoals het dametje dat ons, terwijl het eigenlijk niet mocht, even binnenliet in de speciale treinwagon waarin Stalin, die doodsbang was voor vliegen, zich liet vervoeren. Het karige interieur — Stalin was, in tegenstelling tot zijn opvolgers, geen patser — werd opgefleurd door twee rode anjers in des maarschalks slaapcoupé. Het vrouwtje griste ze weg en gooide ze naar buiten. "Die heeft iemand vergeten, die liggen er al een hele tijd", jokte ze. Alsof Nederlanders geen verse bloemen kunnen herkennen.

• In de Georgische stad Gori worden de standbeelden van Josef Stalin in ere gehouden. Inzet: Stalin.

PSYCHIATRIE

Directeur Leen Joele van 'Bloemendaal' over hedendaagse psychiatrie

DE PSYCHIATRIE staat weer volop in de belangstelling, mede dankzij de openhartigheid van prins Claus en prof. P. Kuiperi over hun depressies. De antipsychiatrie is op de terugtocht. Psychofarmaca en elektroshocks mogen weer, inrichtingen zijn niet langer instrumenten van onderdrukking. Leen Joele, directeur van een grote psychiatrische inrichting, is een exponent van deze Nieuwe Zakelijkheid: 'Juist in de psychiatrie moet de utopie bestreden worden'.

'Ik praat nooit over volledige genezing'

'Ik ben er diep van overtuigd dat de mensen over vijftig jaar geamuseerd zullen lachen om de ideeën die wij nu in de psychiatrie ontwikkelen', zegt Leen Joele. 'Alles heeft zijn plaats in de tijd. Boerhaave was een groot geleerde in zijn tijd, maar wat klopt er nog van zijn theorieën? Ik heb een hoge pet op van mijn vak, we doen zeer nuttig werk, maar je moet jezelf niet belachelijk maken met pretenties. Dat doet afbreuk aan de psychiatrie.

'Juist in de psychiatrie moet je erg alert blijven, omdat je anders onherroepelijk vervalt in charlatanerie. Er is zó weinig controleerbaar dat je als beroepsbeoefenaar verplicht bent superkritisch te blijven. Sommigen noemen dat defaitistisch, maar dat is iets anders'.

Joele (45) is zenuwarts en sinds 1983 directeur behandelzaken van psychiatrisch centrum Bloemendaal in Den Haag, een van de grotere psychiatrische centra van Nederland. Op de 26 afdelingen van 'Bloemendaal' — waaronder een psychiatrisch ziekenhuis en een psychogeriatisch verpleeghuis — werken in totaal 1200 mensen, die jaarlijks de zorg hebben voor zo'n 850 patiënten. In vakkringen geldt Joele als een nuchtere, nonconformistische inrichtings- directeur, representant ook van een nieuwe generatie psychiaters die zich niet laat kluisteren door de dogma's uit haar studieperiode in de jaren zestig.

Hoge trappen, veel kamers — we klimmen naar zijn studeerkamer in de nok van zijn royale, oude huis in Rijswijk.

'Ik heb me al jong voorgenomen om ruim te wonen als ik me dat kon veroorloven', zegt hij. 'Mijn vader was sleepboot- kapitein met Dordrecht als standplaats. De eerste acht jaar van mijn leven ben ik op zo'n nauw sleepbootje opgegroeid'.

Na het gymnasium zat hij een blauwe maandag op de Amsterdamse Toneelschool, want hij was bij het schooltoneel een talent gebleken. De hoofdrol in — of all plays — Molière's *De ingebeelde zieke* bezorgde hem lovende kritieken in de plaatselijke pers. 'Dat streelde me, maar op de toneelschool had ik vrij snel door dat ik een middelmatig acteur zou worden, en daar had ik geen zin in'.

Na vier jaar medicijnenstudie in Leiden besloot hi voor de psychiatrie te kiezen. 'Het boeide me zeer en bovendien bood prof. Bastiaans me na een examen een assistentschap aan. Bastiaans was voor mij in die jaren een lichtend voorbeeld bij de behandeling van mensen. Zijn colleges waren de enige die ik trouw volgde. Ik was wel wat ontgoocheld door 'Begrijp je nu waarom ik huil' (een film over de behandeling met LSD van een oorlogsslachtoffer in de Jelgersma- kliniek van Bastiaans). Ik vond het iets te dramatisch en onecht'. Het kost hem enige moeite over de geestelijke erfenis, gebaseerd op de psychoanalyse, van Bastiaans te spreken. 'Hij is een heilige voor veel mensen, en dat wil ik niet aantasten, zegt hij aarzelend. Maar dan: 'Ik heb geleerd afstand te nemen van die manier van theorievorming over de psychiatrie. Bastiaans heeft grote verdiensten gehad voor het vak. Hij heeft profetische constateringen gedaan op het gebied van oorlogstrauma's. Het KZ-syndroom, zoals hij het beschreven heeft, bestaat écht. Maar wat je daar dan verder mee moest doen, was voor mij minder duidelijk.

Ik ontken niet dat Bastiaans resultaten heeft geboekt met zijn oorlogs- slachtoffers, maar ik beschouwde het als één methode voor een beperkte groep mensen en ik had bezwaar tegen de generalisatie die ervan uitging'.

Het was voor u niet dé methode voor alle slachtoffers?

'Zeker niet. Eén voorbeeld is me altijd bijgebleven: In de tijd dat ik in de Jelgersma- kliniek werkte, kwam er een man bij me met een vreselijk oorlogsverleden. Daar moest mee gepraat worden, alleen: hij zei geen stom woord. We ontmoetten elkaar een half jaar lang tweemaal per week. Er groeide een band en op den duur praatten we over allerlei zaken, behalve over de oorlog.

'Op een dag zei hij: "Wilt u het echt allemaal weten?" Ik zei dat me dat goed leek. Toen heeft hij viereneenhalf uur gepraat. Daarna was ik helemaal stuk en ik vroeg hem waarom hij het nooit eerder had verteld. Toen zei hij: "Ik was als de dood dat u het uit me zou wringen". Het doorbreken van het karakterpantser, noemde Bastiaans dat zelf. Het is een benadering die niet bij mij past. Ik wil uitgaan van hetgeen de patiënt mij aanbiedt in plaats van met een zeker structureel geweld de informatie los te krijgen'.

U heeft ook nooit, zoals Bastiaans, met LSD gewerkt?

'Dat heb ik geweigerd. Ik heb er meer een ethisch en esthetisch bezwaar tegen dan een technisch bezwaar. Als iemand zóveel angst heeft om te openbaren wat er in hem zit en je gaat dat met een kunstmatig middel opgraven — wat gebeurt er daarna? Je wilt dat iemand later weer zelfredzaam is, maar intussen heb je gedemonstreerd dat je door al zijn defensies kunt heenbreken.

'Een van de non-specifieke doelen van elke therapeutische bemoeienis is dat je iemand weer een gevoel van zelfvertrouwen geeft. Je geeft hem het idee dat hij zelf bepaalt wat er gebeurt.

'Ik heb ook wel positieve resultaten gezien van de methode- Bastiaans, maar ik vermoed dat die ook wel op een andere manier bereikt hadden kunnen worden'.

Wat heeft de psychoanalyse voor u als psychiater verder betekend?

'Ik ontleen heel veel aan het psychoanalyse referentiekader, maar ik ben geen analyticus en wil dat ook niet worden. Het gaat om het verschil tussen de psychoanalyse als theorie en als behandel- methode. Aan de theorie heeft elke therapeut wel iets, maar de methode is lang niet voor iedereen geschikt: twee procent van de patiënten. Psychoanalyse als methode — drie jaar lang zowat elke dag bij de psychiater op de divan — bestaat ook nauwelijks meer'. Lachens: ' e moet behoorlijk psychisch gezond zijn om dat te kunnen verdragen!'

'Wat mij in de geschiedenis van de psychoanalyse altijd erg heeft tegengestaan, is het geloofskarakter ervan. Je hoorde erbij — of niet. Zéér sektarisch'.

[illegible] psychiater zo weinig aan de psychoanalyse?

'Omdat het te weinig aanknopings- punt bood voor de concrete klachten van patiënten en omdat het de beleving van mensen teveel inperkte. Als je een patiënt confronteert met een theorie, is het toch de bedoeling dat hij er meer perspectief door krijgt. Maar het lijkt er vaak op dat de patiënt eerst moet worden opgevoed in de theorie van de hulpverlener. De klachten worden aangepast aan de modellen van de theorie. De psychoanalyse biedt kapstokken die je soms kunt gebruiken, maar het blijven modellen, en je moet je steeds afvragen wat ze met de werkelijkheid te maken hebben. En vooral: of de mensen er zich in kunnen vinden'.

Begon u Freud als een kwakzalver te beschouwen?

'Wèl als je met hedendaagse ogen kijkt naar de manier waarop hij wetenschap bedreef. Maar je moet ook hem in zijn tijd zien, en toen was hij zeker geen kwakzalver, maar een bevlogen vernieuwer en een voorbeeld voor velen. Zijn theorieën waren niet controleerbaar en ik zie ze nu ook meer als prachtige, literaire verzinsels.

Iemand vaardigheden leren voor meer zelfvertrouwen

Karel van het Reve heeft schitterend beschreven hoe je al die droomverhalen ook volkomen anders kunt interpreteren'.

Hoezeer hij 'scholen' ook wantrouwt, dank zij enkele collega's in de Jelgersma- kliniek kwam Joele in de jaren zeventig in contact met een benadering die hem zou blijven aanspreken: de directieve therapie, in 1963 geïntroduceerd door de Amerikaan J. Haley.

Een belangrijk kenmerk van de directieve therapie is het doelgericht en binnen een beperkte tijd aanpakken van problemen.

De therapeut probeert concrete oplossingen te vinden en geeft de patiënt daartoe directieven. Dit in tegenstelling tot de psychodynamische en Rogeriaanse nondirectieve therapieën, waarin men zich juist onthoudt van het geven van adviezen en aanwijzingen. Het is een electische benadering: aan verscheidene theorieën worden waardevolle elementen ontleend. De directieve therapie is vooral gericht op de zelfwerkzaamheid van de patiënten. Juist omdat geen sterk beroep wordt gedaan op de kennis van de patiënt, hoopt men 'gewone mensen' te bereiken.

Joele: 'In de polikliniek naast de Jelgersma- kliniek is die hele directieve club ontstaan: Freddy Lange, Onno van der Hart, Richard van Dijck, Kees Hoogduin, Dick Oudshoorn en Kees van der Velden, een maatschappelijk werker met een enorme kennis van de psychiatrie die nu hoofdredacteur is van een gezaghebbend tijdschrift over directieve therapie. Aan dat clubje heb ik mijn inspiratie ontleend om door te gaan in de psychiatrie. We ontmoeten en schrijven elkaar nog steeds regelmatig.

'Het wonderlijke is dat de term nondirectieve therapie al bestond voordat de directieve therapie werd uitgevonden. Ik vond het als jong beroepsbeoefenaar al fundamenteel onjuist dat je de cliënt die met grote problemen bij je kwam, geen echt antwoord mocht geven. Als hij je om raad vroeg, moest je zeggen: "Wat vindt u er zelf van". Dat is wel erg flauw.

'Je merkt dat je met redelijk eenvoudige adviezen in een goed gesprek met de patiënt ver kunt komen. Maar hij zal een advies nooit opvolgen als hij het niet zelf goed vindt. Hij moet het gevoel krijgen dat het idee voor hem gemaakt is. Je hele methode moet maatwerk zijn: aangepast aan de persoonlijke omstandigheden en de beleving van de patiënt. Op dergelijk werk wordt in de psychiatrie nogal eens neergekeken. Dat heet dan geen echte psychotherapie, want alleen daarmee daal je in de diepte af. Maar hoe diep en waar? Dat is niet aan de orde.

'Voor mij is psychotherapie gesprekstherapie. Neem zoiets als assertiviteits- training. Daarvan wordt vaak laatdunkend gezegd dat het alleen maar een beetje ik- versterkend is. Maar het kan buitengewoon dankbaar zijn. Verlegen mensen die leren zich meer te uiten, daar gaat een wereld voor open.

'Patiënten willen weten: hoe is het allemaal gekomen. De psychoanalyse gaat daarvoor op zoek naar traumata in de vroege jeugd. Dat kan het geval zijn, maar het hoeft niet. Het gaat er mij om dat je met de patiënt de zogenaamde 'gedeelde mythe' vindt. Het gaat niet om de waarheid, want daar kom je toch niet achter, maar om een overeenstemming met de patiënt: hierdoor is het gekomen. Uit onderzoek is gebleken dat therapieën bij zo'n "gedeelde mythe" vaak beter uitpakken.

'Er is ook onderzoek geweest naar het effect van therapieën. En of het nou Rogers, Freud, Skinner of wie dan ook betreft, het resultaat komt steeds weer teleurstellend hierop neer: eenderde knapt helemaal niet op, een-derde is buitengewoon tevreden en een-derde vindt dat het wel iets geholpen heeft. Dat is nogal ontnuchterend voor de verscheidene scholen.

Wat er óók uitkomt, is dat het succes met de persoon van de therapeut te maken heeft. Kan hij hoop geven en een perspectief bieden in de trant van: we komen er wel?'

Het klinkt nogal optimistisch. Gelooft u in de veranderbaarheid van mensen? Of in hun genezing?

'Ik praat nooit in termen van "veranderbaarheid" of "volledige genezing". Dat heeft iets infantiels, ook in de somatische geneeskunde. Uiteindelijk helpt niks, aan het eind van het leven is de dood. Geneeskunde is op zijn best: met zo weinig mogelijk middelen zo goed mogelijk symptomen bestrijden — zodanig dat iemand weer voortkan. Dat is het hele leven: je strompelt van de ene verstoring van het evenwicht naar de andere.

'Juist in de psychiatrie moet de utopie bestreden worden. Daarom moet je heel goed met de patiënt afspreken wat je met hem wilt bereiken, want anders gaat het teveel op algehele geluksbevordering lijken. Je moet concrete doelen in haalbare stappen formuleren'.

Noem eens zo'n concreet doel.

'Heel gebruikelijk is dat een patiënt bij je komt met de boodschap dat alles moet veranderen en beter worden. Bij inventarisatie stuit je op een verstoord huwelijk, alcoholisme, niet meer de straat op durven. Waar moet je beginnen? Het is een kunstfout om met het moeilijkste te beginnen. Dus begin je met een klein, duidelijk doel. Ging hij vroeger veel met zijn vrouw wandelen? Dan laat je hem nu weer twee keer per week met haar wandelen.

'Als iemand een fobie heeft, en niet op straat durft, kun je hem eindeloos laten praten over al zijn vreselijke angsten, maar je kunt hem beter voorstellen eens in de tuin te gaan lopen. Van daaruit bouw je dan geleidelijk een programma op. En alles wat iemand goed doet, geef je positieve aandacht.

'Ik geloof niet in de veranderbaarheid van mensen in de zin van "beter worden". Maar je kunt ze wel vaardigheden leren waardoor ze meer zelfvertrouwen krijgen. Als iemand door zijn schuwheid zwaar gehandicapt is, zul je hem in contact moeten brengen met leeftijdgenoten en hem sociale vaardigheden moeten bijbrengen. Ik heb een man behandeld die carrièrekansen miste, omdat hij zo'n moeite had met optreden in het openbaar. Toen heb ik hem van mijn eigen spreekangst verteld en welke psychologische truukjes ik gebruikte om die te overwinnen. Door bijvoorbeeld tegen mijn gehoor toe te geven dat ik nerveus was'.

Iemand zit met een diep verdriet dat niet meer ongedaan te maken is. Hoe verandert u voor hem de situatie?

'Het leven gaat zijn gang, en wat je kunt doen is sowieso marginaal, maar die marge kan buitengewoon belangrijk zijn voor iemand. Ik heb een meneer in de behandeling die moeilijk kan lopen, deels door een lichamelijke oorzaak, deels door een gebeurtenis — een vroegtijdige pensionering — die hem zo geschokt heeft dat het met zijn zelfvertrouwen nooit meer goed is gekomen. Hij loopt nog steeds moeilijk, zit soms in een rolstoel, en ik denk dat dat ook wel zo zal blijven.

'Ik ken hem nu acht jaar. In het begin hebben we veel gesproken over de krenkingen die hij heeft ondergaan en over de effecten daarvan op zijn gezin. Dan komt alles uit zo'n leven naar boven waaruit steeds meer bitterheid en wrok is geworden. Dat bespreek je met hem en geleidelijk zie je dat hij zich verzoent met zijn lot. Hij is nu heel tevreden dat hij dank zij de behandeling aan een nieuw evenwicht is toegekomen. Je kunt je afvragen: wat is er eigenlijk veranderd? Dat is aan die man om te bepalen. In de hulpverlening handelen we in subjectiviteit.

'Een therapeut moet met een zekere onnadrukkelijkheid te werk gaan. Daardoor ontstaat charisma. Mensen leren je te vertrouwen als je voor ze open staat en je niet afhankelijk toont van een methode of een profeet'.

We praten over de zwaardere middelen waarmee het leed in de inrichtingen soms bestreden wordt: psychofarmaca, elektroshocks. 'Ik ben geen fervent voorstander van shocken', zegt hij, 'maar ik heb er een pragmatische kijk op. Al die bezwaren tegen elektroshocks — in zekere zin is het minder ingrijpend dan een LSD- therapie. Elke medicamenteuze therapie doet ingrijpende dingen in het lichaam. In Nederland is de elektroshock een tijd lang bijna totaal verdwenen, ook onder druk van de cliënten- organisaties. Ik heb er als student ook tegen geprotesteerd. Vroeger is er soms zeker ten onrechte geshockt, er werden zelfs strafshockjes uitgedeeld.

'Ik heb in een aantal gevallen gezien dat mensen er ingrijpend van opknapten. Na veel onderzoek moeten we nu concluderen dat de afgelopen jaren een groep patiënten een methode is onthouden, waardoor ze eerder zouden zijn opgeknapt. Mondiaal nam Nederland jarenlang een uitzonderings- positie in, overal om ons heen gebeurde het nog volop. De laatste jaren is er weer een groei geweest. In 'Bloemendaal' is het blijven gebeuren, zij het zeer incidenteel. Er worden hier nu jaarlijks tien à vijftien mensen geshockt. Dat is nog wel het hoogste aantal in Nederland.

'Ook controversieel zijn de MAO-remmers, een geneesmiddel dat een tijd lang niet meer te krijgen was. Maar nu blijkt dat ze bij depressies en sommige angststoornissen heel goed kunnen werken'.

De tijden van de antipsychiatrie lijken ver achter ons. De maatschappij als de grote ziekmaker, de inrichting als symbool van de onderdrukking.

'Het protest van de antipsychiatrie tegen de medische arrogantie vond ik terecht, maar men sloeg door en verviel in de fout van de tegenstander. En hun romantische notie dat mensen met psychische stoornissen een soort onbegrepen genieën waren, was ronduit abjecte nonsens waarmee veel schade is aangericht.'

Hij is opgetogen over het, zoals hij het noemt, Claus-en-Kuiper- effect op de publieke waardering van de psychiatrie. 'Door de gevallen van prins Claus en prof. Kuiperı (de emeritus- hoogleraar psychiatrie die in 'Bloemendaal' verpleegd werd) heeft het publiek gemerkt dat het ook gerespecteerde mensen kan overkomen. Dat betekent dat de stigmatisering van de psychiatrische patiënt enigszins doorbroken wordt. Nog vaak hoor ik de mensen van de cliënten- organisatie klagen over de arrogantie van de hulpverleners en de maatschappij ten opzichte van psychiatrische patiënten.

'Ook van het "respectvolle zwijgen" moet ik niets hebben. De psychiatrie moet meer in de openbaarheid treden, opdat de burgers accepteren dat het een verschijnsel is dat bij het leven hoort. Iedereen heeft een kans van één op de drie of vier dat hem zoiets overkomt. Eén op de honderd Nederlanders heeft een schizofrene stoornis. De meeste patiënten in een inrichting hebben meer met ons gemeen dan ze van ons verschillen.

'Ik heb ook een periode in mijn leven gehad waarin ik me niet best voelde en angstig was. Als ik toen niet in dit vak had gezeten, waardoor ik het wat kon relativeren, was ik iemand met psychische problemen geweest. Het komt bij zeer veel mensen voor, maar het blijft een soort geheim waarover niet gesproken mag worden'.

Als hij me in de auto wegbrengt, herinnert hij zich het geval van een oudere, vrouwelijke patiënt, die hem al jaren trouw consulteert. Een verknoeid leven: nare jeugd, mislukt huwelijk en nu alleen. Feiten waaraan niets meer te veranderen valt. 'Kun je zo iemand nog 'beter' maken. Welnee. Je blijft met haar in gesprek en zo blijft het leven gaande.

'Uiteindelijk moeten mensen er zichzelf weer bovenop helpen. Dat is geen frase, dat denk ik tegenwoordig echt. Als psychiater ben je in dat proces een vroedvrouw, maar je maakt het kind niet'.

Oud-minister Mansur wil eerst overeenkomst zien

Als dit Wickland-contract beter is, feliciteer ik de regering Oduber

ORANJESTAD — "Op het eerste gezicht ziet het contract, dat de regering-Oduber nu bereikt heeft met Wickland Oil er beter uit dan het in principe bereikte contract voor de olie-overslaghaven aan de Lago-zeepieren", zo liet ex-minister voor Oliezaken, Don Mansur, in een eerste commentaar op de berichten over de nieuwe overeenkomst horen.

Met nadruk voegde Mansur eraan toe, dat om een juist beeld te krijgen, hij het gehele contract zou moeten zien om te kunnen stellen, dat het beter is.

Mansur is van mening, dat de regering-Oduber in een betere onderhandelings- positie verkeerde, omdat er enige ontwikkelingen op de olie- wereldmarkt zijn, waardoor Wickland nog meer haast heeft om aan de slag te gaan op Aruba. Eén van de omstandigheden is dat de olieprijzen aan het stijgen zijn. In een wereld van stijgende olieprijzen wordt het doorvoeren van olie nog interessanter.

Een andere omstandigheid is dat het alternatief dat Wickland in de regio had met mogelijke aankoop van BOPEC op Bonaire, nu niet meer bestaat nu Maraven dat bedrijf gekocht heeft.

Mansur stelde te hopen dat de regering-Oduber inderdaad een beter contract heeft kunnen bereiken en indien dit het geval is, feliciteerde hij de regering-Oduber daarmee. Maar hij wil dan wel eerst het gehele contract zien.

PUNTEN

Hij zette nog uiteen dat destijds de regering-Eman het contract met Wickland nog niet wilde tekenen, omdat de regering het met enige punten niet eens was. Wat het nieuwe contract betreft weet ex-minister Mansur niet of de waarde van het terrein dezelfde is gebleven en of er mogelijk enige concessies zi n gegeven op transshipment- belasting.

Ten aanzien van de verklaringen van premier Oduber, dat het MEP- Bestuurscollege geen vrijstelling van belasting betalen aan Exxon/Lago kon geven, stelde Don Mansur — die in de regering waarvan de MEP destijds deel uitmaakte minister van Economische Zaken was — dat in artikel één van de destijds bereikte overeenkomst tussen het MEP-BC en Exxon duidelijk stond, dat de Antilliaanse regering en het BC van Aruba Exxon/Lago geheel vrijstelde van navorderingen van belastingen.

Met nadruk zei Mansur dat men zo maar niet een gedeelte uit een overeenkomst moet halen, maar dit in zijn geheel dient te bezien.

Zoals destijds in 1985 de belastingzaken op deze wijze bij Shell Curaçao werden geregeld, kreeg ook Exxon/Lago een dergelijke toezegging in de door het MEP-BC gesloten overeenkomst. Toen bleek dat er geen nieuwe operator van Lago zou komen, verviel ook dit contract omdat het in feite geen nut had dit te handhaven. De regering-Eman besloot daarna niet in die richting te blijven doorgaan, maar nieuwe onderhandelingen met Exxon te beginnen.

Die werden met succes bekroond, aangezien de Raad van Beroep in belastingzaken, duidelijk het standpunt van de regering-Eman/Inspectie der Belastingen, heeft erkend.

Over vier maanden zal bekend zijn, welk bedrag Exxon/Lago moet betalen. Mansur hoopt dat de regering-Oduber zal onderzoeken, welke belasting nog over de daaropvolgende jaren betaald moet worden.

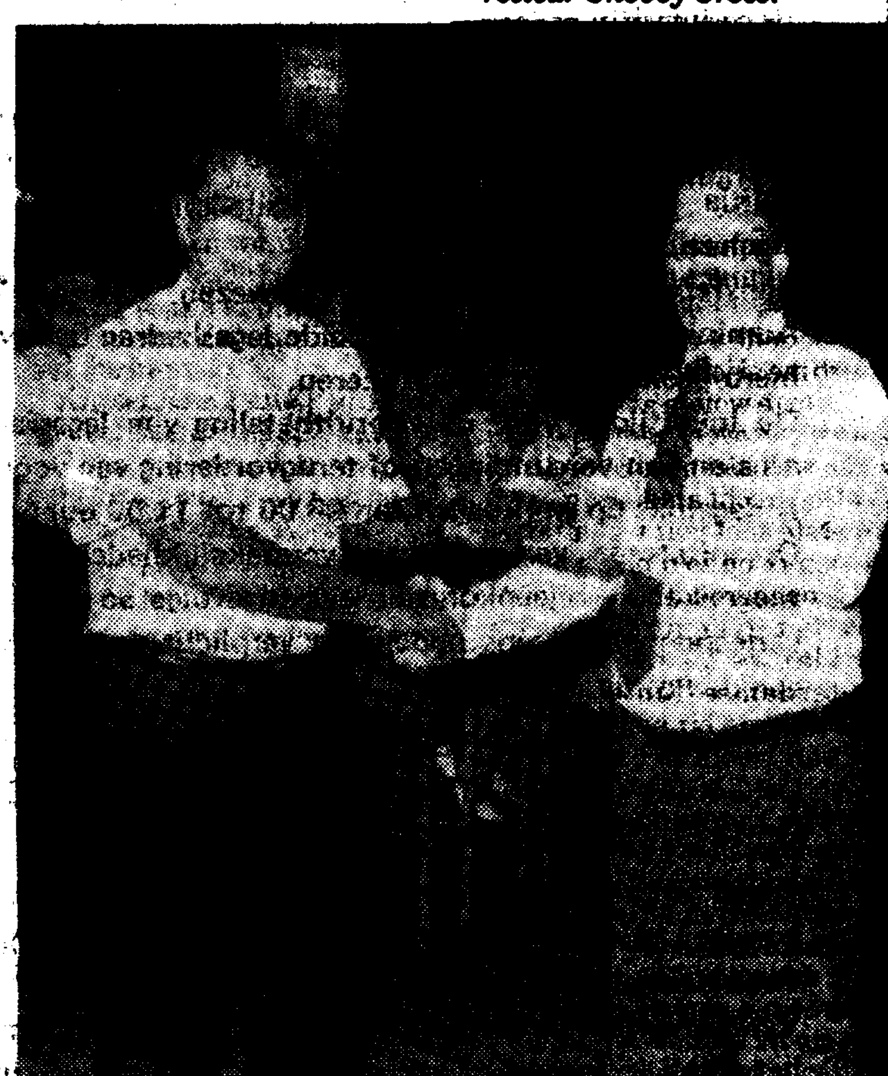
Gevangene bevalt van dochter

ORANJESTAD — Een Colombiaanse vrouw, die in het Huis van Bewaring op Aruba een gevangenisstraf van vier jaar uitzit wegens handel in verdovende middelen, is bevallen van een dochter. Toen zij weeën begon te krijgen, werd zij op last van de dokter naar het hospitaal gebracht, waar zij korte tijd later beviel.

Moeder en dochter maken het uitstekend.

ORANJESTAD — Staf en employées van Antraco namen in Casa del Mar afscheid van Julio Kock, chef van de afdeling Kantoormachine- handel, die zijn eigen handelsdrukkerij gaat beginnen.

Foto: Kock (links) neemt een geschenk in ontvangst van directeur Chobby Croes.

Inschrijving SKOA basis- en kleuterscholen

ORANJESTAD — Volgende week dinsdag- en woensdagavond van zes tot negen uur heeft over het gehele eiland de inschrijving plaats van leerlingen voor het nieuwe schooljaar van de onder de SKOA staande kleuter- en basisscholen.

Als leerling van een kleuterschool kan een kind geaccepteerd worden dat vóór 1 oktober zes jaar wordt. Uitgangspunt is dat iedere leerling zoveel mogelijk naar de school van zijn parochie of wijk gaat. Wat de inschrijvings- adressen betreft, wordt verwezen naar de oproepings- advertentie elders in dit blad.

De SKOA verzoekt de ouders hun kinderen in het centrum van hun parochie of wijk te willen inschrijven op bovengenoemde dagen en tijden en het trouwboekje of geboortebewijs van hun kind te willen meebrengen.

Voor Jazz and Latin Music Festival

Reclame-campagne al op volle toeren

ORANJESTAD — De internationale promotie voor het tweede 'Jazz and Latin Music Festival' — in juni — wordt nu reeds stevig aangepakt.

Op 18 april wordt in New York een bijeenkomst gehouden waarop uitgevers van de belangrijkste muziekbladen, touroperators en anderen van dichtbij kennis kunnen maken met de artiesten die in het tweede festival zullen uitkomen. [illegible]

[illegible] artikel publiceren over dit festival. 'Expressions' heeft een oplage van 140.000 exemplaren in Latijns-Amerika en het Caribisch gebied. Ook 'The Sun Times' komt deze maand met een artikel.

Voorts werden krantenknipsels en andere gegevens over het festival gezonden naar grote tijdschriften, zoals 'Billboard', 'Downbeat' en 'Jazziz'. Deze gegevens zullen ook gepubliceerd worden in twee belangrijke Canadese jazz-tijdschriften [illegible]

OOK EUROPA

De belangstelling vanuit Europa is ook groot te noemen, mede gezien het feit dat het wereld- kampioenschap windsurfen in dezelfde periode plaatsvindt. Zowel het Duitse kabeltelevisie- maatschappij SAT-1 als de Nederlandse Veronica- televisie en radio zullen op Aruba aanwezig zijn.

De organisatoren hebben honderdduizend flyers en posters laten maken en deze al verspreid onder de verschillende toeristen- markten. Daarnaast heeft ATA-New York vijftighonderd extra flyers en posters laten drukken. Hierop staan de gegevens over hotel- packages die de AHATA speciaal in verband met het festival heeft gemaakt.

OOK VOOR ANTILLEN

Alle toerisme- vertegenwoordigers van Aruba in de Verenigde Staten, Europa, Zuid-Amerika en Japan hebben alle informatie over het festival reeds toegestuurd gekregen, alsmede een video-cassette van het eerste festival [illegible] Antillianen speciale AHATA-packages in elkaar gezet, waarbij ALM en Air Aruba speciale tarieven bieden.

Sergio Vargas op Aruba

ORANJESTAD — De bekende Venezolaanse artiest Sergio Vargas met Los Hijos del Rey verblijft dit weekeinde op Aruba.

Onder meer wordt zondagavond opgetreden in Club Visage, die steeds weer topartiesten naar Aruba brengt. Gisteravond werd in het Aruba Palm Beach Hotel een kennismakings- cocktail gehouden waarbij de pers kennis kon maken met Sergio Vargas. Namens Radio Carina overhandigde [illegible] aan de zanger een onderscheiding vanwege zijn veel beluisterde plaat [illegible] la ves'.

Bestuur van Golfclub Aruba

SAN NICOLAS — Op de jaarlijkse algemene ledenvergadering werd een nieuw bestuur gekozen voor de Aruba Golfclub. Het nieuwe bestuur wordt gevormd door: Eric Hagens (voorzitter), Max Kock (vice- voorzitter), Bert Woei-A-Tsoi (penningmeester), Fred Meenhorst (secretaris), Eddy Fung-A-Fat (social director) en Orlando Rasmijn (tournament director).

Liesbeth List ook op Aruba

ORANJESTAD — De bekende Nederlandse zangeres en cabaretière Liesbeth List zal ook op Aruba optreden.

Dit gebeurt in het Golden Tulip Hotel op vrijdag 7 april om half negen met haar nieuwe show 'List nu'. Dit programma is in november 1988 in première gegaan en werd in Nederland grandioos ontvangen. Het is een klinkende show waarin Liesbeth List het publiek verrast met een komisch talent. Zij wordt begeleid door Rob van Dijk.

Kaarten voor 'List nu' zijn verkrijgbaar bij de boekhandels.

PDVSA-bezoek met oog op rampenplan

ORANJESTAD — Een delegatie van de Venezolaanse staatsolie- maatschappij PDVSA bracht donderdag een bezoek aan Aruba in verband met het eventualiteiten- plan voor olievervuiling.

Het is de bedoeling dat Aruba en Venezuela een samenwerkings- overeenkomst bereiken in geval van nood op dit gebied. Het eventualiteitenplan is nodig op grond van een bepaling in het verdrag voor eliminatie van de territoriale wateren tussen Aruba en Venezuela en staat bekend als 'bilateral oil-spill contingency plan'.

Loopwedstrijden voor schooljeugd

ORANJESTAD — Vrijdag 28 april zijn de jaarlijkse 3-km en 5-km loopwedstrijden voor schoolkinderen van het basis- en voortgezet onderwijs.

De wedstrijden worden gehouden op de [illegible] als startpunt de [illegible] Yachtclub. De 3km-wedstrijd is voor kinderen van tien tot en met twaalf jaar en de 5km-wedstrijd voor kinderen van dertien tot en met vijftien jaar en voor kinderen van zestien jaar en ouder.

De wedstrijden starten om vijf uur en om half zes 's middags. De inschrijving is gratis en moet op school geschieden. De inschrijvingslijsten moeten niet later dan 21 april op het IDEFRE-kantoor worden ingediend.

Zoon (17) zou zijn mishandeld

Ouders dienen klacht in tegen twee politiemannen

SAN NICOLAS — De ouders van de zeventienjarige F.K. hebben een aanklacht ingediend tegen twee politie-agenten, die donderdag hun zoon bij een aanhouding zodanig mishandelden, dat de jongeman zich onder doktersbehandeling heeft moeten stellen.

Daaruit bleek dat de jongeman op verschillende plaatsen van zijn lichaam verwondingen had, die voortkwamen uit harde slagen. Gisteren moest de jongeman weer naar de dokter omdat ook zijn geslachtsdeel beschadigd bleek te zijn.

JEEP

Een en ander gebeurde bij de aanhouding van een jeep, die door de zeventien-jarige — zonder rijbewijs en verzekerings- papieren — werd bestuurd. Op een gegeven moment had de jongeman genoeg van de wijze waarop de politie optrad, waarna hij met de jeep wegreed.

De politie zette vervolgens de achtervolging in. Na aanhouding werd de jongeman onder het uiten van minder nette woorden door de politie-agenten mishandeld in het bijzijn van twee inzittenden van de jeep.

De ouders besloten aangifte te doen van het bruut optreden, waarna in eerste instantie de jongeman en de getuigen reeds werden gehoord. Een advocaat werd in de arm genomen om ook langs civiele weg een zaak tegen de twee betrokken politiemannen aan te spannen.

Van politiezijde waren nog geen nadere bijzonderheden over dit optreden beschikbaar. Sedert kort heeft de politieleiding de pikette ren na half vijf van de politie- woordvoerder [illegible] ken, bij wijze van [illegible] gingen. Hierdoor is het voor de pers niet mogelijk — zoals dat voorheen [illegible] door politie- woordvoerders geschiedde — na "werkuren" nog contact op te kunnen nemen om juiste inlichtingen van de politie te verkrijgen.

'Time' treedt op in New York

ORANJESTAD — Met American Airlines is de Arubaanse muziekband Time naar New York vertrokken waar gisteravond werd opgetreden bij de jaarbijeenkomst van het 'Governements of the Caribbean State Ball' in het Marriot Marquis Hotel.

Het is de eerste keer, dat op deze jaarlijkse bijeenkomst een Arubaanse band present kon zijn. Time zorgde voor de dansmuziek en vertegenwoordigde het Caribisch gebied.

De fundraising- bijeenkomst van de CTO wordt elk jaar groter. Vanavond treedt Time op met The Newyork Band tijdens een feestavond voor in New York woonachtige Antillianen en Arubanen.

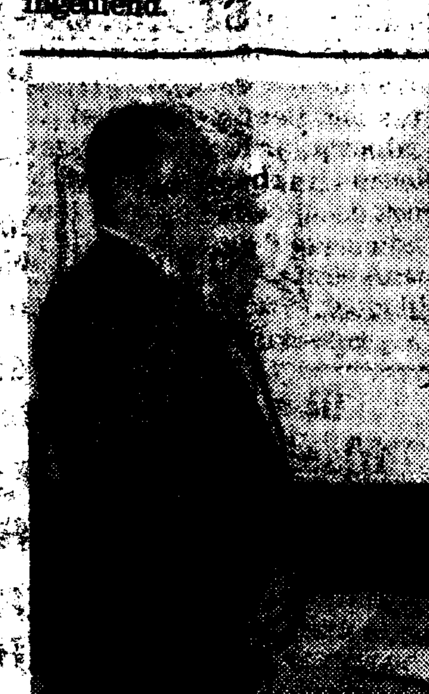
Vijf Arubanen in internationale ranchera-finale

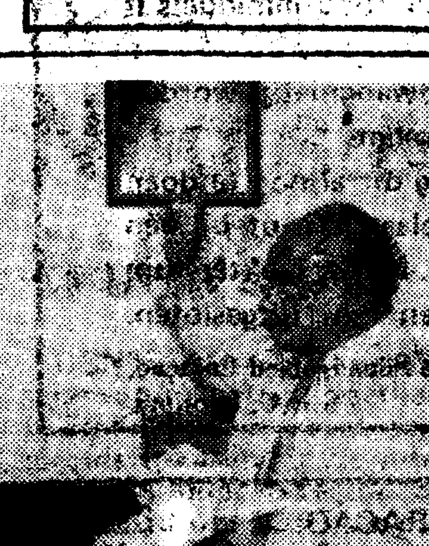
ORANJESTAD — Aruba is vrij goed uit de bus gekomen op het [illegible] op Curaçao georganiseerde festival van Mexicaanse lied us.

Deelgenomen werd door zangers uit Curaçao, Bonaire, de Dominicaanse Republiek, Venezuela en Nederland. Onder de vijftien finalisten waren er vijf van Aruba: Vivian Kock, Ramiro Tromp, Chico Kock, Oslin Tromp en Eileen Croes.

Het eindresultaat was: 1. Elia Isenia (Cur), 2. Rob Rosenson (Cur), 3. Ramiro Tromp (Aru); mooiste pak: Eileen Croes (Aru); beste optreden: Vivian Kock (Aru) en populairste zanger: Ilse Copra (Cur).

In Club Casquetio wordt vanavond een Arubaans festival van Mexicaanse liedjes gehouden.

ORANJESTAD — Advocaat mr Percy Dens (links) heeft gistermorgen de eed afgelegd als plaatsvervangend rechter van het gerecht in eerste aanleg. De eed werd hem afgenomen door rechter mr Ernst Mohamed als gemachtigde van gouverneur Felipe Tromp.

United Girls wint

ORANJESTAD — De voorcompetitie van het damesvoetbal ging van start met een 4-0 overwinning voor United Girls op ACDC. In de eerste helft zorgden Azalee Carter en Swinda Geerman ieder voor een doelpunt (ruststand 2-0), terwijl in de tweede helft Rosemary Hassell twee keer achter elkaar raak schoot en de eindstand op 4-0 bepaalde.

UNOCA-bestuur

ORANJESTAD — Onlangs werd een nieuw bestuur gekozen voor de Arubaanse culturele organisatie, UNOCA (Union di Organisacionnan Cultural Arubano). In het nieuwe bestuur hebben zitting: Stan Kuiperi (voorzitter), Myra Maduro (secretaris), Milta Oduber (penningmeester), Simeon Frank (vice- voorzitter), Dess Croes (tweede secretaris), Alcides Quilotte (tweede penningmeester) en de leden: Belin Croes, Maybeline Arends en Stanley Heinze.

Nog drie basketbalwedstrijden

SANTA CRUZ — In de competitie voor minibasketbal moeten nog drie wedstrijden worden gespeeld voordat de playoffs van start gaan. De drie wedstrijden worden op zaterdag 8 april in de Sporthal gespeeld. Het zijn: San Nicolas 1 - Santa Cruz 3 (3.00 uur), Dakota - Oranjestad (4.30) en Oranjestad - Noord 1 (5.30).

Voor de playoffs zijn reeds geplaatst: Santa Cruz (poule A), Dakota (poule B), Oranjestad (poule B3) en Dakota (poule C).

Drielandentoernooi voor bolas criollas

PARADERA — Op de Papaya Ranch te Paradera, worden dit weekeinde internationale bolas criollas- wedstrijden gespeeld tussen Venezuela, Curaçao en Aruba. De wedstrijden beginnen op zaterdag 1 april om zes uur 's middags en wordt voortgezet op zondag 2 april om tien uur. Er worden dames- en herenwedstrijden gespeeld.

AGENDA ARUBA

KANTOORUREN AMIGOE: 08.00-12.00/14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

TELEFOON: 24333. Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22950 en 22316. Pagebox: 127-743.

TELEFAX: 22368.

BANKREK. nr. 10.815.445 Banco di Caribe.

POLITIE: 100.

ALARMCENTRALE: 115.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag voor 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

BIOSCOPEN
PRINCIPAL: 20.30 uur *Mr Scarface* (action, 18 jr.).
DRIVE-IN: 20.30+24.00 uur *Permanent Record* (drama, 18 jr.).

BOTICA'S (nachtdienst)
Botica Bratg: del Pueblo, tel.: 22154.
Botica Bratg: San Lucas, tel.: 45119.

WACHTREGELING DOKTOREN
Oranjestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki Leendert, Paradera en Sta. Cruz: dokter [illegible], Seroe Pita 54-B, tel.: 23379/[illegible]
Pos Chiquito, Savaneta en San Nicolas: [illegible], via Centro Medico San Nicolas, tel.: 48833.
[illegible]: dokter R. Bryson, tel.: 24254/[illegible] (Hospitaal).

DOKTER HART KINDER-POLIKLINIEK ([illegible] 13, tel.: 27288/24390): spreekuren maandag t/m vrijdag van [illegible]-11.30/14.30-17.30 uur; zaterdag van [illegible]-12.00 uur.

CENTRO MEDICO CARABOBO (L.G. Smith Boulevard 34, tel.: 21777): dra L.G. Martinez, Engelandstraat 7, tel.: [illegible]

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; [illegible]: 23425; Santa Cruz en Paradera: [illegible]/28543; Savaneta en Brazil: tel.: [illegible]/48301; San Nicolas: tel.: 45906; Dakota: tel.: 29906 (wijkgebouw), 24444 (kantoor).

Voor brandgevallen, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve de alarmcentrale op te bellen, tel.: 115)

TELEARUBA
ZATERDAG: 18.00 Elephants and tigers; 19.00 Style with Elsa Klensch; [illegible] tel'l tale; 20.00 Golden Girls; [illegible]; 22.00 CNN international; 22.45 Miniserie; 23.30 Sports to-[illegible]; 24.00 Sluiting.
ZONDAG: [illegible] Sunshine Factory; [illegible] 21.00 Quo Vadis?; [illegible] Week in review; 23.30 Sports to-[illegible]; 24.00 Sluiting.

[illegible] TOURIST INFORMATION CENTER: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur [illegible]

[illegible] SERVICE CENTER (Oranjestad): [illegible] 20.00 uur tot maandagmorgen [illegible]

STICHTING ZIEKENVERPLEGING
[illegible] HORACIO E. ODUBER HOSPITAAL [illegible]

[illegible] WILHELMINA FONDS [illegible]

BEGELEIDINGSCENTRUM GEESTELIJK GEHANDICAPTEN [illegible]: elke maandag en donderdag van 08.00-12.30 uur gelegenheid om producten te kopen in het oude gebouw van «Sibilo Pin», t/o Protestantse kerk, Piedra Plat.

KERKDIENSTEN
BRAZIL: [illegible] 09.00 en 19.00 uur.
DAKOTA: zat.: 19.00 uur; zon.: 08.00 uur.
[illegible]

PROTESTANTSE KERKDIENSTEN
ORANJESTAD: 10.00 uur ds A. van den [illegible]
SEROE COLORADO: [illegible]
PIEDRA PLAT: 10.30 uur de [illegible]
SAN NICOLAS: 10.00 uur ds H. Hessen; zondagschool op dezelfde tijd.

NIEUW APOSTOLISCHE KERK (Schubertstraat 12): 09.30 uur kerkdienst.

EILANDGEBIED CURAÇAO

BEKENDMAKING

De Gezaghebber van het Eilandgebied Curaçao maakt hierbij bekend dat ingaande 1 april 1989 alle vergunningsaanvragen voor het houden van een openbare vermakelijkheid dan wel een voor het publiek toegankelijke bijeenkomst, uiterlijk vier weken vòòr de datum waarop deze zal worden gehouden, te zijner bureje moeten zijn ingediend.

Aanvragers dienen de verschuldigde legesrechten ten behoeve van de voor de voorgenomen vermakelijkheid dan wel bijeenkomst bij vooruitbetaling te voldoen bij de Politie Administratie in het Hoofdbureau van Politie aan het Wilhelminaplein alhier. Bij de betaling wordt de aanvrager een kwitantie afgegeven.

Deze kwitantie dient bij de vergunningsaanvrage te worden gevoegd.

VERGUNNINGSAANVRAGEN WAARBIJ DE KWITANTIE NIET IS GEVOEGD WORDEN NIET IN BEHANDELING GENOMEN.

Aanvragers van een vergunning dienen op de eerste geroep van de Politie aan het Politiebureau te verschijnen, teneinde de voor de afhandeling van de vergunningsaanvrage benodigde aanvullende inlichtingen en/of gegevens te verstrekken. Indien de aanvrager de verzochte gegevens en inlichtingen niet op eerste oproep verstrekt, wordt de aanvrager geacht geen prijs meer te stellen op een verdere afhandeling van de aanvrage.

Alsdan zal de betreffende vergunningsaanvrage dan ook beschouwd worden [illegible]

[illegible] vermakelijkheid of voor [illegible] uiterlijk de laatste werkdag [illegible] wordt gehouden bij de [illegible] (tel. 611983) te worden [illegible]

[illegible] kunnen evenpens bij de Politie Administratie [illegible] legesbedrag terugvorderen. Zij dienen zich hierbij [illegible] te legitimeren.

De loketttijden voor de vooruitbetaling van legesrechten dan wel voor het afhalen van vergunningen of terugvordering van vooruitbetaalde legesrechten is dagelijks op werkdagen van 08.00 tot 11.00 uur en van 14.00 tot 16.00 uur.

Organisatoren van openbare vermakelijkheden dan wel voor het publiek toegankelijke bijeenkomsten zijn ingevolge de [illegible] verbonden aan de verleende vergunning [illegible] verplicht de vergunning op eerste vordering aan de Politie [illegible]

[illegible] VORDERING WORDT DE [illegible] ZONDER VERGUNNING TE HEBBEN [illegible]

[illegible]

[illegible] vermakelijkheid of een voor het publiek toegankelijke bijeenkomst [illegible] in daartoe [illegible] gevallen tevens rekening mee houden dat nieuw [illegible] slechts in behandeling worden genomen als de legeskosten van niet [illegible] vergunningen voor evenementen, welk vóór inwerkingtreding van deze regeling werden gehouden zijn voldaan.

Als gevolg van grote droogte

Stroom op rantsoen door regering Uruguay

MONTEVIDEO — De regering van president Julio Sanguinetti van Uruguay heeft maatregelen moeten treffen in verband met de beperkte capaciteit aan electriciteit. Deze is het gevolg van de grote droogte waardoor Uruguay is getroffen welke zijn invloed deed gelden op de reservoirs bij de waterkrachtcentrales.

Om erger te voorkomen wordt de stroom voorlopig gerantsoeneerd. Dit gebeurt ten aanzien van de straat- verlichting welke gehalveerd wordt. Ook de etalages moeten het met de helft van hun normale licht- sterkte doen. Het gebruik van liften in hoge gebouwen moet worden verminderd. Hetzelfde geldt voor de electrische huishoudelijke apparaten overdag. De tv- zenders moeten hun uitzendingen beperken tot 6,5 uur per dag en wel na half zes in de middag.

NIET UITSCHAKELEN

De maatregelen werden bekend gemaakt door de president van het Nationale stroombedrijf Jose Serrato. Deze maakte duidelijk dat als de bevolking aan deze rantsoenering van het stroom- gebruik meewerkt hij zijn toevlucht niet zal zoeken in het uitschakelen van de stroom- voorziening in wijken of hele steden..

Serrato zei dat de rantsoenering drie tot vier weken kan gaan duren. De situatie kan weer normaal worden als het weer goed geregend heeft in de stroom- gebieden van de Rio Negro en Rio Uruguay. Daar liggen de water- bekkens voor de energie- fabrieken.

INEENSTORTING

Minister Jorge Fresno van Energie- zaken wees er op dat het gezamenlijke waterkracht- project van Argentinie en Uruguay van Salto Grande nog maar weinig produceert, als het ware druppel- gewijs. Hij drong bij het publiek er op aan zijn medewerking te verlenen. In het andere geval krijgen we te maken met een totale ineenstorting van de energievoorziening.

Uruguay heeft te maken gehad met een van de meest langdurige droogte- periodes uit de moderne tijd. De stad Meloiser helemaal erg aan toe. Deze ligt in het grens- gebied met Brazilie. Daar loopt men grote kans binnen een week totaal zonder drinkwater te komen zitten. Maar ook in Rivera dat vlakbij Brazilie ligt en in Minas in het oosten van Uruguay staat de drinkwater- voorziening op instorten.

OPEC: geld steken in Arabische raffinaderijen

KUWAYT — De OPEC heeft zijn leden- landen opgeroepen weer geld te gaan investeren in Arabische raffinaderijen.

Dit achtte de Organisatie van olieexporterende landen van belang wegens "nieuwe tendenzen in de wereld- vraag naar olie- producten". De verklaring van de Opec werd uitgegeven na afloop van een seminar over de perspectieven in de Arabische raffinage- industrie in de jaren 90. Bij die gelegenheid constateerde men dat er in de Arabische landen meer geld moet worden gestoken in de raffinage- sector, vooral voor de bewerking van Arabische olie met een hoog zwavel- gehalte.

WILLEMSTAD — De politie maakt bekend dat haar administratie- loketten te Punda aanstaande maandag 3 april gesloten zijn.

EILANDGEBIED CURAÇAO

BEKENDMAKING

[illegible]

EILANDGEBIED CURAÇAO

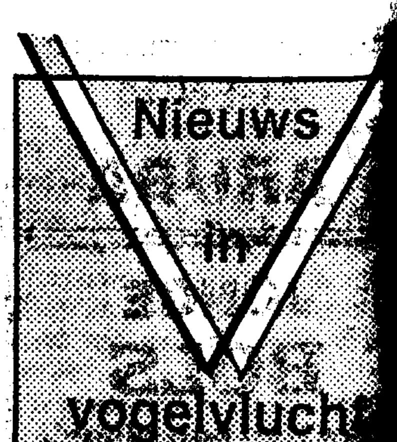
BEKENDMAKING

[illegible]

EILANDGEBIED CURAÇAO

BEKENDMAKING

[illegible]

PRISTINA — De Joego[illegible] vische autoriteiten ontkennen [illegible] klem dat er bij de onlusten in de [illegible] tonome provincie Kosovo 1[illegible] meer doden zouden zijn geva[illegible] zoals in Joegoslavie en daarbu[illegible] wordt beweerd. Het officiele [illegible] den- cijfer is 24; 121 politie- a[illegible] ten raakten gewond. Maar [illegible] hankelijke waarnemers scha[illegible] het op 100. Er moeten 254 me[illegible] voor de rechtbank verschij[illegible] Men was bang dat er vandaag [illegible] nieuwe uitbarstingen zouden [illegible] men omdat het 8 jaar geleden i[illegible] er onrust ontstond onder d[illegible] nische Albanezen in het e[illegible] misch achtergestelde Kosovo.

*****

BAYRUT — De Palesti[illegible] FPLP- groep van George H[illegible] bevestigde vrijdag dat er bi[illegible] vuur- gevecht die morgen bij d[illegible] banees- Israelische grens 2 [illegible] mando- leden waren omgeko[illegible] Eerder maakte het Israelisch[illegible] ger bekend dat men voor de 7e [illegible] binnen een paar maanden e[illegible] ging had voorkomen van een [illegible] mando om Israel binne[illegible] dringen.

*****

AMSTERDAM — De d[illegible] sloot de week in Amsterdam [illegible] 2,1365 gulden tegen 2,129[illegible] donderdag- middag. De mark[illegible] afwachting van de resultaten [illegible] het overleg van de 7 grote i[illegible] trie- landen zondag in de VS.

*****

MOSKOU — Een speciale [illegible] terreur- eenheid van de KG[illegible] in de nacht van donderdag [illegible] dag een einde gemaakt aan [illegible] ping van een Tupolev 134 [illegible] man tijdens een binnenla[illegible] vlucht [illegible] lar. In Bakoe begon o[illegible] bij 33 passagiers [illegible] ten, zodat er nog 42 [illegible] toestel achterbleven [illegible]

[illegible]

MADRID — De We[illegible] [illegible]

ANKARA — De [illegible] [illegible]

Paas Badminton-toernooi voor de jeugd

WILLEMSTAD — In het Paas- weekeinde organiseerde de Curaçaose Badminton Bond een internationale jeugd ontmoeting. Spelers en speelsters uit Jamaica, Barbados en Trinidad deden mee aan dit toernooi.

Bij de meisjes werd de Curaçaose Chantal Voorbraak eerste in de A- klasse. De eerste plaats bij de heren (A-klasse) was voor de Jamaicaan N. Saunders.

In de B-klasse was er een succesje voor N. Leito uit Curaçao (eerste plaats), terwijl A. Atuilleira (Trinidad) bij de meisjes in deze klasse met de hoogste eer ging strijken.

De ploeg uit Trinidad behaalde ook in de C- klasse de eerste plaatsen. G. Chunk bij de jongens en R. Khan bij de meisjes.

Op de foto: de deelnemers aan het jeugd- badminton toernooi van het Paas- weekeinde.

120 Miljoen gulden in drie jaar

ATP wordt door IMG een fors bedrag gegarandeerd

KEY BISCANE — De Associatie van Tennis Professionals (ATP) is voor de begeleiding van het nieuwe toernooi-circuit met ingang van 1990 in zee gegaan met de firma International Management Group (IMG) van Mark McCormack. IMG gaat zich voornamelijk bezighouden met sponsoring en televisierechten.

Volgens Hamilton Jordan, ATP-directeur, heeft de in Cleveland zetelende IMG zich garant gesteld voor een bedrag van 56,1 miljoen dollar (zo'n 120 miljoen gulden) voor een periode van drie jaar: $17,2 miljoen voor 1990, $18,7 voor '91 en $20,2 voor '92. "Deze overeenkomst stelt de ATP de eerste komende jaren in staat zijn doelstellingen te verwezenlijken", aldus de verheugde Jordan.

"IMG is zeer deskundig en prima ingevoerd in de sportwereld en tennis in het bijzonder", zei Jordan, die niet bang is voor een te grote overheersing van IMG op het ATP-circuit. "Wij hebben een contract met het IMG gesloten zoals IMG dat ook heeft gedaan met Wimbledon en de Olympische Spelen. Daar was van een overheersing van IMG naar buiten toch ook niets van te merken?"

De inkomsten van de ATP, die door IMG zijn gegarandeerd, zullen volgens een bepaalde sleutel worden verdeeld onder de belanghebbenden. Zo krijgen de toernooi-directeuren van het circuit een bedrag van $17,5 miljoen. Aan administratie-kosten, spelersfonds en reserves gaat $28,9 miljoen op, het prijzengeld voor het ATP-toernooi aan het einde van het jaar slokt $6,7 miljoen op.

Inmiddels is de bureau-bezetting van de ATP geformeerd. Benoemd zijn Franco Bartoni, Graham Lovett, Charlie Pasarell, Ray Moore, Marty Davis en Weller Evans. Pasarell is vertegenwoordiger van toernooi-organisaties, Evans treedt op namens de spelers.

WIELRENNEN/ST. GENISIUS — De Belg Johan Capiot uit de ploeg van Cees Priem heeft de Brabantse Pijl gewonnen. In de sprint van een kopgroep van zeven renners versloeg hij onder anderen Adri van der Poel. Capiot was vorig jaar eveneens winnaar van deze Belgische semi-klassieker.

Oxford

LONDEN — De acht van Oxford heeft op de Thames de 135e Head of the River gewonnen.

De Oxford-boot had na de race over 6800 meter van Putney Bridge naar Mortlake in Londen een bootlengte voorsprong op Cambridge. Een race eindigde onbeslist.

Beide boten werden voor de eerste keer in de geschiedenis van de roei-tweekamp bestuurd door vrouwen. In de Oxford-boot zat Alison Norrysh, in de boot van Cambridge Leigh Weiss. Bedie vrouwen vochten over de ruggen van de roeiers een persoonlijk duel uit. Scheidsrechter Howard moest herhaaldelijk de vrouwen manen het roeien niet onmogelijk te maken. De boten voeren tot halfweg zij aan zij en eenmaal werd een botsing nauwelijks voorkomen.

Halverwege nam de acht van Oxford afstand van de rivaal uit Cambridge. In de resterende kilometers kwam de zege niet meer in gevaar. Met de overwinning zette Oxford de inhaalrace voort. Het was de dertiende overwinning in de laatste veertien jaar. De laatste zege van Cambridge dateert van 1986.

Boksgala

WILLEMSTAD — Vrijdagavond vond in het Holiday Beach Hotel & Casino een internationaal Boksgala plaats. Tele-Curaçao zond de verschillende partijen ook uit. Er was voldoende belangstelling voor de wedstrijden. Op Curaçao zijn er genoeg liefhebbers van deze oer-sport.

De hoofdschotel van gisteren vormde de partij tussen de Dominicaan Tommy Valoy en de Venezolaan Carlos Piñango. De wedstrijd eindigde in een KO overwinning voor de Dominikaan. Dit gebeurde na één minuut en 59 seconde in de tweede ronde van hun gevecht, dat over 10 maal drie minuten gepland was.

De enige Curaçaose bokser die gisteravond in de ring verscheen, Oswin Ipsendencia verloor zijn partij op TKO. Zijn tegenstander, de Venezolaan Jackson Miers bracht hem vanaf de eerste ronde al in grote problemen en de coach van Ipsendencia vond het in de tweede ronde raadzamer zijn pupil uit de strijd te trekken.

EX-WERELDKAMPIOEN WIL ERVARING OVERDRAGEN

'De Kneet' stopt na 24 jaar wielrennen

'Ga nog een jaar door en stop in stijl, zei Greet'

HUYBERGEN — Nog een paar maanden tot september en dan knijpt Gerrie Knetemann de remmen van zijn racefiets dicht voor het grote zwarte gat. Wat te doen na zestien jaar wielrennen aan de top? "Ik heb geen idee", weet de Kneet, "maar dat zwarte gat zie ik hooguit grijs. Ik heb tenslotte een mooi getalletje bij de bank staan. Daar kan ik het een poos op uitzingen."

In zijn laatste seizoen rijdt de 38-jarige ex-stratemaker alleen nog de kleinere wedstrijden. "Korte etappe-koersen en de semi-klassiekers, zoals bijvoorbeeld Gent - Wevelgem."

Daar komt misschien nog een echte topwedstrijd bij. Hij heeft ploegleider Jan Gisbers gevraagd een plaats e in de ploeg voor de Amstel Gold-race in te ruimen. "Die wedstrijd ligt me na aan het hart. Ik won in '75 en '85. Ik wil nog een keertje meedoen, maar als Gisbers vindt dat zijn ploeg volledig in oorlogskleuren beschilderd aan de start wil staan, moet hij me thuis laten."

Normaal gesproken was Knetemann dit jaar helemaal nergens meer aan de start verschenen. Het einde van zijn loopbaan was vorig jaar voorzien. De prolongatie was gewenst, omdat 1988 zo'n rampjaar was. "In maart brak ik mijn sleutelbeen en in de Tour de France gebeurde dat nog eens. Mijn motivatie was nergens meer."

"Ik zat thuis en zag het wielrennen niet meer zitten. Ik stop, zei ik. Aan de opvoeding van mijn twee oudste kinderen heb ik niets gedaan, omdat ik altijd onderweg was. Greet hield me voor, dat ik niet zo kon afstappen. Zij was vroeger wielrenster. Zelf had ze het ook vervelend gevonden ineens op te moeten houden. Ga nog een jaar door en stop in stijl, zei Greet."

Achteraf is Knetemann als een kind zo blij, dat zijn vrouw hem op andere gedachten bracht. De sponsor ging snel akkoord, waarna het gezin naar het eiland La Reunion in de Indische Oceaan op fiets-vakantie ging. "Ineens had ik weer moraal om te koersen." Knetemann was amper terug in Nederland of hij kreeg nieuwe klappen te verduren. Rond de Kerst overleed zijn vader en kort daarna zijn zuster. "Door het fietsen kon ik daar een beetje overheen komen."

TOEKOMSTBEELD

In wat nu definitief zijn laatste seizoen is, hoopt Knetemann een duidelijker toekomstbeeld te krijgen. "Het liefst wil ik in de wielersport blijven om mijn ervaring op jongere renners over te dragen. Vierentwintig jaar in de wielersport is natuurlijk niet niks. Dat is een deel van je leven. Eigenlijk zonde om met die kennis niets te doen. Ik zou ploegleider kunnen worden natuurlijk. Het ellebogenwerk dat daarbij te pas komt, houdt mij tegen, maar mijn ambitie gaat wel die kant op."

Knetemann zou ook in de public relations kunnen gaan of zich voor honderd procent in het Gooise circuit van radio en televisie kunnen storten. "De variété is een tweede optie. Wat ik kan weten ze daar wel. Ik gebruik dit jaar om een beetje rond te kijken. Haast heb ik niet, want ik heb de zekerheid van mijn bankrekening."

Er komt intussen veel op de scheidende coureur af, waarbij een beroep wordt gedaan op zijn sociale bewogenheid. Over een aantal weken slaat hij de eerste paal voor een 'blijfhuis' voor kanker-patiënten en is hij aanwezig bij de aanbieding van het boekje 'Begraaf me niet voor ik dood ben' van de stichting Blijfhuis in de Tweede Kamer.

LOOPBAAN

Intussen kijkt hij met genoegen op zijn wielerloopbaan terug. Het begon allemaal toen hij te iel was voor judo. Op de tatami leed hij uitsluitend nederlagen, op de fiets kon hij meer, al kwam voor zijn eerste overwinning bij de nieuwelingen veel geluk te pas.

Knetemann was de zwakste in de kopgroep van drie die in het Noordhollandse polderland op de eindstreep afraasde. Door een kuil in de weg maakten zijn twee medevluchters een verkeerde manoeuvre. Ze raakten elkaar en verloren hun evenwicht. De een viel links in de sloot, de ander rechts, Knetemann kon niet meer verliezen.

Dat overwinninkje vormde de inleiding tot een glanzende carrière. Niemand bevroedde dat Knetemann zoveel uit zijn beperkte talent zou kunnen halen: tien etappezeges in de Tour, de gele trui, twee keer de Amstel Gold-race, Parijs - Nice, vier keer de Ronde van Nederland, de Ronde van Andalusië, de Vierdaagse van Duinkerken, de Ronde van België en de wereldtitel.

Bernard Hinault, de illustere Breton, kreeg herhaaldelijk klop in tijdritten. "In die tijd kon ik wel wat." Francesco Moser, de werelduur-recordhouder, werd op de Nürnburg-ring met de regenboogtrui als inzet in de sprint verslagen. De Italiaan voelde zich bedonderd, want Knetemann zou voor een mooi bedrag bereid zijn geweest de sprint te verliezen.

Een foto van die sprint siert het toilet in huize Knetemann te Huybergen. "Elke keer als ik op de wc zit, denk ik: dat heb je goed geflikt jongen." Hij had intussen wel geleerd, dat in de wielersport in wezen niemand te vertrouwen is. "Moser mocht in die tijd bij mij de vuilnisbak buiten komen zetten. Later is hij nog een heel goeie wielrenner geworden."

Knetemann had zijn toppen en zijn dalen. Aanvallen van hooikoorts liepen als een rode draad door zijn loopbaan. Hij had dagen dat hij vloog om de andere dagen stil te staan, bij wijze van spreken. Zelf vindt hij: "Zonder die kwaal en betere klim-capaciteiten was ik ook een hele grote coureur geweest. Zeker als ik zie dat een Kelly de Ronde van Spanje kan winnen."

Van den Hout enige 'succesvolle' speler

De Antillen winnen op WK tafeltennis één game

DORTMUND — In een enorme mengelmoes aan nationaliteiten valt het bijna niet op dat Nederland bij de strijd om de wereldtitels tafeltennis in het Westduitse Dortmund met vier teams is vertegenwoordigd. Twee van de koude en twee van de warme kant. De eerste komen uit Europa, de andere uit het Caribisch gebied.

Voor het eerst sinds 1973 zijn de Nederlandse Antillen, toen nog met Aruba, aanwezig bij een toernooi om de wereldkampioenschappen tafeltennis. Reden voor de rentree op het internationale platform: 'Het toernooi wordt dit keer zo lekker dicht bij huis gehouden'.

Althans, dat vinden de spelers en begeleiders. Een retourticket van de Antillen naar Amsterdam kost ongeveer 1000 gulden. Daarna werd de reis richting Dortmund voorgezet met de trein.

In de Westduitse stad gelden de teams als programmavulling. Vooral de komst van deze 'ontwikkelingslanden' heeft er voor gezorgd dat er een record-inschrijving van 78 landen kon worden genoteerd.

De Antilliaanse ploegen kunnen dan ook misschien het best als actieve toeristen worden omschreven. De mannen Vos, Van den Hout en Panka slaagden er in de vijf partijen tegen respectievelijk Zweden, Hongkong, Wales en Barbados (toch ook geen grootheid) één game op hun naam te brengen. Die grootse daad werd volbracht door Van den Hout, in het duel tegen Barbados. Riley was de 'schenker'.

Bij de vrouwen reikten McLeod en Marchena zover niet. Zij bleven tegen de Sovjetunie, Italië en Schotland meestal steken rond de tien punten.

COACH MATHILDA

Maar niemand in de ploeg die daar een probleem van maakt. Coach Franklin Mathilda had het al een succes gevonden als zijn team een game zouden winnen. "Wij hebben op de Antillen maar tweehonderd spelers op een totaal van een kwart miljoen inwoners. Dat is in vergelijking met elk ander land weinig."

Veel meer zullen het er ook niet worden. Daar zijn de omstandigheden niet echt naar. Bij een temperatuur van zo'n 27 graden denken maar weinigen aan het spelen van spelletje tafeltennis. Zwemmen en heel misschien voetbal gaat nog.

"Wij hebben twee opties: buiten spelen of naar binnen. Bij het eerste komt het probleem om de hoek kijken van de wind. Het waait altijd op onze eilanden, dus dat kan eigenlijk niet. Maar in een hal spelen is te warm. En als we het raam open zetten dan hebben weer last van ..., inderdaad, de wind."

Een vernieuwd optreden van de Antillen bij een wereldkampioenschap zit er ook voorlopig niet in. Tenzij de Amerikanen hun plannen doorzetten in 1993 de wereldtitelstrijd te organiseren. De Verenigde Staten zijn immers dichterbij dan 'thuis'.

SAN FRANCISCO — De Fransman Phillipe Monnet (30) zwaait enthousiast nadat hij een nieuw record heeft gevestigd met zijn zeilboot. Hij werd namelijk de eerste persoon die in z'n eentje de tocht van New York naar San Francisco maakte in een zeilboot om de Cape Horn. Hij eindigde zijn tocht op 30 maart.
(AFP-satelliet foto)

Geen vermindering

Kimball moet straf uitzitten

TAMPA — De Amerikaanse schoonspringer Bruce Kimball moet zijn gevangenisstraf van zeventien jaar uitzitten. De rechtbank van Tampa in de staat Florida zag geen aanleiding om het op 30 januari uitgesproken vonnis te wijzigen.

Kimball hoopte in hoger beroep strafvermindering en overplaatsing naar een minder zwaar bewaakte gevangenis te krijgen. De ex-topsporter wordt in zijn huidige cel dag en nacht gecontroleerd, omdat de gevangenis-leiding vreest dat Kimball in een onbewaakt ogenblik een poging tot zelfmoord zal doen.

Bruce Kimball, winnaar van een zilveren medaille op de Olympische Spelen van Los Angeles in 1984, reed vorig jaar onder invloed van alcohol met zijn auto in op een groep tieners. Daarbij vielen twee doden en vier zwaargewonden. Kimball kampte al jaren met een alcohol- en drugsprobleem.

Gezondheid ging achteruit

Bloedtransfusie verknalde kansen Antipov op OS '80

MOSKOU — Alexander Antipov, een tiental jaren een van de beste Sovjetatleten op de lange afstand, heeft onthuld dat een bloedtransfusie vlak voor de Olympische Spelen van 1980 zijn kansen heeft verknald.

"Ik had in Zweden enige wedstrijden gewonnen en beschouwde me als kandidaat voor een Olympische medaille", herinnert Antipov zich in een recente uitgave van Sovjetski Sport. "Vijf dagen voor de opening van de Spelen kreeg ik van mijn trainers te horen dat ik een bloedtransfusie moest ondergaan. Je zult als een trein lopen, zeiden ze. Zij hebben me verzekerd dat de transfusie niet te controleren zou zijn."

Alexder Antipov liep niet als een trein. Gedurende de drie dagen die volgden op de behandeling had hij koorts. In de eerste serie van de tien kilometer voelde hij vanaf de tweede ronde pijnlijke scheuten in de zij. "Ik had groene vlekken voor mijn ogen. Halverwege de zesde kilometer leek het alsof ik geen benen meer had. Ternauwernood kon ik nog uit de race stappen."

Op 23-jarige leeftijd had Antipov brons gewonnen tijdens de Europese titelstrijd van 1978 in Praag. Na de mislukte Spelen van 1980 heeft hij geen resultaten van niveau behaald. Gehinderd door hartritme-stoornissen heeft hij zich in 1983 in Italië laten behandelen. Hij kreeg een ampul Rebolil, letterlijk een hartversterker. Tijdens een dopingcontrole in Tbilissi werd hij vervolgens positief bevonden en voor achttien maanden geschorst. Sindsdien, zo verklaarde Antipov in Sovjetski Sport, loopt hij niet meer voor zijn plezier.

Val van 180 meter overleefd

LOCHABER — Een Britse bergbeklimmer viel 180 meter van een rots in de Schotse Hooglanden en bracht vijf uur tot aan zijn nek in de sneeuw door voor hij ongedeerd werd uitgegraven, zo hebben reddingswerkers verklaard.

De 44-jarige Roger Nicolle viel door een ongewoon dikke sneeuwlaag toen hij voorklom voor een vriend. Hij kwam 180 meter lager terecht in een zachte sneeuwlaag waar hij vrijwel tot aan zijn nek in verdween.

"Hij slaagde erin zijn gezicht vrij te houden. Zo vonden we hem vijf uur later", zei een van de leden van de reddingsploeg die hem uitgroef.

Degradatie-strijd blijft interessant

Nog slechts spanning in subtop van eredivisie

DEN HAAG — In de eredivisie van het betaald voetbal in Nederland bestaat nog slechts spanning in de subtop en de onderste regionen. De strijd om het kampioenschap lijkt beslist, ondanks de verrassende winst van Ajax twee weken geleden bij lijstaanvoerder PSV.

Het aanstaande weekeinde zal voor een belangrijk gedeelte in het teken staan van de strijd tegen degradatie. MVV, dat vorige week na een imposante opmars van weken weer eens verloor, bij Den Bosch, ontmoet de nummer zestien van de ranglijst, Willem II. Het verschil in punten tussen de beide clubs uit het zuiden bedraagt nu vier punten.

FC Utrecht, gehinderd door een omvangrijke straflijst, is na de zwakke prestatie van de laatste weken eveneens naar de gevarenzone afgedaald. De ploeg van Han Berger, de enigszins omstreden trainer uit de Domstad, speelt op eigen veld tegen Veendam, de op een na laatste. Een eventuele nederlaag zal Utrecht in grote problemen brengen. PEC Zwolle, ook nog lang niet veilig, gaat op bezoek bij Haarlem, waarvoor dit seizoen weinig meer te winnen of verliezen valt.

Volendam, voorheen een subtopper, speelt tegen VVV. De diep gevallen ploeg van trainer Steegman kan zich tegen de hekkesluiters uit Limburg geen nieuwe misstap meer veroorloven. In dat geval zou Volendam, ondanks de sterke eerste helft van de competitie, alsnog in degradatieproblemen geraken.

RKC, de eveneens in onzekerheid verkerende ploeg uit Waalwijk, ontmoet zondag op eigen veld FC Twente. De Enschedeërs, op jacht naar kwalificatie voor Europees voetbal, zullen moeten winnen. De concurrentie voor die derde plaats, Fortuna, Roda JC en Feijenoord, staat op korte afstand. Twee daarvan, Roda en Fortuna, spelen in Kerkrade tegen elkaar.

Feijenoord, dat in de laatste vier wedstrijden vijf punten verspeelde, ontvangt Den Bosch, dat zelf denkt ook nog kansen te hebben voor plaatsing in een Europees toernooi.

Kampioen PSV krijgt waaarschijnlijk geen moeilijk weekeinde. De topclub uit Eindhoven ontvangt Sparta. Ajax, op papier nog achtervolger met vier punten achterstand, heeft een aanzienlijk lastiger karwei te klaren. De Amsterdammers gaan (weer) op bezoek bij FC Groningen. Twee weken geleden, in de kwartfinale van de strijd om de KNVB-beker, verloor de Amsterdamse club in het Oosterpark kansloos: 0-3.

AGENDA CURAÇAO

WEEKEINDEDIENST EILANDSGENEESKUNDIGEN
STADS- EN 2DE DISTRICT OOST
1 april 1989 vanaf 08.00 uur t/m 3 april 1989 om 07.00 uur.
Dokter Braam, Spreekkamer Janwé, tel.: 615959; spreekuren 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 611303 b.g.g. 89337/89266.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy, Nassy-Tseng, Lutchman, Tseng, Winklaar, Braakman, Doran en Guerrero-Bakmeyer)

STADS- EN 2DE DISTRICT WEST
31 maart 1989 vanaf 17.00 uur t/m 3 april 1989 om 07.00 uur
Dokter Rosales-Concession, Spreekkamer Brievengat, tel.: 77244; spreekuren 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 75611 b.g.g. 89337/89266.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Roose, Braakman-Bonder, Whiteman, Goilo, Soliana-Tjin, Heerenveen, Nivillac, King, Rosales-Concession, Pablo, Elhage en Davelaar)

DERDE DISTRICT BANDABAO
31 maart 1989 vanaf 17.00 uur t/m 3 april 1989 om 07.00 uur.
Dokter Schellens, Spreekkamer Barber, tel.: 641605; spreekuren: 10.00-11.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 641784 b.g.g. 89337/89266.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Tweed, Vonhögen, Schellens, Lucacius en Spong).

*****

NACHTDIENST ARTSEN: Patiënten van de artsen van Bandabao (3e distrikt) kunnen in spoedgevallen telefoon 641658 bellen en dan het antwoordapparaat afluisteren.
De patiënten van de andere medische distrikten kunnen voor spoedgevallen de artsenpraktijk van hun eigen huisarts bellen; het antwoordapparaat zal dan mededelen wie de dienstdoende arts is.

*****

THORAX CENTER (Jan Noorduynweg naast UNA, tel.: 85544): openingstijden van maandag t/m vrijdag van 08.00-17.00 uur; op zon- en feestdagen alsmede op werkdagen na 17.00 uur voor spoedgevallen tel.: 85917.

*****

WIT GELE KRUIS PRINSES MARGRIET (wijkverpleging): Kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947/82344; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-17.00 uur; zaterdag de gehele dag gesloten; na 17.00 uur kunt u de zuster van de wacht bellen: zuster Botermans, tel.: 72682, pageboy 027-360.

KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 12.30-15.30 uur; donderdagmiddag van 07.15-10.30 uur; alleen volgens afspraak.

*****

NEUTRALE WIJKVERPLEGING (voorheen Wijkverpleging Curaçao): Kantoor Rio Canario-/Gosieweg, tel.: 44231 44232; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-18.00 uur; de wacht heeft zuster Caupain, tel.: 88614, pageboy 027-053.

*****

GEZINSVERZORGING (Kwido pa Famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.30/13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222.

*****

FUNDASHON LECHI DI MAMA KORSOU: voor meer informatie kunt u de volgende nummers bellen: 75628, 672289 en 55504.

*****

LUCHTPOSTSLUITING (Postkantoor Groot Kwartier)
Nederland: voor gewone stukken: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag 11.30 uur; woensdag 10.15 uur. Voor aangetekende stukken één uur van tevoren.
Suriname: voor gewone stukken: dinsdag en vrijdag 17.30 uur en zaterdag 10.45 en 17.00 uur.

DIERENARTS (Veterinaire Dienst, Parera): bij spoedgevallen na 17.00 uur of in het weekeinde gelieve tel.: 614000 op te bellen voor de dienstdoende arts.

DIERENASIEL: dagelijks geopend van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; op zaterdag van 08.00-13.00/14.00-18.00 uur, tel.: 54300.

*****

BOTICA BANDABAO: dagelijks geopend van 08.00-19.00 uur.

BOTICA'S (weekeindedienst)
zaterdag
Otrobanda
Paradeis, F.D. Rooseveltweg 46-B, tel.: 89676/89808.
Punda
del Pueblo, Sha Caprileskade 7-A, tel.: 612444/612555.
zondag
Otrobanda
Union, Breedestraat 137, tel.: 623575/625837.
Punda
Popular, hoek Madurostraat/Columbusstraat 15, tel.: 611269/612376.

*****

VERLOF BEGRAFENIS
1 april: P.A.J. Scherptong, Winston Churchillweg 157-E.
2 april: R.J. Grüning, Patrijsweg 9.

*****

DIVERSEN
ANTILLIAANSE GNOSTISCHE BEWEGING
Brievengat: iedere maandag- en woensdagavond om 19.30 uur te Jirajaraweg 8, Centrum Devi Kundalini.
iedere woensdag- en vrijdagavond om 19.30 uur te **Openbare Basisschool Brievengat.**
Bandabao: iedere donderdagavond om 19.30 uur gebouw Credit Union San Pedro.
Kanga: iedere woensdag- en zaterdagavond om 19.30 uur te Centrum Abraxac, achter Kooyman.
Santa Rosa: iedere maandag- en zaterdagavond om 19.30 uur te Aloëstraat 12.

LAS PALMAS HOTEL: 10.00-01.00 uur 'Ban Topa e Turista' (een ontmoeting met de toerist) met verschillende activiteiten en een internationale keuken.

TONEEL: 20.30 uur uitvoering van 'Nacht Merry' gebracht door toneelgroep Arteproba o.l.v. Anthony Jamanika - Cento Pro Arte, Schouwburgweg z/n.

COMMISSIE RESTAURATIE FORTKERK: 20.30 uur fundraising concert met Camerata Trio o.l.v. violist Eric Gorsira - auditorium International Trade Center te Piscadera.

*****

ZONDAG
DIVERSEN
LANDHUIS ASCENCION: 10.00 uur 'open house'; 11.15 uur optreden van Mariachi Nuevo Supremo.

ADVENTIST BOOK AND HELATH CENTRE: 09.00-14.00 uur 'open house' - De Ruyterkade 60.

LAS PALMAS HOTEL: 10.00-22.00 uur 'Ban Topa e Turista' (een ontmoeting met de toerist) met verschillende activiteiten en een internationale keuken.

TONEEL: 20.30 uur uitvoering van 'Nacht Merry' gebracht door toneelgroep Arteproba o.l.v. Anthony Jamanika - Cento Pro Arte, Schouwburgweg z/n.

*****

MAANDAG
DIVERSEN
TOERISTENSCHIP: 09.00-18.00 uur 'Carla Costa'.

*****

KERKDIENSTEN
KLOOSTER ALVERNA (Gouv. van Lansbergeweg): zon.: 10.00 uur hoogmis (Ned.) en 16.00 uur Papiamentu.

BARBER (H. Joseph): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00 en 09.00 uur.
BRIEVENGAT: zat.: 18.30 uur; zon.: 10.00 en 18.00 uur.
BUENA VISTA (Birgen Milagrosa): zat.: 19.00 uur; zon.: 09.00 en 19.00 uur.
CHARO (O.L. Vrouw van Coromoto): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.00, 17.00 (Spaans) en 19.00 uur.
GROOT KWARTIER (O.L. Vrouw van Berg Carmel): zat.; 19.30 uur; zon.: 09.00 (Ned.) en 18.00 uur.
JANDORET (O.L. Vrouw van Goede Raad): zon.: 10.00 en 19.00 uur.
HULPKERK BOCA SAMI: zat.: 18.00 uur; zon.: 08.00 uur.
JANWE (H. Hart van Jesus): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.30, 12.00 en 19.00 uur (Ned.).
KORAAL SPECHT (Goede Herder): zat.: 19.00 uur; zon.: 11.00 en 18.00 uur.
MONTAÑA (H. Dominicus): zon.: 05.15, 08.30 en 19.00 uur.
OTROBANDA:
(Santa Ana): zat.: 19.30 uur; zon.: 08.00 en 19.00 uur
(Santa Famia): zon.: 06.00, 09.00, 11.00 (Engels) en 19.00 uur.
PIETERMAAI (kathedraal): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00, 09.00 en 19.00 uur.
SANTA MARIA: zat.: 18.30 uur; zon.: 07.00, 09.00 en 18.30 uur.
SANTA ROSA: zat.: 18.30 uur; zon.: 07.30, 09.00 en 18.30 uur.
SAN WILLIBRORDO: zat.: 19.00 uur; zon.: 10.00 uur.
SERU GRANDI (Fuik): zon.: 17.00 uur.
SOTO: zat.: 19.00 uur; zon.: 09.00 uur.
STEENRIJK (O.L. Vrouw van Altagracia): zat.: 07.00 en 19.00 uur; zon.: 08.00, 10.00 (charismatica) en 18.00 uur.
SUFFISANT (O.L. Vrouw van Fatima): zat.: 18.00 uur; zon.: 09.00 en 18.00 uur.
TERA KORA: zon.: 18.00 uur.
WESTPUNT: (H. Petrus): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.30 uur.
HULPKERK LAGOEN (H. Johannes): zon.: 10.00 uur.
WISHI (H. Teresita): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00 en 18.00 uur.
ZUID BONAM (H. Judas Thadeus): zat.: 18.30 uur; zon.: 08.30 en 17.30 uur.

*****

PROTESTANTSE KERKDIENSTEN
VERENIGING PROTESTANTSE GEMEENTEN
DE TAMARIJN (hoek Mahaaiweg/Jasmijnweg): 10.30 uur kerkdienst.
EBENEZER CHURCH (Plasa Obed Anthony): 09.30 uur ds Bremer.
EMMAKERK (Schottegatweg Noord): 09.30 uur ds Rhuggenaath (H.A.).
(extra collecte voedselpakketten)

*****

EVANGELISCHE BROEDERGEMEENTE MORAVIAN CHURCH
Goeroeboeroeweg, Mundo Nobo)
zaterdagavond 19.00 uur zangdienst.
zondagmorgen 09.30 uur preekdienst.
Emmy Berthold Kleuterschool, Suffisant)
zondagavond 18.00 uur Papiamentse dienst.

*****

MENSEN

Basgitarist Bill Wyman (52) van de Rolling Stones gaat in juni TROUWEN met zijn 19-jarige vriendin Mandy Smith. Dit heeft de persvoorlichter van Wyman donderdag verklaard. Nick Massey zei dat hij vanuit de Verenigde Staten op de hoogte is gebracht van de trouwplannen van Wyman en Smith, die volgens hem nog niet weten waar hun huwelijk voltrokken zal worden. De bassist kreeg zes jaar geleden een spervuur van kritiek te verwerken in de internationale pers toen hij voor het eerst openlijk uitging met de toen 13-jarige Mandy.

*****

Een BRONZEN PLASTIC van de Britse Beeldhouwer Henry Moore is deze week gestolen uit een kunstgalerie in Bremen, zo heeft de politie van de Westduitse stad vandaag meegedeeld. Het 15 centimeter hoge kunstwerk met de titel "square head" vertegenwoordigt volgens de galerie-eigenaar een waarde van 150.000 Duitse mark. Volgens de politie is het gestolen plastiek uniek en daardoor onverkoopbaar. Het beeld werd in 1952 ontworpen en in 1977 bij Morris Singer in Londen gegoten. De politie verdenkt twee mannen van de diefstal. Het tweetal zou enige ogenblikken in de kunsthal zonder toezicht zijn geweest. Er is een beloning van 30.000 Duitse mark uitgeloofd voor inlichtingen over het gestolen voorwerp.

*****

Geen hond wel geblaf

Een inwoner van Raalte, die zijn huis heeft beveiligd met een installatie die hondegeblaf nabootst, heeft een aanslag voor de hondebelasting gekregen. De gemeentelijke inspecteur van de hondebelasting besloot de man aan te slaan voor de hondebelasting omdat hij tijdens afwezigheid van de Raaltenaar in diens woning hondegeblaf had gehoord, terwijl de bewoner het bezit van een hond niet had opgegeven. Boos over het ontvangen van het aanslagbiljet spoedde de Raaltenaar zich dezer dagen naar het Gemeentehuis om te melden dat hij geen hond heeft en daarom ook niet van plan is hondebelasting te betalen. De gemeente toonde alle begrip en verscheurde het aanslagbiljet, aldus een gemeentelijke woordvoerder donderdag.

*****

Diana zonder kiezen

Bij prinses Diana zullen vandaag in een Londense kliniek vier verstandskiezen worden verwijderd, zo heeft de Britse koninklijke familie meegedeeld. De prinses wordt al geruime tijd geplaagd door kiespijn, aldus de verklaring. Zij zal na de ingreep nog twee dagen in het King Edward VII-ziekenhuis blijven.

*****

BIOSCOPEN
GOLDEN DRIVE-IN
zaterdag
21.00 uur *Midnight Run* (action, ƒ.5,- p.p.); 24.00 uur *Golven van Wellust* (sex movie, 18 jr., ƒ.5,- p.p.).
zondag
21.00 uur *Midnight Run* (action, ƒ.5,- p.p.)

*****

TELECURAÇAO
ZATERDAG: 16.30 Telefiesta met Tante Irma en Tante Shirley; 18.30 Going great; 19.00 The Popcorn Kid; 19.30 The new generation; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 21 Jump Street; 21.30 Estreno: «In the kool of the day»; 22.00 Wega di Number Kòrsou; 22.10 vervolg Estreno; 24.00 Sluiting.

ZONDAG: 08.30 Sena di Señor; 09.30 'antesala' voetbal; 10.00 Live uitzending Italiaans voetbal; 12.00 Uitzending voetbal; 14.00 Uitzending vanuit Seaquarium van Las Chicas del Can; 17.00 Sala di konsierto; 17.45 Wega di Number Kòrsou; 18.00 Telepatria met Chin Behilia; 19.00 De nieuwe buren; 19.30 Moda ku Mylène; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Shete dia; 21.00 Miniserie: «Elvis and Me»; 22.00 TeleCuraçao special; 23.00 Sluiting.
(wijzigingen voorbehouden)

*****

Wega di Number Kòrsou

8 5 7 9 6 0 1 4 2

3685
7057
0001

NEIL SHEEHAN, de journalist die in 1971 de pentagondocumenten onthulde, heeft donderdag de Pulitzerprijs gewonnen.

Aan Sheehan werd de belangrijke Amerikaanse kunst- en literatuurpri s toegekend voor "A bright shining Lie: John Vann and America in Vietnam". Het verhaal is opgebouwd rond kolonel John Paul Vann, die als militair naar Vietnam ging, daar kritiek kreeg op het Amerikaanse optreden en stierf in 1972.

Nieuw op de mark Struisvogelvlees

Mensen die vol overgave zich tegoed doen aan voedsel dat uitsluitend gezond is, en misschien op de koop toe lekker, de zogenaamde 'Health-conscious' consumers, verdringen zich in Amerikaanse vleeswinkels nu om het nieuwste op de vleesmarkt. Struisvogel steaks.

Het kweken van struisvogels voor commerciele doeleinden is momenteel erg populair in de Verenigde Staten. Begonnen in Australie is de trend nu overgewaaid naar Amerika. De nieuwe branch is erg lucratief gezien de grote vraag naar het rode vlees met een laag cholesterol gehalte.

Mede door verscheidene rapporten na onderzoek op medisch gebied die hebben uitgewezen dat minder rood vlees gezonder is, vliegen de struisvogels per pond, de deur uit. Kosten van een pondje struisvogel vlees, zes tot tien dollar.

Het vlees is mager, rood en lijkt op rosbief met heel weinig vet. "Heerlijk" is het commentaar van verwoede struisvogel steak-eters. Een volgroeide struisvogel produceert ongeveer 50 kilo vlees. Dat wordt verwerkt tot steaks, burgers, en sausijsjes.

Melodye Crawford, die een struisvogel boerderij runt in Oklahoma, en die regelmatig een niewsbrief uitgeeft onder de naam 'Ostrich Newsletter', begon ongeveer een jaar geleden als struisvogel boer.

Zij kweekt de vogels om hun huid, hun prachtige veren en het vlees natuurlijk. Strui[...]gel boerderijen zijn gec[...]centreerd in Oklahoma en T[...]as maar elke boerderij ho[...] een aantal van de vogels op[...]ge poten, zelfs in Canada.

Het kweken van de strui[...]gels is makkelijk, vergt n[...]

veel werk en brengt geld in h[...]laatje. Het duurt ongeveer [...] dagen voor een struisvogel[...] de grootte van een canteloup[...] uitbroedt. De kuiken heeft [...] uit de schaal een waarde v[...] 2500 dollar. Een uitzonderlij[...] hen heeft het gepresteerd vo[...] jaar 112 eieren te leggen. Na[...] een struisvogelkweker steld[...] de kuikens groeien als 'koo[...] Zij groeien ongeveer een vo[...] per maand en hun uiteindel[...]ke vederdek krijgen zij als [...] ongeveer 15 maanden oud zij[...] Wanneer ze drie zijn beginne[...] zij te broeden en ze worden ro[...] de zeventig jaar oud.

Ook hun voedsel kost ni[...] veel, ze eten gras, graan e[...] eventueel zand en stenen om [...] vertering te versnellen. De v[...]gels kunnen lopend een sne[...]heid behalen van 45 kilomet[...] per uur, vliegen kunnen [...] niet.

Broedparen die vanaf de g[...]boorte gescheiden worden g[...]kweekt, kunnen zoveel a[...] 50.000 dollar opbrengen.

AMIGOE Fax: 674524 Tel: 672000

UITGEVERIJ AMIGOE NV
Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
Bankrek. nr.: 11-07-313
Algemene Bank nv
Bankrek. nr.: 874.825.10
Maduro & Curiels Bank nv

CURAÇAO
Centrale (alle afdelingen)
672000
Directie:
I.M.Ph. de Maayer-Hollander.
Antillean News Holding NV
Hoofdredactie:
Ard Horvers (hoofdredacteur)
Hanneke van Kouwen (wnd. hoofdredactrice)
Overige leden Redactie:
Toon van Dongen, Yvonne van Es, Sheila Rhodes (secretaresse), Izaan Moeniralam (sportredacteur), Chris van Grol (sportmedewerker), Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf).
ADVERTENTIE-AFDELING
Acquisitie:
Viola Bernardus en Janny Naaldijk.

Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 07.30-16.00 uur; zaterdag 07.30-10.00 uur.
Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór vier uur binnen zijn of op dezelfde dag vóór tien uur.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 07.30-16.00 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.
Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag vóór twaalf uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE ARUBA
Nassaustraat 110.
Tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redactie: Ramiro Tromp, Anna Tromp-Van der Schoot, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Elleen Landsmark.

BONAIRE
Correspondent:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 154, tel.: 8627.

SINT MAARTEN
Correspondent:
Gerard van Veen, Postbox 118, tel.: 24427.
Abonnement en advertenties:
The Chronicle, Grounddove Road, Pointe Blanche, tel.: 23919.

SABA:
Correspondente:
Esther Mommers, tel.: 2265.

ST. EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster/Correspondente:
mevrouw Peggy van de Horde, Whitewallweg 1.

HILVERSUM
CORRESPONDENTEN
B. Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel.: 035-16151, toestel 319).

Persagentschappen: ANP en AP.
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabantse Pers.

DRUKKERIJ: Rotaprint NV
DISTRIBUTIE (abonnementen):
Curaçao: Districo NV, tel.: 370503, 370504 en 370304.
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr.: 208.000, Maduro's Bank rek. nr.: 286.330.08 en ABN rek. nr.: 11.15.626.
Aruba: Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire (abonnementen en incasso): mv. A. Wong-Loi-Sing, Noord Saliña.

Losse nummers 60 cent:
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen vijftien gulden per maand.

Buiten Antillen (Nederland):
NAƒ.80,15 per maand (luchtpost) of NAƒ.24,- per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

Tom Poes en de Wraakgier

door Marten Toonder

2943 — "Ik laat dit vol voltrouwen aan je over", sprak de burgemeester. "Verdedig het kanaal, Bas. Sta pal voor onze mooie stad, tot de laatste man als het moet. Laat ze daar in Stuipendrecht voelen dat je niet met je laat spotten. Denk aan het roemruchte verleden, mijn vriend!"

"Ik zal er aan denken", zei de commissaris bekommerd. "Moet er geschoten worden?"

"Dat is jouw zaak", zei de ander kort, "als je het maar uit de buurt houdt. Ik kan geen lawaai verdragen, want ik heb al genoeg aan mijn hoofd".

De politiechef nam afscheid en nu stapte Tom Poes naar binnen.

"Wel?" sprak de magistraat ongeduldig. "Wat moet jij nu weer?"

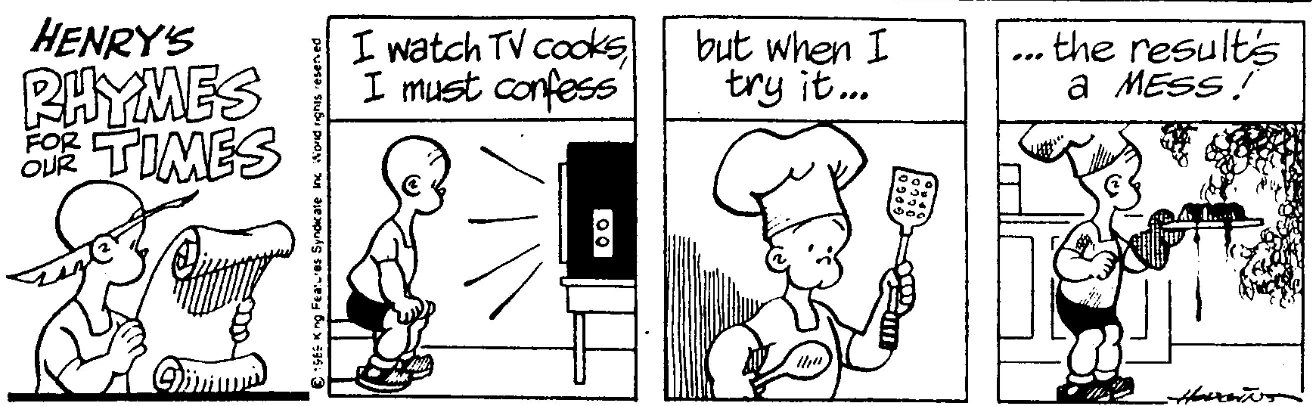
"Ik kom alleen maar vragen of er niets tegen de oude Kriegel kan worden gedaan", zei Tom Poes. "Die wraakgier zet de hele stad op stelten en hij maakt overtal ruzies en narigheid. De gevangenis zit vol en..."

"Genoeg!" riep de ander. "Geen woord meer! De heer Kriegel pakt de zaken breed aan. Hij heeft een open oog voor misstanden en hij weet van wanten!"

"Maar"..... begon Tom Poes.

"Het is een schande!" schreeuwde de heer Dickerdack. "We zijn hem grote dank verschuldigd. Hij heeft ons er op gewezen dat de gemeente Stuipendrecht een tol wil slaan over de rivier de Bommel. Hij heeft ons in staat gesteld om te tonen wat we waard zijn. Ik wil jouw laf gepraat niet meer horen. De jeugd van tegenwoordig bestaat uit weke slappelingen! Je moest je schamen! Ga uit mijn ogen!"

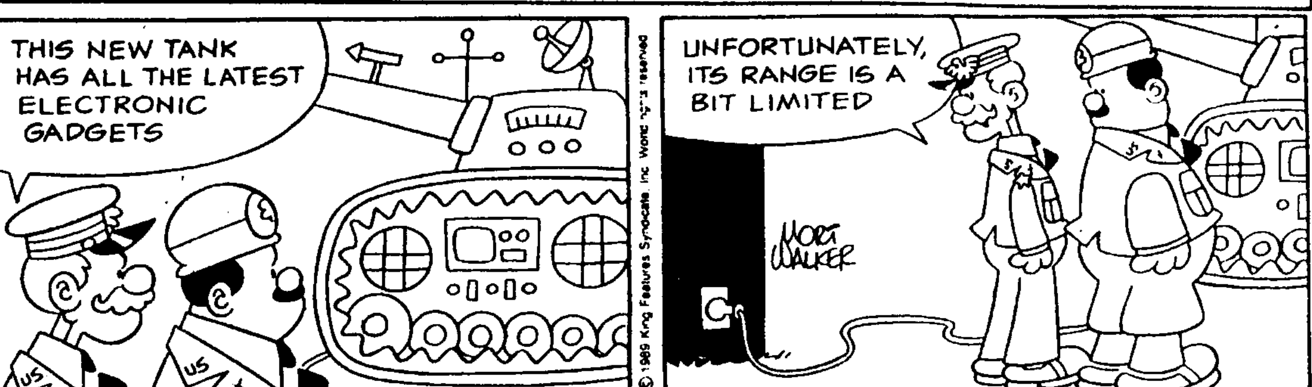
HENRY ® By Dick Hodgins

BONER'S ARK ® By Addison & Frank Johnson

BEETLE BAILEY ® By Mort Walker

REDEYE ® By Bill Yates & Mel Casson

AGENDA BONAIRE

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

*****

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur; zondag gesloten.

OPENBARE BIBLIOTHEEK
(openingstijden voor het publiek) maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00/14.00-17.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur)
(openingstijden voor lezers) woensdag van 14.00-19.00 uur.

POSTSLUITING: maandag t m vrijdag aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: donderdagavond 19.30 uur - Hotel Bonaire.
Lions: informatie E. Felipa, tel.: 8546/8238.
Round Table: elke tweede maandag - Buurtcentrum Terra Corra.
Rotary: woensdag 12.00 uur-Hotel Bonaire.

BESTUURSKANTOOR EN BEVOLKING: 08.00-12.00/14.00-15.30 uur loketten geopend.

MUZIEKBIBLIOTHEEK: voor bezichtiging hiervan gelieve contact op te nemen met de heer Rudy Bedacht, Noord Nikiboko 194.

POLITIECLUB (Weg naar Willemstoren): geopend op vrijdag van 20.00-24.00 uur; zaterdag van 12.00-24.00 uur.

SPREEKUUR (gezaghebber): elke donderdag van 09.00-11.00 uur op het Bestuurskantoor, Kralendijk; laatste donderdag van de maand van 10.00-12.00 uur te Rincon.

DIERENARTS DR J.A. JANSEN (Dokterskliniek Noord Saliña, tel.: 4255): spreekuren: dinsdag en vrijdag van 14.00-15.00 uur en voorts volgens afspraak.

LVV: **openingstijden slachthuis** maandag t/m woensdag van 07.00-12.00/13.00-16.00 uur en donderdag en vrijdag van 06.00-11.00/11.30-14.30 uur.

*****

ZATERDAG
DIVERSEN
SONGFESTIVAL
(Bonaire Trading)
20.00 uur in Jeugdhuis Jong Bonaire.

*****

ZONDAG
DIVERSEN
COMCABON
09.30 uur koffiemorgen - Kasa Sindikal.

SPORT
FIETSTOCHT
(Voz di Bonaire)
08.00 uur start voor Boekhandel Bonaire in de Kaya Grandi.

SOFTBALL
(Slow Pitch)
10.30 uur Sotebo vs Chivas Regal;
12.30 uur Nort Saliña Sluggers vs Sentro di Bario Nikiboko;
14.30 uur Los Amigos vs La Sonrisa - La Sonrisa Ballpark te Tera Kòrá.

*****

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk:
dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30 en 19.00 uur.
Coromotokerk Antriol:
dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur
Ludovicuskerk Rincon:
dagelijks, ook zondag, 19.30 uur.

Tandtechnicus Boris werkt weer op Bonaire

KRALENDIJK — Met de regelmaat van de klok duikt de Colombiaanse tandtechnicus Boris op op Bonaire. Al verschillende malen is hij min of meer gedwongen geweest het eiland weer te verlaten, aangezien Boris de tandheelkunde uitoefent, waarvoor hij niet bevoegd is. Althans niet volgens de Nederlandse maatstaven.

Boris bezoekt Bonaire al vanaf 1971 waar hij zijn praktijk begon in een achterkamertje van Pension Reina, dat later is omgedoopt in Hotel Rochaline.

Aanvankelijk werd er nog weinig aandacht besteed aan het optreden van Boris. Er werd ook weinig bekendheid aan gegeven, ook al was het onder de bevolking zeer goed bekend, dat de tandtechnicus, die al gauw dokter werd genoemd, weer op het eiland was.

TANDARTS

De aankomst van de Nederlandse tandarts Peereboom in 1975 maakte aan de praktijk van Boris al gauw een eind. Hij attendeerde namelijk het hoofd van Gezondheidszorg op de aanwezigheid van Boris, die in die tijd in ieder geval nog geen enkel papier kon overleggen. Enkele jaren terug verscheen de tandtechnicus weer op Bonaire.

Daar legt hij — zo liet de Amigoe zich door deskundigen voorlichten — voornamelijk gouden hartjes om de door cariës aangetaste tanden. Gouvernementsarts Henk Welvaart stelde daarop de Geneeskundige Dienst op Curaçao op de hoogte en het gevolg was, dat Boris met bekwame spoed onder politie- begeleiding van Bonaire werd verwijderd.

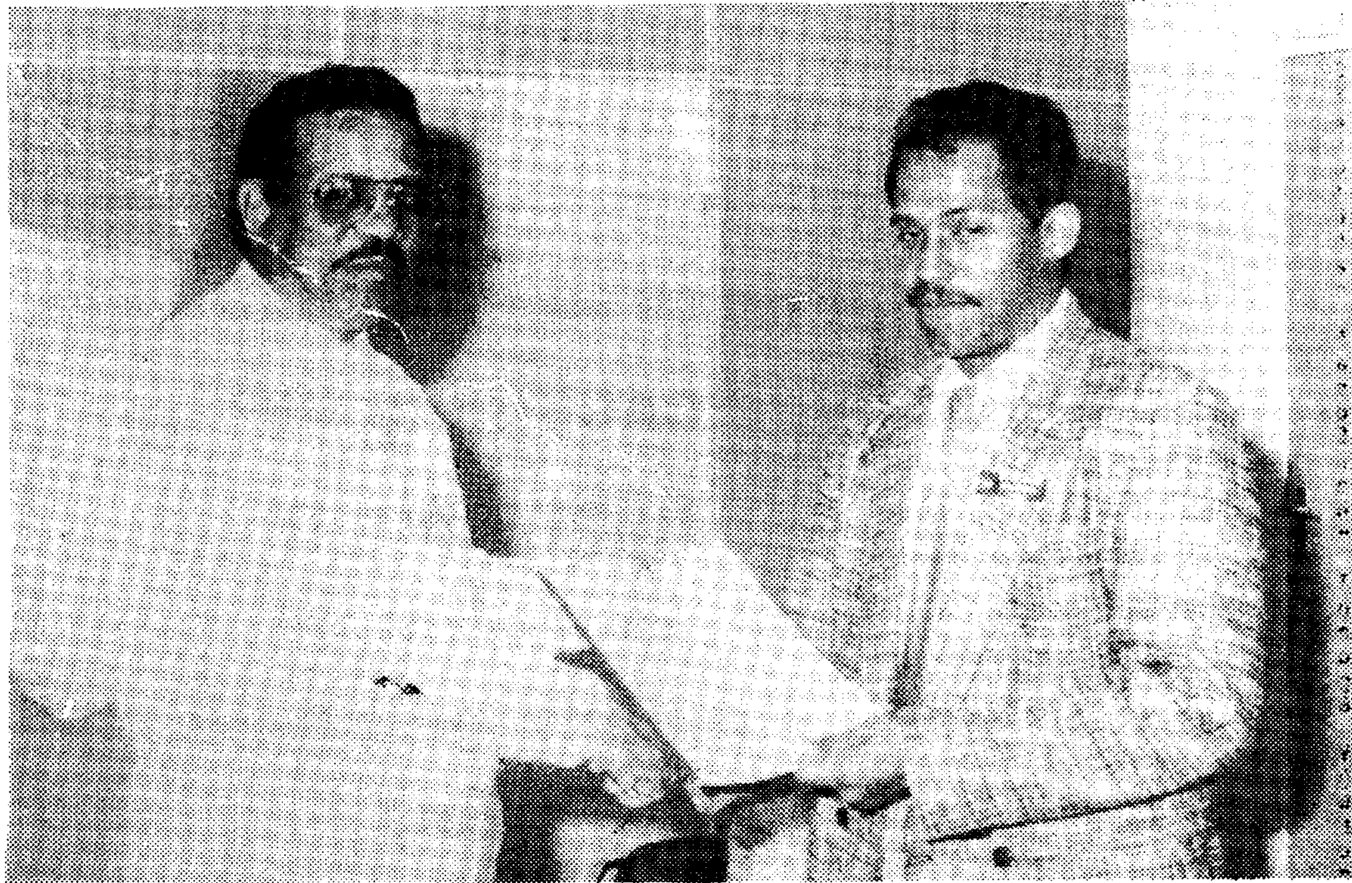
PRAKTIJK

Tijdens de Eilandsraadsvergadering stelde het UPB-fractielid Carlos Marsera weer vragen over het optreden van de Colombiaanse pseudo-tandarts. Marsera merkte daarbij vooral op, dat naast de Nederlandse en Arubaanse tandartsen nu ook een afgestudeerde Bonaireaanse tandarts werkzaam is op Bonaire. Dat is dokter Chirino die onlangs een praktijk heeft geopend. Vooral tegenover hem vond Marsera het een oneerlijke concurrentie. Voor het oppositielid Marsera was het een open vraag, waarom gezaghebber mr George Soliana als hoofd van de plaatselijke politie niet optrad.

Het is een publiek geheim, dat de komst van tandtechnicus Boris in volledige samenwerking gaat met de wens van de POB-politicus uit Rincon, Broertje Janga. Hij heeft het werk en de aanwezigheid van Boris altijd met hand en tand verdedigd. Ook in de Eilandsraad brak Janga weer een lans voor Boris die hij een verlichting voor de arme mensen noemde, die nu heel wat minder geld op tafel behoefden te leggen voor hun mond- en gebitsverzorging dan bij de andere tandartsen.

KRALENDIJK — Vrijdagmorgen bracht de vice-president van de Internationale Jaycees, Jennifer E.M. Adams, een beleefdheids- bezoek aan waarnemend gezaghebber Avelino Cecilia. Tijdens dit bezoek overhandigde Bonaire-voorzitter van de Jaycees, Felix Thomas, het jaarprogramma van de club.
Foto: Jennifer Adams (midden) en links gezaghebber Avelino Cecilia naast de Bonaireaanse Jaycees- voorzitter. Rechts de overige bestuursleden van de club.
Tweede foto: het moment waarop Felix Thomas het jaarprogramma van de club aan de waarnemend gezaghebber overhandigt.

Ministers-conferentie San Jose

SAN JOSE — De Middenamerikaanse ministers van Buitenlandse zaken gaven in San Jose hun goedkeuring aan het plan voor het uitzenden door de Verenigde Naties van militaire waarnemers. Zij moeten toezicht houden op de grens tussen de landen in deze regio.

Minister Rodrigo Madrigal Nieto van Buitenlandse zaken van Costa Rica maakte dit bekend in de Costaricaanse hoofdstad. Daar waren de ministers bijeen om een analyse te maken van het regionale vredes- proces. In aanwezigheid van de adviseur van de VN, Alvarode Soto, gaven de ministers hun fiat aan de VS voor dit project.

NIET NODIG

Deze militaire waarnemers zijn volgens minister Madrigal eigenlijk niet nodig in het grens- gebied tussen Nicaragua en Costa Rica. Daar doen zich namelijk geen oorlogsproblemen meer voor. In dit gebied kampt men meer met problemen met het smokkelen van vee en van drugs. Managua en San Jose kennen al een commissie voor het gezamenlijk patrouilleren in deze streek om deze euvels tegen te gaan.

De ministers vonden elkaar ook op het punt dat de militaire adviseurs moeten worden gerecruteerd in de Duitse bonds- republiek, Canada en een nog niet nader aangewezen Latijnsamerikaanse land. Deze militaire adviseurs zullen vooral ingezet worden in de grens- gebieden tussen Honduras en Nicaragua, Honduras en El Salvador én El Salvador- Nicaragua voor wat betreft de Golf van Fonseca in het Pacific- gebied. Men gaat er namelijk vanuit dat via deze Golf de Salvadoraanse guerrilla- strijders van wapens worden voorzien.

GEEN DATUM

De Costaricaanse minister zei niet wanneer men deze waarnemers kan verwachten. Maar eerder was er gesproken over de komst op middellange termijn. Ook toen werd geen datum genoemd.

De minister van Buitenlandse zaken van El Salvador Ricardo Acevedo Peralta zei dat hij zijn collega's het voorstel op tafel heeft gelegd om een commissie van vijf vooraanstaande Middenamerikaanse figuren te benoemen die de VN en de Middenamerikaanse regeringen gaan informeren over de voortgang van het vredes- proces.

Op de ontwikkeling van de vrede moet toegezien worden door een commissie ad hoc, zo meent de Salvadoraanse bewindsman. Zo kan de vrede in deze regio weerkeren en zal ook de democratie verder zijn vleugels uitspreiden. Maar de minister onthulde niet wat zijn collega's van dit plan vonden.

Mr Soliana over politieke benoemingen

Gezaghebber zal eventueel wel beroep op Hoger Toezicht doen

KRALENDIJK — In het radioprogramma Interview van Voz di Bonaire verklaarde gezaghebber mr George Soliana aan interviewer Boy Antoin, dat zijn eerdere uitspraak om geen beslissingen van het Bestuurscollege ter vernietiging voor te dragen aan het Hoger Toezicht, niet als permanent moet worden beschouwd.

"Als het in het belang van de gemeenschap is", aldus mr Soliana, "zal ik de wetten handhaven en beslissingen ter vernietiging voordragen".

Soliana deed dat al in een eerder stadium, namelijk bij het wisselen van de wacht in 1987 toen de Forsa Nobo (UPB en POB) de bestuurs- verantwoordelijkheid overnamen van de PDB. Op de valreep werden er enkele forse benoemingen gedaan, onder andere van de toenmalige en inmiddels weer huidige gedeputeerde Ernesto Melaan.

Soliana kon zich met de benoemingen van Melaan en fractieleider Winklaar niet verenigen (in tegenstelling tot die van waarnemend gezaghebber Avelino Cecilia) en droeg de andere ter vernietiging voor.

In een schrijven aan de Raad twee weken geleden betreurde Soliana toen, dat deze procedure van vernietiging hem als gezaghebber meer kwaad heeft gedaan dan de personen waarover het ging. "Ik wens niet voor de tweede maal mijn gezicht te verliezen", zo waren min of meer de woorden van de voorzitter van de Eilandsraad.

TOEKOMST

In de brief aan de Eilandsraad waarbij mr Soliana zich fel keerde tegen de beide gedeputeerden Carmo Cecilia en Marelva Soliano-Pourier en hen zelfs verweet de ambtseed geschonden te hebben, liet gezaghebber Soliana duidelijk uitkomen, dat hij nooit meer van zijn recht gebruik zou maken om beslissingen voor te leggen aan het Hoger Toezicht.

Daarop is de gezaghebber nu volledig teruggekomen. "Het is een plicht van elke gezaghebber om binnen tweemaal vierentwintig uur beslissingen, die tegen het algemeen belang of tegen de wetten van het eilandgebied, de Antillen of het koninkrijks- regering zijn, voor vernietiging voor te dragen", aldus de gezaghebber.

In het verleden, aldus beaamde Soliana in het radio-interview, werkte dit systeem wel, maar volgens hem is na het uittreden van Aruba duidelijk de klad er in gekomen. Mr Soliana meent, dat in de komende politieke structuur duidelijk aandacht besteed zal moeten worden om tot het gewenste systeem te komen. Het ideale systeem bestaat op dit ogenblik geenszins meer, aldus gezaghebber Soliana.

"Het feit, dat ik bij de bevordering van de vijf ambtenaren geen gebruik gemaakt heb van mijn recht om de beslissing ter vernietiging voor te dragen, betekent evenwel niet, dat ik dat ook in de toekomst niet meer zal doen".

In ieder geval was mr Soliana erg teleurgesteld in het systeem, waar het Hoger Toezicht uit politieke overwegingen zijn verzoek niet zou steunen.

Op papier is, zoals bekend, het Hoger Toezicht de gouverneur van de Nederlandse Antillen. In de praktijk tekent hij echter de besluiten die genomen worden door de regering, die momenteel in de Staten gesteund wordt door twee PDB-Statenleden. De vier benoemingen (behalve Figaroa van de POB) waren alle benoemingen van PDB-politici.

Bridgeclub Up And Downs

KRALENDIJK — Bridgeclub Ups and Downs speelde op 21 maart de Paas Drive. Eieren en geld waren de inzet. Het verschil tussen de nummers 1 en 2 was minimaal, namelijk 1 matchpoint. Het paar Jean Meiss/Jan Jansen behaalde de eerste plaats en El de Wit/Percy Relyveld werden tweede. De uitslag:
1. Mw Meiss/hr Jansen 63,8%;
2. Mw De Wit/hr Relyveld 62,5;
3. Echtpaar Fekkes 57,5.

Op 28 maart werd de derde competitie periode afgesloten en de trofee daarvoor, het Harten Aas, werd gewonnen door Jean Meiss en Jan Jansen. De uitslag van de derde peiode:
1. Mw Meiss/hr Jansen 56%; 2. Hr Berben/hr De Wit 50,2; 3. Hr Schrijver/hr Dove 50,0.

Op diezelfde avond werd afscheid genomen van Jan Jansen, die slecht kort lid was van de club maar met zijn partner Jean Meiss een zeer sterk koppel vormde. Met spijt ziet de club Jansen vertrekken naar Nederland.

Venezolaanse troepen vallen drugs-plantages aan

BOGOTA — Venezolaanse troepen die ondersteund werden door helicopters met kanonnen hebben een aanval uitgevoerd op plantages waar verdovende middelen worden gekweekt in het grens- gebied tussen Venezuela en Colombia.

Zo deelde kolonel Hugo Lozano mee die commandant is van de politie in het departement Guajira. De Venezolaanse troepen hebben bij deze actie de grens niet overschreden. De plantages lagen overigens vlakbij het Colombiaanse stadje Conejo. De eigenaren ervan zijn Colombianen, aldus de Colombiaanse kolonel.

WAARSCHUWING
De commandant van de marinebasis Parera maakt bekend dat er op, 03 april 1989 van 07.00 uur tot 13.20 uur schietoefeningen worden gehouden op de schietbaan HATO.

Onveilig zeegebied ± 4000 meter uit de kust.

OPENBARE VERGADERING
van de
STATEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN
op MAANDAG, 3 april 1989,
des avonds om 19.00 uur

TE BEHANDELEN ONDERWERPEN:
1. Ingekomen stukken
2. De stand van zaken met betrekking tot de plannen van de Regering tot decentralisatie van de Landsradio- en Telecommunicatiedienst, alsmede de huidige werkrelatie tussen de Minister van Verkeer en Vervoer en de directie van de Landsradio- en Telecommunicatiedienst en de gerezen onvrede onder het personeel van deze dienst.

De Griffier,
mr. C.M. GRUNING

AJACCIO — De al 6 weken durende sociale crisis op het Franse eiland Corsica verscherpte vrijdag nadat stakers de nieuwe voorstellen voor loons- verhoging van de Parijse regering verwierpen en de verboden afscheidings- beweging FLNC zich bij de stakers aansloot. Er staken 21.000 ambtenaren voor hoger loon.

*****

MAPUTO — De 4 Rode Kruis-medewerkers in Mozambique die in handen van het rechtse verzet waren gevallen werden na 2 weken vrijgelaten. Zij waren niet ontvoerd, aldus de RK-woordvoerder, maar men wist niet meer in handen van het Renamo- verzet gevallen. Een der 4 was een Nederlandse. Zij waren er gezond aan toe.

*****

Bij 't
ST. ROSE HOSPITAAL
is er plaatsing mogelijk voor:

1 Verpleegkundige
met aantekening voor de operatiekamer of een operatie-assistente.

2 Verpleegkundigen
met ruime ervaring.

Sollicitaties met vermelding van goede referentie worden ingewacht aan 't hoofd van de verpleging dienst.

Adres: ST. ROSE HOSPITAAL
Postbus 217 - Philipsburg - St. Maarten N.A.

Deloitte Dijker Van Dien

Acountants

Een van onze relaties gevestigd op St. Maarten houdt zich bezig met de exploitatie van luxe appartementen welke ten behoeve van eigenaren op tijdelijke basis verhuurd worden.
Ten behoeve van het verzorgen van de administratie alsmede rapportering aan eigenaren van de appartementen wordt thans gezocht een

ADMINISTRATEUR

Deze funktionaris zal bij de uitvoering van de werkzaamheden leiding geven aan enkele medewerkers op de afdeling administratie.

Vereiste opleiding: minimaal MBA

of hieraan gelijk niveau.
Enige ervaring gewenst.

Schriftelijke sollicitaties vergezeld van een curriculum vitae, dienen te worden gericht aan:

Deloitte Dijker Van Dien Accountants
Pietermaai 20A
Posbus 360/3089
Curaçao
Tel.: 613244
T.a.v. de heer G. Huijgen RA

JACOB GLAS, domi di iglesia Reformá, Arowakenweg 28, ta organisá un kurso atrobe ku tin komo tema: **SIRBI DIOS.** E kurso aki ta pa tur hende ku ke sa kiko Beibel ta bisa di esaki: kon un kristian tin ku anda ku koenan ku e ta enkontrá den su bida diario.

Tópikonan ku e lo trata entre otro ta:
— Djadumingu, un dia speshal
— Kon mester selebrá dia di Señor
— Traha riba djadumingu
— Di djasabra pa djadumingu
— Onra bo tata i bo mama
— Otro tipo di outoridat ku mester respetá
— Tin límite pa outoridat i obedensia.

E kurso aki ta kumineá dia 6 di aprel i ta konsistí di seis lès, tur djaweps anochi di 19.45-22.00 or, Arowakenweg 28.
Bo por inskribí na number di telefòn 74837. Anto bo ta haña material di e promé lès na kas.

Openbare Verkoop
Op dinsdag 4 april 1989 des voormiddags om 10 uur zal ten kantore aan de Polarisweg 31-33 ten overstaan van een van de notarissen of diens plaatsvervanger van het kantoor Palm & Senior in het openbaar worden verkocht ex artikel 1203 van het Burgerlijk Wetboek:
het tot 15 oktober 2033 lopend recht van erfpacht op een perceel grond, groot 790m², bekend als Blok F kavel nummer 20 van het verkavelingsplan bekend als Tebenkweg 12.
De veilingsvoorwaarden liggen ter inzage op voormeld notariskantoor vanaf 8 dagen vóór de veiling en houden onder meer in dat iedere bieder gehouden is terstond een bankgarantie of andere vorm van zekerheid te stellen tot nakoming van zijn bod en de bijkomende kosten.
Nadere informatie omtrent financiering door de executerende schuldeiser is verkrijgbaar op ondergetekend notariskantoor.

NOTARISKANTOOR PALM & SENIOR
Polarisweg 31-33
Tel.: 613199-613655

MEDEWERKER INTERNE CONTROLE M/V
Lokale bankinstelling vraagt ter versterking van haar afdeling Interne Controle,

EEN MEDEWERKER,

welke zelfstandig controle-werkzaamheden van uiteenlopende aard zal verrichten.
Hieronder is tevens begrepen het toetsen van de administratieve organisatie aan de hand van vastgestelde en vast te stellen methodes en technieken en het zelf verzorgen van een deel van de rapportages.
Voor de goede vervulling van de funktie is behalve praktische ervaring, een goede theoretische opleiding noodzakelijk. Goede contactuele eigenschappen en goede mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid zijn belangrijk. Ervaring met geautomatiseerde informatie-systemen strekt tot aanbeveling.
Indien U geïnteresseerd bent, verzoeken wij U, binnen 7 dagen een sollicitatiebrief met vermelding van "Medewerker Interne Controle" op brief en enveloppe te zenden aan:
BANK - Postbus 3785 - Curaçao

SECURITAS ANTIAS N.V.

BEVEILIGINGSBEDRIJF
heeft wegens uitbreiding van haar werkzaamheden op korte termijn plaats voor:
(Aankomende)
BEVEILIGINGSBEAMBTEN
voor het verrichten van representatieve bewakingstaken.

FUNKTIE-EISEN:
MAVO-4 of gelijkwaardige opleiding;
onbesproken gedrag, representatief voorkomen;
leeftijd minimaal 21, maximaal 35 jaar;
minimale lengte 1.72 m. in bezit van rijbewijs B.
Sollicitanten moeten de bereidheid bezitten tot het verrichten van onregelmatige diensten en het volgen van de opleiding basisdiploma Beveiligingsbeambte A.G.I.
De primaire vakopleiding tot (aankomend) Beveiligingsbeambte wordt van bedrijfswege verzorgd en zal worden afgesloten met een geschiktheidstest.

Sollicitaties schriftelijk, of persoonlijk op 3, 4 en 5 april 1989 tussen 09.00 en 11.00 uur ten kantore van SECURITAS ANTIAS N.V., Erieweg 43, Zeelandia.

KENNISGEVING

Ondergetekende, mr. drs. R.E. Blaauw, ten dezen handelende in zijn hoedanigheid van gemachtigde van de executant van het momenteel in de haven van Willemstad, Curaçao, Nederlandse Antillen, onder executoriaal beslag liggende motorschip **"GOEDE VERWACHTING"**, deelt mede:
dat de veilcondities voor de verkoop en toewijzing van voornoemd schip ter openbare terechtzitting van het Gerecht in Eerste Aanleg te Curaçao, op dinsdag 2 mei 1989 om 15.00 uur, in het Stadhuis gelegen aan het Wilhelminaplein nummer 4, alhier, heden, 31 maart 1989, door ondergetekende in zijn voornoemde hoedanigheid ter Griffie van voormeld Gerecht zijn gedeponeerd.
Alle geschillen over de veilcondities moeten, op straffe van verval, binnen acht dagen na heden bij verzoekschrift aanhangig worden gemaakt.

Curaçao, 31 maart 1989.
Gemachtigde,
mr drs. R.E. Blaauw
Zielinksi & Halley
Advocaten
Pietermaai 23 - Curaçao

Direktie i Inspektie der Belastingen i Servisio di Informashon di Gobièrnu Sentral ta presentá un serie di programa informativo riba e topiko:

"AANGIFTEBILJET INKOMSTENBELASTING"
Fecha di Transmishon: Djaluna 3 te ku Diabièrnè 7 di aprel 1989.
Ora di Transmishon: 20.45 (kwartu pa nuebe anochi).
Transmishon: Via TeleCuraçao
E serie ta konsistí di 5 programa den kwal lo duna informashon kon ta yena e
Aangiftebiljet Inkomstenbelasting
Pone bo aangiftebiljet kla i sinta wak e programanan aki.
[illegible]

ASUNCION — De drie vliegtuigen welke door de Amerikaanse autoriteiten zijn ter beschikking gesteld voor de bestrijding van de drugs- handel in Paraguay staan onder voortdurende bescherming. In Asuncion vreest men namelijk aanslagen door de drugs- mafia.

Dit werd meegedeeld door Osvaldo Cazeneve, die werkzaam is aan de Amerikaanse ambassade. Met de vliegtuigen kwamen ook Amerikaanse experts over op het gebied van het vernietigen van aanplantingen vanuit de lucht. De pers kreeg te horen dat de Amerikanen niet gefotografeerd mogen worden "uit veiligheids-overwegingen". Twee van de vliegtuigen zijn speciaal gebouwd voor het spuiten met insecticiden vanuit de lucht. Paraguay heeft zich de laatste tijd ontwikkeld tot een van de belangrijke cocaine- producerende landen.